The New York Pub Lib
476 Fifth Ave
Russian Dept.
NOV 7

"VIENYBE LIETUVNINKU"
IŠEINA KAS SEREDĄ
Brooklyn New York.
Prenumerata metams:
Suvienytose Valstijose $2.00
Europoje ir kitur $3.00
Kanadoje $2.50
Prenumerata mokama iš viršaus. Prenumerata metams skaitosi nuo laiko užsirašymo, ne nuo Naujų Metų.
Apgarsinimų kainų klauskite laišku:
J.J. Paukszlis ir Co. (Inc.)
120-124 GRAND St.
BROOKLYN NEW YORK.

VIENYBĖ LIETUVNINKU

Visuomenės, literaturos ir politikos savaitinis laikraštis.

"VIENYBE LIETUVNINKU"
PUBLISHED
EVERY WEDNESDAY.
Brooklyn New York.
Yearly subscribtion rate:
In the United States ... $2.00
To Foreign Countries .. $3.00
To Canada $2.50
Advertising rates on application.
Address all communications to the publishers:
J. J. Paukszlis & Co.(Inc.)
120-124 GRAND St.
BROOKLYN NEW YORK.

Nr. 45. Brooklyn, N. Y. 5 d. Lapkričio (November) 1913 m. Metai XXVIII
Entered as Second Class Matter October 23, 1907, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under Act of March 3-rd, 1879.

AMERIKĄ APLEIDŽIANT.

Musų kelionei po Amerikos lietuvių naujokynus galop prisiartinus, kada mums reik atsisveikint su musų išviais, mes širdingai gailestaujame, kad nebegalime jų tarpe ilgiau likti. Mes esame tiek daug malonių neužmirštinų įspudžių tarp Amerikos lietuvių įgiję, tiek daug užuojautos musų pasiuntinystės tikslams patyrę, tiek gausių aukų surinkę Mokslo ir Dailės Drjų Namams statyti, kad šian dien atsisveikindami su tais gerbiamais musų broliais ir seserimis, kurie mus kelionėje įvairiais budais šelpė, ir aukas dėjo, skaitome didžiausia savo pareiga pirmučiausia viešai visiems musų prieteliams tarti nuoširdu „ačiu"!

S. L. Amerikoje, S. L. R.-K. A. ir „Tėvynės Mylėtojų Draugijos" kuopos, kaip ir įvairių vietų pašalpinės draugijos, aukodamos ir agituodamos tarp savo narių už Tautos Namų idėją ir josios įkunijimą taipogi labai daug prisidėjo prie musų surinktųjų aukų padauginimo. Visoms šitoms organizacijoms, kaip ir „Tėvynės" redaktoriui p. V. K. Račkauskui, kursai pildė sekretoriaus priedermes ir pašventė daug savo spėkų, kad sutvarkius aukų rinkimą, pridera musų širdingiausia dėka!

Lietuvon sugrįžus, malonu bus visados atsiminus, kad mums kelionės laiku teko užtėmyti, jog ryšiai su Amerikoje gyvenančiais lietuviais eina tvirtyn, pasisekė daugelyje vietų atgaivinti juose tėvynės meilės jausmus ir nors kiek prisidėti prie pakėlimo lietuvystės ir vienybės bendrame Tėvynės labui darbe. Šitam tarpe Lietuvos ir Amerikos lietuvių ryšiui paturėti ir jam su stiprėti musų nuomone, reikalinga pačioje Amerikoje turėti ypatinga organizacija, kuri šiuo laiku galėtų susidėti iš tų visų žmonių, kurie dabar yra įsirašę į L. M. Draugiją Vilniuje, kaip paprastaisiais, taip ir labdaringais nariais. Tuo tarpu, pakolei bus Amerikoje sutvarkyta L. M. Draugijos narių kuopa, ką galės atlikti tiktai tosios Draugijos Komitetas Vilniuj, pačios kuopos organizavimu galėtų užsiimti laikinai pav. šitie Mokslo Draugijos nariai: d-ras A. Rutkauskas ir kun. Serafinas Chicagoje, kun. T. Žilinskas Bostone, d-rė Aldona Jankauskienė ir kn. d-ras V. Varnagiris Brooklyne, pasirinkdami kuopos sekretoriumi p. V. K. Račkauską, „Tėvynės" redaktorių New Yorke.

Lietuvių Mokslo Draugija Vilniuje budama tarpininke tarpe Lietuvos ir Amerikos lietuvių, turėtų sutraukti saviepi visas musų tautos inteligentiškas spėkas bendrame Tėvynės darbe — kulturos augštyn kėlime. Todelei butų labai geistina, kad Amerikos lietuviai kuodaugiau rašytųsi į šitą Draugiją, paturėtų ją savo skatiku, ypač šiuo laiku, kada yra rengiama statyti Mokslo ir Dailės Draugijų taip svarbųs visai Lietuvai, namai, kurie bus apšvietimo, kulturos židiniu musų Tėvynėje.

Tikėdamiesi, jog musų apsilankymas Amerikoje paliks žymias pėdsakas Amerikos lietuvių gyvenime, ir trokšdami, kad Tautos Namų statymas ir jų palaikymas butų ir ateityje šelpiamas, tariame Jums, Broliai Lietuviai, iš gilumos širdies — sudie!

D-ras J. Basanavičius,
L. M. Dr-jos Pirmininkas.
Martynas Yčas,
Liet. Atstovas V. Dumoje.
1913 m. spalių 30 d.,
Minersville, Pa.

L. M. ir D. Dr-jos atstovams grįžtant Lietuvon.

Linksma buvo mums gyventi laike tų trijų mėnesių, kada musų tarpe buvo L. M. ir D. Draugijų pasiuntiniai, d-ras J. Basanavičius ir Rusijos V. Dumos atstovas, p. M. Yčas. Mes, gal sakyti, laikinai užmiršom, kad mes gyvename už jurių-marių, toli nuo savo tėvynės-Lietuvos, tarpe svetimų tautų... tą viską, sakau, tartum užmiršome, nes su mumis buvo visų lietuvių geriausis tėvas, lietuvių tautos atgaivintojas ir nenuilstantis veikėjas-didvyris. Visas musų gyvenimas, visos musų mintįs buvo nukreiptos į jį; laikraščiai taipgi kuoplačiausia rašė apie gerbiamus svečius ir jų kelionę bei veikimą Amerikoje. Ponas M. Yčas mums brangus, kaipo jaunas, uolus ir gabus darbininkas, pasišventęs Lietuvos ir lietuvių labui. Dabar jiedu išvažiavo atgal Lietuvon, idant su dar didesne energija varyti pažymėtus darbus pirmyn. Jiedu apleido Ameriką pilnai išpildę savo misiją.

D-ras J. Basanavičius, kaipo L. M. Dr. pirmininkas, turėjo grįžti greičiau Vilniun, nes be pirmininko, be vedėjo, visas draugijos veikimas laikinai sustoja — o jai dabar reikia veikti labai smarkiai ir intensiviai, nes neapsakomai daug yra darbo. P-as M. Yčas turėjo irgi pasiskubinti, nes jau prasidėjo V. Dumos posėdžiai.

Taip, mums visiems brangus svečiai išvažiavo, bet jų atsilankymas, jų veikimas, jų kalbos ir nurodymai ant visados pasiliks musų atmintyje ir suloš labai svarbią rolę Amerikos lietuvių gyvenime. Mes dabar likome sudrutinti dvasioje — jiedu musų širdyse sukurė karštą tėvynės meilės ugnį, kuri jau negalės išnykti, užgesti. Galop, jiedu mus paskatino prie apšvietos, prie mokslo, prie vienybės, prie doros...

Dabar nors aplamai pažiurėkime, ką jiedu čia nuveikė, t. y., ar jiedu išpildė užbrėžtąjį tikslą ir kokią naudą suteikė Amerikoj gyvenantiems lietuviams.

Atsišaukime „Į Amerikos Lietuvius", kurį paskelbė d-ras J. Basanavičius ir p. M. Yčas pribuvus Brooklynan liepos 21 d., pasakyta, kad jųdviejų pasiuntinystės tikslas yra — susipažinti su Amerikoje gyvenančiais lietuviais, supažindinti juos su jų brolių tėvynėje gyvenimu ir — rinkimas aukų, iš kurių galima butų pastatyti Lietuvių Mokslo ir Dailės Draugijoms Vilniuje namus, kurie bus Lietuvių Tautos Namais, kur bus renkama ir globiama mokslo ir dailės dalykai, taip svarbųs tautos gyvenime.

Ar pasisekė jiedviem tas atlikti? — Taip, pilnai pasisekė. Apart paminėto jiedu padarė daug daugiau, ir tas pliusas, reikia manyti, turi labai svarbią reikšmę delei Amerikos lietuvių.

Atsilankydamu įvairiose lietuvių kolonijose, vesdamu su vietiniais lietuviais pasikalbėjimus, matydamu jų darbus, jų vargus, jų turtą, jų pasilinksminimus, jų gyvenimo budą, jų vaikus ir tų vaikų auklėjimą, jiedu, galima sakyti, gavo teisingą abelną supratimą apie Amerikos lietuvių gyvenimą. Kad gerbiamieji svečiai ištiesų gerokai pažino čionykščių lietuvių gyvenimą, galima matyti iš paskutiniųjų jųdviejų prakalbų ir iš asmeniškų su jiedviem pasikalbėjimų. O tas juk tas labai bus svarbus dalykas. Dabar jiedu galės teisingai papasakot tėvynėj ligai papasakoti tėvynėje likusiems lietuviams apie amerikiečių-lietuvių gyvenimą; galop, jiedu, pamačiusiu, ko čia truksta lietuviams iš tautiško atžvilgio, stengsis suteikti pagalbą, stengsis išgydyti juos nuo visų ydų, nuo visų ligų...

Jiedu plačiai supažindino mus, Amerikos lietuvius, su dabartiniu lietuvių gyvenimu tėvynėje. Mes pamatėme, kad Lietuva ištiesų atbudo, kad lietuviai smarkiai žengia pirmyn visose gyvenimo srityse: tautiškame susipratime, moksle bei apšvietoje, politikoje ir ekonomijoje. Mes pilnai persitikrinome, kad jeigu lietuvių tauta nežuvo ikišiol, tai ji dabar jokiu budu jau nežus, bet stengsis kuoveikiausiai pavyti kulturoje bei civilizacijoje toliau nužengusias tautas. Augimas lietuviškų mokyklų skaitliaus, tobulinimos žemdirbystės, savišalpos bei kooperatinės draugijos, fabrikacijos įstaigos, amatų mokyklos, tankiai įvairiuose kampuose rengiamos ukiškos parodos ir tam panašųs dalykai, o taipgi dalyvavimas politiškame gyvenime, aiškiai kiekvienam parodo, kad Lietuva eina tvirtyn, kad lietuviai atgijo ir smarkiai žengia kulturos keliu pirmyn.

Galop, principialis tikslas, delei kurio L. M. ir D. Dr. pasiuntiniai keliavo Amerikon, butent, aukų rinkimas Tautos Namams Vilniuje, irgi liko pasiektas. Kiek patyrėme iš gerbiamų svečių prakalbų ir asmeniškų su jais pasikalbėjimų, jiedu visai nesitikėjo tiek daug surinkti aukų. Užtai jiedu liko labai užganėdintu savo kelione ir visiems aukavusiems išreiškia kuoširdingiausį „ačiu". Labai užganėdinti gausiomis aukomis ir L. M. ir D. Dr. valdybos bei tų draugijų sąnariai, ką galima matyti iš Lietuvoje einančių laikraščių.

Išviso d-ras J. Basanavičius ir p. M. Yčas surinko aukų Tautos Namams Vilniuje pas Amerikos lietuvius 45,000 rub. Jiedu atsilankė 75 vietose. Taip, paėmus skaitlių čia gyvenančių lietuvių ir apsvarsčius tą tikslą, kuriam tos aukos buvo renkamos, turime pasakyt, kad jų surinkta gan mažai, kad galima buvo surinti du-tris kartus daugiau, bet visgi aukų surinkta daugiau, negu „Saulės" namams, kada čia rinko kunigai Alšauskas ir Tumas. Čia reikia tikėti, kad nors svečiai išvažiavo, bet aukos neperstos plaukusios — lietuviai, supratę reikalo svarbumą, stengsis užbaigti pradėtą darbą. Tam gerbiamieji svečiai prirengė dirvą, sukeldami tautiškus jausmus ir pastumėdami prie mokslo, prie vienybės. Čia tam dalykui jiedu paliko tam tikrą aukoms rinkti komitetą ir įgaliojo atskiras ypatas. Galop, čia manoma sutverti Lietuvių Mokslo Draugijos skyrių, apie ką galutinai apsvarstys draugijos valdyba, pribuvus drui J. Basanavičiui Vilniun. Taip pranešė ant iškilmingos išleistuvių vakarienės Brooklyne spalio 25 d. patsai d-ras J. Basanavičius.

Be abejo, garbingų svečių atsilankymas Amerikoje turi giliausią svarbą, žiurint į tai iš grynai tautiško matymspuogio. Kur tik svečiai atsilankė, ten buvo plačiai išaiškinama apie lietuvių praeitį, dabartį ir ateitį. Visi su dideliu entuziazmu klausės turiningų ir labai jausmingų svečių prakalbų. Vienas pamatymas d-ro J. Basanavičiaus, kaipo Lietuvos didvyrio, sukeldavo pas kiekvieną daug šviesių minčių ir pastumdavo prie veikimo. Viename mums prisiųstame leiške štai kas buvo pasakyta: „Pamatęs drą J. Basanavičių ir išklausęs jo kalbą, aš pažinau patsai save — supratau, kas aš esu ir kaip aš turiu elgties ateityje. Tėvynė, vienybė ir mokslas — tai svarbiausi kiekvienam lietuviui žodžiai..." Taip, galima sukyti manė šimtai-tukstančiai žmonių. O štai kaip apie tą lietuvių subruzdimą Amerikoje, atvažiavus svečiams, rašo „Viltis": „Amerikos lietuvių sukrutimas yra, nelyginant, kaip ir kokia mobilizacija musų tautos pajiegų, susispietusių tolimoje užjurio žemėje. Visa, kas yra sveika ir stipra, telkiasi kruvon ir bando savo narsumo vieką, visi, kas išgali, atsiliepia gimtosios šalies prievolių balsu..."

Tą mobilizaciją „padarė" tas nenuilstantis musų tautos veikėjas-didvyris, d-ras J. Basanavičius ir karštas kitas tėvynainis, p. M. Yčas. Jiedu sušaukė visus kruvon, sujungė vienybės ryšiais, sutvirtino juos dvasioje, pridavė jiems vilties ir pastumėjo prie veikimo, prie tikro, tautiško veikimo.

Berods, atsirado silpnadvasiai bei trumparegiai, kurie atsiskyrė nuo to sumobilizuoto burio ir, neatsižvelgdami ant savo klaidingo pasielgimo, pasiryžo tolia klaidžioti svajonių bagnynuose ir traukti juosna mažai tenuvokiančius savo brolius bei seseris. Ta lietuvių visuomenės dalis, iki šiam laikui prisidengdama nekaltybės plošteliu, vis dar nuduodavo, kad ir ji veikia lietuvių visuomenės labui. Dabar gi visi aiškiai pamatė, kas tie per „draugai", kas per „mokytojai" ir kas jiems rupi. Tas atskyrimas pelų nuo grudų labai svarbus dalykas. Visiems žinoma, kad pelai, šiukšlės bei atmatos tankiai gadina nors ir gerus grudus, nors ir gerus daiktus. Bet tie „draugai" savo netaktišku pasielgimu išsikasė sau pragaištingą duobę, kurioj neišvengiamai ras sau pražuti — visuomenė suprato juos ir pasmerkė amžinai.

Taigi, *dabar Amerikos lietuviai* pasilikę sudrutinti dvasioje, pažinę patįs save ir įgavę tikresnį supratimą apie savo priedermes, *privalo tuoj imties už darbo ir stengties įkunyti d-ro J. Basanavičiaus pageidavimus: likti tikrais lietuviais, daugiaus apsišviesti, sueiti vienybėn ir tapti blaivais.*

Tai svarbiausi klausimai — juos savo laiku kiek plačiau pagvildensime... Tegul tie d-ro J. Basanavičiaus pageidavimai bus visad musų atmintyje!...

Peržvalga.

// Musų peržvalgos straipsnelio delei.

„Lietuvos Žinios" N 116 rugoja ant musų už tat, kam mes nurodydami į musiškių socialistų netikusią taktiką, į jų nelogiškus išvedžiojimus, ir kenkimą aukų rinkimui Tautos Namams paminėjome, kadir „Liet. Žinios" bei

„Liet. Ukininkas'' prie to šiuo tai tuo prisidėjo. „Lietuvos Žinios'' sako, kad visa tai yra neteisybė. Bet amerikiečiai lietuviai, kurie skaito musų socialistų laikraščius, gerai žino, kad „Kova'' ir „Laisvė'' savo išvedžiojimus ir daromus Lietuvos Mokslo ir Dailės Draugijų pasiutiniams priekaištus daugiausia rėmė ant paminėtų Lietuvos laikraščių. Be to, mes butinai dar turime konstatuoti šitą faktą ir pastatyti „Lietuvos Žinioms'' paklausą: jeigu „L. Ž.'' pastebėjo musų peržvalgos straipsnelį, tad kodel gi jos nepastebėjo „Kovoje'' ir „Laisvėje'' to, kas buvo rašoma jų kreditu? Tas, kas buvo rašoma jų kreditu, tilpo „Kovoje'' ir „Laisvėje'' daug anksčiau, negu musų peržvalgos straipsnelis. Tiesa, „Lietuvos Žinios'' neteisioginiu budu — p. D. K. straipsniu „Liet. Mokslo Draugijos delegatai Amerikoje'' — atsiliepė prieš Amerikos socialistus. Betgi jos davė vietos ir p. J. B—džio apžvalgos straipsneliui, kuriame rašoma:

„Vos spėjo Lietuvių Mokslo ir Dailės Draugijų atstovai nukeliau ti Amerikon rinkti aukų Tautos Namams, kaip Lietuvos klerikalinė spauda paleido paskalą, buk socialistų laikraščiai „Kova'' ir „Laisvė'' žiuri šnairomis į tą rinkimą aukų. Tai nėra gryna tiesa. Amerikos socialistai ne į Tautos Namams aukų rinkimą šnairomis žiuri, bet į nusiųstuosius atstovus''. (Žiur. „Liet. Žin.'' N 95).

Kap arti tiesos tie p. B—džio išvedžiojimai, apie tat geriausia gali pasakyti tik Amerikos lietuviai, kurie tuo tarpu turėjo ir dar turi progą patirti apie socialistų nuomonę sulig Tautos Namų ne vien tik iš jų laikraščių, bet taipgi ir iš privatinių pasikalbėjimų bei ginčų.

„Lietuvos Žinios'' pacitavusios musų išvedžiojimus, kurių mes čia nebekartosime, rašo:

„Kiek tie „Vienybės Lietuvninkų'' išvedžiojimai pamatuoti, gali kiekvienas įsitikinti, pasiskaitęs iš „L. Ž.'' straipsnių: 1) N 73 K. Griniaus: „Apie L. M. ir D. Draugijų namus''. 2) N 77 Vl. straipsnį: „Delegacija Amerikon'', kur tarpe kito tariama: **„Taigi pamiršę šiam kartui visokių ginčų, kurie apsireiškė per rinkimus, neatsižvelgdami į delegatų politikos bei visuomenės pažiuras, turime linkėti, kad jų kelionės tikslas pilnai pasisektų''.** Ir toliau tame pačiame straipsnyje: **„Visos Amerikos lietuvių partijos bei visuomenės srovės, turbut, solidariai palaikys šį sumanymą ir patįs aukodami ir paragindami visą plačiąją Amerikos lietuvių minią. Amerikiečiai supras, kad nepritardami ir nepalaikydami šio prakilnaus tikslo, jie eis ne prieš vienos dienos norą ir sumanymą, bet prieš ateinančios kartos labą ir vieną bendrą tautos reikalą''.**

„3) N 102 D. K. straipsnyje: „Liet. Mokslo Draugijos delegatai Amerikoje'', kur po trumpos Liet. Mokslo Draugijos delegatų darbavimos apyskaitos, seka šioks išvedimas: „Kaip jau rašėme, Amerikos socialistai prijaučia M. Drjos namų idėjai, bet užpuola delegatus, kaipo nepatinkamus politikos veikėjus. **Yra dalykų, kada politikos skirtumas reikia užmiršti, kada išvien reikia eiti. Tokiu reikalu, be abejo, yra L. M. Draugijos idėja, kurią jau keli metai auginame ir su pasiilgėjimu laukiame, kad pasiseks ją vykinti.**

„Tiesa, socialistai, kurių skaičiuje yra daug (Ne taip daug, kaip kam rodos. — „V. L.'' Red.) nukentėjusių šeštais metais, dar negali šaltai žiurėti į buvusios politikos priešus. Šitie sumanymai gali šiek-tiek sumažinti, bet nenuimti nuo užmetimo. **Jei socialistai užjaučia L. M. Draugijos namų idėjai, jie privalėjo tą parodyti, pavyzd. rinkdami tiesiog L. M. Draugijos vardu''.**

Augščiau mes jau citavome vieną vietą iš tilpusio „Lietuvos Žiniose'' p. J. B—džio apžvalgos straipsnelio. Šič cituojam dar trejatą vietų.

„'Laisvė' tarus apie g. J. Basanavičių keletą teisybės žodžių su didžiausia neapykanta atsiliepia apie M. Yčą: „Į poną M. Yčą mes žiurime su didžiausiu pasišlykštėjimu'', sako „Laisvė'' ir užduoda keletą jam klausimų bei meta pluoštelį karčių žodžių, kurių visiems suprantamų aplinkybių delei čia dėti negalima.

„Ypač inpykusi „Laisvė'', kad g. M. Yčas Dumon pakliuvo prieš valstiečių norą ir už dalyvavimą vasario mėn. jubilėjaus iškilmėse. Ir baigdamas sako:

„...Tat lai išgirsta čia Amerikoj g. Yčas to, ko jisai negirdėjo Lietuvoj. Biauru yra, kad centai, kuriuos aukaus Amerikos lietuviai darbininkai, turės eit per rankas p. Yčo''...

„Bet vis tik, nors ir Amerikos socialistai nepaganėdinti nusiųstais atstovais, nuo Tautos Namų idėjos, kaip ir abelnų Tautos reikalų, neatsisako''.

Labai gera kalbėti apie rėmimą Tautos Namų idėjos ir abelnų tautos reikalų tam, kuris, kaip matoma, musų Amerikos socialistų nepažįsta ir neskaito Liet. Soc. Są-gos organo „Kovos''. Mes irgi manėme, kad socialistai bus bent žmoniškesniais ir nenorės kenkti tokiai prakilniai idėjai, kaip L. M. ir D. Dr-jų namų aukų rinkimui. Bet skaudžiai apsivylome. Kad socialistai neremia tos idėjos, apie tai geriausia galima persitikrinti iš „Kovos'' N 42, kuriame tilpo J. W. Sweetro straipsnis pabrėžiantis, kad „socialistai neturi rupinteis tautiškai-prostitutiškais namais''. Ir tai socialistų sąjungos organan įdėta be redaktoriaus prierašo. Taigi, reikia manyti, kad Liet. Soc. Sąjungos organo redaktorius su ta noumone pilnai sutinka.

*

// Naujas laikraštis.

Tai kaip auga lietuvių laikraštija! Beveik kas savaitę tai šen tai ten skaitai pranešimą apie sumanymą leisti ar išleidimą naujo laikraščio. Kiekvienas visuomenės sluogsnis stengiasi turėti savo laikraštį, savo organą. Pirmiau, budavo, pasakai, kad turime kuniginius ir pirmeiviškus laikraščius ir pabaigtas dalykas. Dabar tik apie dienraščius galės taip kalbėti, o apie savaitraščius bei mėnesinius leidinius, tai jau reikės augštesnę terminologiją panaudoti — juk jau galima paminėti, kad turime laikrašščius, pašvęstus medicinai, kooperacijai, teatrui, blaivybei, literaturai ir tt. ir tt. Ir vis auga ir auga lietuviškų laikraščių skaitlius. Ištiesų, vyručiai, lietuviai progresuoja ir dar smarkiai progresuoja.

Štai „Viltyje'' skaitome pranešimą, kad A. Smetona nesenai padavęs Vilniaus gubernatoriui pranešimą, kad ketinąs leisti žurnalą, vardu „Vairą'', kuris eisiąs du kartu per mėnesį. Žurnalo kaina metams busianti 6 rubliai; skiriamas lietuvių inteligentams, „Vairas'' busiąs leidžiamas inteligentų burelio ir pradėsiąs eiti apie Kalėdas.

Taigi, turėsime **žurnalą,** skiriamą **lietuvių inteligentams.** Kaip puikiai skamba. (Vis juk pirmyneiga...) Geros kloties businčiam „Vairui''!

// Juokų laikraštis.

O štai gavome pirmą numerį naujo juokų laikraščio, leidžiamo „Birutės'' redaktoriaus bei leidėjo p. J. Vanagaičio — jo vardas **„Sukurys''.** Pirmas jo numeris išimtinai pašvęstas Mažosios Lietuvos lietuvių reikalams. Tas 8 puslapių laikraštis pasižada eiti vieną kartą į mėnesį. Reikia pasitikėti, kad ateityje jis eis geryn. Girdėjome nuo p. J. Vanagaičio, kad „Sukurys'' bus duodamas priedu prie „Birutės''.

*

// Kun. Milukas vienam kaliošyj su socialistais.

Juokingai skambą šitas antgalvis, bet... jis išdalies charakterizuoja „buvusį'' lietuvių veikėją. Tokiu antgalvuku „Lietuva'' paduoda keletą minčių apie kun. Miluką, Šv. Jurgio parapijos Philadelphijoje kleboną, kuris lygiai, kaip ir socialistai, ne tik neaukavo Tautos Namams, bet dar kenkė tam dalykui.

Štai ką apie tai rašo „Lietuva'':

„Nors kolekta, sulyginant su nedideliu skaitlium Richmondo (dalis Philadelphijos miesto, kur randasi Šv. Jurgio parapija. — „V. L.'' Red.) lietuvių, nebuvo maža, vienok galėjo surinkti daugiau. Mat kaip southiečiai su socialistais, taip richmondiečiai turėjo kliučių su vietiniu „prabaščium'', kun. Miluku. Kun. Milukas ne tik kad pats nieko nepaaukavo Tautos Namams, bet dar bandė, kiek išgalėdamas, atkalbinėti žmones, ardydamas vietinių draugijų ir prakilnesnių žmonių darbą. Tokie kun. Milukai ir jam panašųs, savo nešvariais darbais pilnai užsipelnė sau garbę stovėti vienoje eilėje su karžygiais iš „Kovos'' ir „Laisvės''.

Stačiai nesupranti žmogus kame dalykas. Kada tai skambėjo balsai, kad kun. Milukas — veikėjas lietuvių visuomenės dirvoje, platintojas apšvietos ir tautiško susipratimo, o dabar? Ištiesų, tarpe musų cicilikėlių ir kun. Miluko šiame atvejyje yra daug bendro... Laikai mainosi ir žmonės su jais — taip ir su kun. Miluku; bet gal jis nepersimainė? Gal liko tas pats?... Ištiesų, jei kun. Milukas, kaip girdėti, visai nesiskaito su savo parapijonais, jei jis nesirupina apie jų geresnę ateitį, jei jis nėra dvasišku tėvu ir mokytoju, tai žinoma, jis jau eina kitais keliais, kur reikalingi socialistų kaliošai. Tai laikai, tai permainos?!...

*

// Medžiaga musų historijai Vatikano archivuose.

Lietuvos laikraščiai praneša, kad kanaun. kun. K. Prapuolenis, šv. Stanislovo bažnyčios rektorius Romoj dabar darbuojasi Vatikano archivuose. Tai pirmas lietuvis, anot tų laikraščių, kuris gavo progą semti žinių musų historijai iš tokių turtingiausių historikui šaltinių, kokiais yra Vatikano archivo dokumentai, tarp kurių yra net tokie senoviški, kaip kuningaikščio Mindaugio laiškai į šventąjį Tėvą, o taipgi popiežių laiškai (kopijos), siųsti Lietuvos kuningaikščiams dar prieš Lietuvos krikštą ir tt.

Galima pilnai pasitikėti, kad kun. K. Prapuolenis tinkamai pasinaudos tais didžiosios svarbos šaltiniais.

*

// Horodlio unijos jubilėjus.

Spalio 15 d. sukako 500 metų nuo to laiko, kada lietuviai su lenkais buvo padarę uniją arba susivienijimą Horodlio mieste. Iš historijos mes žinome, kad Lietuvą tuom laiku valdė didysis kunigaikštis Vytautas, o Lenkijos karaliumi buvo Jogaila. Šita unija lietuvių historijoje sulošė labai svarbią rolę.

*

// Sim. Daukanto gimimo diena.

Spalio 28 d. 1793 m. gimė garsusis lietuvių tautos historikas, Simonas Daukantas; taigi, šiose dienose sukako 120 m. nuo jo gimimo dienos.

*

// Mirė kun. A. Kaupas, „Draugo'' redaktorius.

„Draugo'' N 44 pranešta, jog spalių 27 d. mirė buvęs jo redaktorius, kun. Antanas Kaupas. Ketvergo, spalių 30 d., rytą buvusios gedulingos pamaldos, kurias laikęs Jo Malonybė Chicagos antvyskupis J. E. Quigley. Po pamaldų veloinio kunas tapo išlydėtas į lietuviškas šv. Kazimiero kapines.

Politikos savaite

SUVIENYTOS VALSTIJOS.

Suv. Valst. valdžia, su prez. Wilsonu ir valst. sekretorium Bryanu priešakyje, stengiasi išrišti Meksikos klausimą ramiu budu. Prasidėjus smarkiai prezidento rinkimų agitacijai ir einant tulose vietose karštai kovai tarp konstitucijonalistų ir dabartinės valdžios šalininkų, Suv. Valst. valdžia kreipėsi į tulas Europos galybes, kurios ir pasižadėjo eiti kartu Meksikos klausime: Francija, Anglija ir Vokietija pasižadėjo nedaryti jokių politiškų žingsnių Meksikoje be sutarimo su Suvienytų Valstijų valdžia.

Tuli laikraščiai praneša, kad Washingtono valdžia pradeda geriau žiurėt ant konstitucijonalistų ir jo vado Carranzos. Jeigu gi išrinkimas Huertos pasirodytų netiesotu, o jis stengtųsi palaikyti tą vietą, tai Suv. Valst. valdžia su augščiau paminėtomis valstijomis pasistengs jį prašalinti prievarta. Plačiai kalbama, kad Meksikos prezidentu dabar liksiąs gen. Blanquet.

Paskiausios žinios praneša, kad Europos galybės pareikalavusios, idant Huerta pasitrauktų nuo prezidenttavimo.

MEKSIKA.

Pradžioje pereitos savaitės dienraščiai paskelbė, kad Meksikos rinkimai neperėjo, kad tie rinkimai buvę tikras rinkimų farsas. Kaip ten nebutų, tečiau pasirodė, kad tai visgi buvo netiesa. Dabar jau iš Meksikos sostinės praneša, kad Meksikos prezidentu išrinktas gen. Victoriano Huerta, o vice-prezidentu gen. Aureliano Blanquet. Dauguma meksikiečių ir svetimtaučių Meksikos gyventojų tuo tarpu laukia, kaip į tuos rinkimus atsineš Šiaurinės Amerikos Suvienytos Valstijos ir ką pastarųjų valdžia mano daryti, ką mano veikti.

Iš daugelio Meksikos vietų ateina atviri skundai ir daromi užmetimai valdininkams, kurie visaką taip sutvarkę, kad žmonės butinai turėjo balsuoti už nepatinkamus jiems kandidatus ir tik todel Huerta ir Blanquetas gavę didžiumą balsų. Gyvenantieji Meksikoje amerikiečiai nežinodami, ką jų valdžia mano daryti ir ar ji gali ką padaryti, dedasi į kruvą savo daiktus ir žada ant visados iš Meksikos keltiesi bei grįžti į savo šalį. Daiktus padėti į tam tikrus sądėlius, delei didelio brangumo, nėra galima. Ką galės pasiimti su savim, tai pasiims, gi kitus turės palikti ten pat. Namus prisieisią palikti meksikiečiams, jų namų dabotojams; kitokios išeigos nėra.

Kaip žiuri į naujuosius rinkimus Meksikos kongresas, dar kol kas tikrų žinių nėra. Bet vis delto daug sveria nuomonė senioro Moheno, svetimų reikalų ministerio, kuris yra skaitomas vietos kongreso nuomonės išreiškėju. Jisai pasakęs, jog Meksikos kongresas Huerto prezidenturos nepripažinsiąs ir duotus už jį balsus paskaitys tuščiais. Gen. Blanquetas gi busiąs pripažintas vice-prezidentu bei laikinuoju rezidentu ligi naujų rinkimų.

Meksikiečiai advokatai su svetimųjų reikalų ministeriu tikrina, kad Blanqueto prezinedentura, jei gu tik jam pripažins, pradės skaityties nuo gruodžio mėn. 1910 m., kada nuo prezidenturos tapo prašalintas gen. Profiro Diazas. — Po jo prezidentais buvo dar šie: Francisco de la Barra, Francisco Madero ir pagaliaus Victoriano Huerta. — Nauji Meksikos rinkimai turėtų buti 1916 metais.

Kaip gen. Felix Diazas pabėgdamas nesukėlė didelio interesavimosi Meksikos sostinėje, taip ir dabar juo mažai indomaujama. Jo kandidatura paskaityta paprasčiausiu incidentu ir niekas rimtai į ją nežiurėjo.

ITALIJA.

Šiose dienose atsibuvo Italijoje atstovų rinkimai parlamentan. Tai pirmą kartą rinkti atstovai sulig naujos, visuotinos, rinkimų sistemos. Rinkimuose dalyvavo virš 8,000,000 žmonių. Liberalai gavo daugiausiai balsų, socialistų spėkos irgi, kaip matyt, dikčiai pakilo, o klerikalai, galima sakyt, visai liko sumušti. Sulig paskutinių žinių iš 508 atstovų jau išrinkta 240 liberalų (dabartinės valdžios palaikytojai), 7 demokratai, 6 konservatai, 49 radikalai, 30 socialistų, 20 ref. socialistų, 12 respublikonų ir 71 klerikalas. Mat, daugelyje vietų rinkimai turi atsibuti išnaujo.

Rinkimai Romoje atsibuvo visai ramiai, bet pietinniuose apskričiuose daėjo net iki susirėmimų; ypač triukšmingai atsibuvo rinkimai šiose vietose: Cesaria, Aversa, Amalfi, Palermo, Catania ir Bari. Šeši žmonės liko užmušti ir gan daug sužeista.

Reikia pastebėti, kad socialistai šiuom kartu padarė didelį žingsnį pirmyn. Balsavime dalyvavo daug katalikų, o jų skaitliuje ir vyskupas iš Cezana. Socialistų vadas Bissolati liko išrinktas nuo miesto Romos, iš apskričio, kuriame randasi karaliaus palocius. Trįs kiti Romos apskričiai irgi balsavo už anti-klerikalus.

Iš Visur.

IŠ PRUSŲ LIETUVOS.

Spalio 12 d. Klaipėdos „Vienybė'' su Tilžės „Giedotojų Draugijos'' pagelba parengė lietuvišką vakarą. Didžiausioji miesto salė buvo pilna žmonių prisirinkusi iš miesto ir iš apielinkės. Vakaras nusisekė iš visų atžvilgių, taipgi ir iš medžiaginio. Programas susidėjo iš koncerto pėstin. regimento iš Tilžės, dainų ir teatro. Tapo padainuota „Ateitininkų himnas'' su orkestro palydėjimu, „Einu per dvarelį'' — Šimkaus, „Sužadinkim Lietuvą'' su orkestro palydėjimu — Maironio. Paskutiniojij daina buvo viso vakaro padabinimu. Paskui buvo sulošta „Smarkusis Kruša'' — Viduno, o toliau vėl dainuota Šimkaus ir kitų dainos. Galop, buvo suloštas vienveiksmis žaislas „Sigutė'', kuris, padėkavojant geram atlikimui, gražiems kostiumams ir elektros šviesai, žavėte žavėjo susirinkusią publiką. Tas vakaras išgirtas, kaip lietuviškuose, taip ir vokiškuose laikraščiuose.

Namažą sujudimą Prusų Lietuvoje sukėlė žinia apie išrinktąjį atstovą, d-rą Gaigalaitį, ir jo veikimą. Konservatai yra pasirengę kovoti toliau, nors tautininkai-lietuviai pasitiki pirmiau-paskiau laimėti kovą. **M. A. Prusietis.**

NAUJAS PREMJERAS ISPANIJOJE.

Madrid, spalio 27 d. Vieton gr. Romanones'o Ispanijos ministerių premjeru pasikirtas parlamento sąnarys, E. Data, buvęs vidaus dalykų ministeriu. Gr. Romanones rezignavo. Dabartiniame laike premjeras Ispanijoj lošia pirmos rųšies rolę, todel dabar galima laukti viduriniame krašto gyvenime žymių permainų, ypač kas link klerikalizmo klausimo. E. Data yra plačių pažvalgų, veiklus ir tvirto budo žmogus.

FRANCUZAI PRIEŠ VOKIEČIUS.

Paryžius, spalio 27d. Iš Oiseaux liko prašalinta daug vokiečių darbininkų, dirbusių prie kariškų barakų statymo. Abelnai imant, paskutiniu laiku Francijoj apsireiškia savo rųšies neapykanta prieš vokiečius; visur agituojama, kad reikia iš Francijos prašalinti vokiečius valdininkus ir darbininkus.

KAIZERIS VILHELMAS VIENOJE.

Viena, Austrija. Spalio 28 d. Vienoje atsilankė Vokietijos imperatorius, Vilhelmas. Labai jausmingas pasisveikinimas atsibuvo geležinkelio stotyje, kur kaizerį sutiko senukas imeratorius, Franciškus-Juozapas. Šitas kaizerio atsilankymas atliktas be jokių oficialinių iškilmių, nes tai buvo asmeniškas dviejų valdovų pasimatymas. Iš geležinkelio stoties svečias nuvyko į Shoenbrun palocių, kur prabuvo iki vakaro, o paskui vėl išvažiavo Berlinan.

Be abejo, šitas kaizerio atsilankymas turi ir politišką reikšmę; iš to galima matyti, kad atsinešimai tarp Vokietijos ir Austro-Vengrijos visgi yra tvirti ir draugiški, nežiurint ant iškilusių mažų nesusipratimų besibaigiant Balkanų karui.

GRAIKIJA BOIKOTUOJA AUSTRIJOS IR ITALIJOS PREKES.

Atenai, Graikija, spalio 27 d. Pasklydo žinia, kad graikų yra manoma paskelbti Austrijos ir Italijos prekėms loibotą delei nepriėlankaus tų valstijų atsinešimo kaslink Epiro klausimo.

ANGLAS CHINIJOS ADMIRALICIJOJ.

Pekin, Chinija, spalio 27 d. Chinų respublikos valdžia paskelbė Anglijos kontr-admirolo A. H. Christian'o nominaciją į chinų admiralicijos patarėjo vietą.

PATVALDYSTĖ VIENOJ IRLANDIJOS PROVINCIJOJ.

Londonas, spal. 28 d. Užsienio dalykų ministeris Sir Edward Grey, kalbėdamas Berwick'e, išsireiškė, kad Anglijos valdžia yra pasiryžusi suteikti provincijai Ulster patvaldystę.

bernijos taryba tarėsi, kad reikią padidinti pabaudą už visokius chuliganiškus darbus; už triukšmo kėlimą naktimis, rėkavimą, peštynes, langų daužymą, kenonors turto naikinimą, už praeivių užkabinėjimus ir tam panašius prasikaltimus. Dabar už tokius prasižengimus baudžiama 3-mis mėnesiais kalėjimo be teismo. Vilniaus gubernatorius nori pridėti dar ir iki 50 rykščių.

Varėna.

Mokykla. Čia labai patogi vieta skleisti apšvietimui tarp vietinių žmonių; bet ligšiol sunkiau buvo tai atlikti, nes mažai mokyklų buvo, tik viena pradinė. Dabar jau pradinė pakeista dviklase mokykla, nuo rugsėjo 1 dienos, tai bus proga daugiau kiek prasilavinti.

— „Aušra''. —

Iš Rusijos.

NENUSISEKUSI KELIONĖ

Jau pereitame „V. L.'' num. buvo pranešta apie baisias katastrofas, ištikusias ant Vladikavkazo gelžkelio ir Dvinsko stotyje, kur daug žmonių sutiko mirtį, o dar daugiau liko sužeista. Laikraščiuose paduodamas šitokis prietikis su viena ponia, žmona inžin. Gradecko. Ji važiavo iš Tifliso traukinyje, su kuriuom ištiko katastrofa ant Vladikaukazo gelžkelio. Čia poni Gradecka tik baisiai persigando, bet liko sveika. Prabuvusi tulą laiką Rostove, ji dasigavo Kijevan ir, paėmusi greitąjį Kijevo traukinį, pergyveno visas baisenybes antros katastrofos Dvinsko stotyje. Šitame atvejuje ji lengvai liko sužeista. Tos dvi katastrofos padarė ant jos taip baisų įspudį, kad ji susirgo smarkiu nervų suirimu.

PIKTADARIAI PAVOGĖ DVARININKĄ.

Iš Kutaiso (Kaukazas) pranešama, kad nesenai piktadariai pagavo į savo rankas Ananovo apskričio labai turtingą dvarininką, idant gauti paskiau išpirkimą. Delei to liko komanduota gan daug kareivių, kurie jieško pavogtojo. Tenai išvažiavo net gubernatorius. Panasųs pavogimai praktikuojami Rusijoje gan tankiai.

L. N. TOLSTOJAUS RANKRAŠČIAI.

Kaip žinome, didelė dalis L. N. Tolstojaus rankraščių buvo užlaikoma Anglijoj, apsaugotoj nuo ugnies vietoj, kurią parengė Čertkov. Dabar gi Čertkov pervežė šituos rankraščius Rusijon ir perdavė mokslo akademijai.

NUBAUDĖ FINŲ POETĄ.

Apskričio teismas nubaudė 8 mėn. kalėjimo finų (suomų) poetą Mikko Uotineną už peržengimą teisių kaslink lygumo rusų su finais; kartu jam laike 4 metų liko uždrausta užimti valstybines ar šiaip visuomenės vietas.

STRAIPSNIS UŽ M. BEILISĄ.

Byla M. Beiliso kaslink užmušimo A. Juščinskio sujudino, gal sakyti, visą pasaulį. Tą sujudimą galima patėmyti nors ir iš laikraščių — Rusijos laikraščiai čielus puslapius pašvenčia M. Beiliso bylai; panašiai elgiasi ir kitų Europos valstijų laikraščiai; labai daug apie tai rašo ir žymesnieji Suv. Valstijų laikraščiai. Einantis Kijeve dienraštis „Kijevlianin'', prasidėjus Beiliso bylos nagrinėjimui, patalpino straipsnį už M. Beilisą, kuris užinteresavo visą Rusiją. Straipsnis parašytas labai rimtai, jame telpa daug išvedžiojimų ir priparodymų, pilnai nušviečiančių tą užinteresavusią visą pasaulį bylą. Tą dienraščio numerį, kur tilpo straipsnis greit išpirko; už jį galop mokėjo po 5 rublius.

Plačiai žinomas Maskvos milijonierius-labdarys N. A. Šachov pasiuntė „Kijevlianin'nui'' telegramą, prašydamas, idant jam praneštų to straipsnio autoriaus vardą. Mat Šachov nori įsteigti vienoj iš augštųjų mokyklų to autoriaus vardu stipendiją.

SUKOMPROMITUOTAS KARO MINISTERIS.

Karo ministeris Suchomlinov yra apsivedęs su buvusia Poltavos gub. bajoro Butovičiaus žmona. Pp. Suchomlinov ir Butovič — Poltavos gub. bajorai. Nesenai Poltavos gub. bajorų grupė pakėlė klausimą, kad persiskyrimas Butovičiaus su žmona atliktas netiesotai. Visa kaltė tame sumetama ant p. Suchomlinovo, kuris, anot jų, sutraukė bajorijos etikos principus. Poltavos gub. bajorai nori prašalinti p. Suchomlinovą iš jų gub. bajorų skaitliaus, nors kiti užsiganėdina išreikšti jam vien tik papeikimą.

N. A. ŠACHOV'O KELIONĖ.

Maskvos milijonierius-labdarys pasiryžo apkeliauti visą žemę. Pirmiausiai jis aplankys sušelptuosius mokinius Vitmer gimnazijos Peterburge, kurie dabar iš Šveicarijos persikėlė Paryžiun; paskui jis važiuos Škotijon, kad pasimatyti su Carnegie; išten — Amerikon. Šachov mano užsukti Kanadon pas „duchoborus''. Paskui jis per Ramųjį vandenyną pasieks Japoniją, o iš ten per Siberiją grįš namon, kad pasimatyti su ponia Breško-Breškovska.

CHULIGANAI NUŽUDĖ DAKTARĄ.

Iš Bachmuto (Kaukazas) pranešama, kad kiek laiko atgal čia chuliganai bei juodašimčiai nužudė labai veiklų visuomenės narį ir jaunuomenės draugą, visiems žinomą d-rą S. A. Jusevičių. Į laidotuves susirinko visi miesto gyventojai. Velionio karstas buvo apkrautas vainikais nuo įvairių organizacijų įstaigų ir pavienių ypatų. Ypač įdomus parašas ant vainiko, kurį prisiuntė žydų mokyklų mokiniai: „Miegok ramiai, darbininke! Tu tankiai išgelbėdavai musų, vaikų, gyvastį. Patyrę tavo darbus, mes amžinai neužmiršime tavęs.'' Ant kapinių buvo pasikyta daug karštų prakalbų.

NAUJA V. DUMOS SESIJA.

Peterburgas. Spalio 28 d. prasidėjo V. Dumos atstovų posėdžiai. Tarpe atstovų apsireiškia nepaprastas sujudimas. Mat, atstovai, pabuvoję vasaros laike savo gubernijose, persitikrino, kad rinkikai neužganėdinti jų veikimu. Didžia dalis atstovų kalba apie sudarymą liberališko centro; eina paskalos apie susijungimą tuluose klausimuose spaliečių su kadetais (laisvės partijos atstovai); bet nesenai sugrįžęs Rusijon P. N. Miliukov išreiškė nuomonę, kad tai negalimas daiktas susitarti su spaliečiais.

DIDELĖ AUKA.

Iš Jakutsko pranešama, kad vietinis gyventojas Astrachancev paaukavo 1,300,000 rublių įsteigimui profesijinių mokyklų ir ligonbučių.

Korespondencijos.

PASSAIC, N. J.

Pagaliaus ir musų mažytėlė naujokynė-kolonija susilaukė didžiausios iškilmės — spalio 22 d. mus atlankė gerbiamas musų tautos žadintojas, d-ras J. Basanavičius. Atidarius susirinkimą, tuoj prabilo į publiką gerbiamas svečias. Pirmiausia jis papasakojo apie jųdviejų, t. y. jo ir p. M. Yčo, atkeliavimo tikslą, išaiškino L. M. Draugijos siekius, visą svarbą Tautos namų Vilniuje ir visą tą, ką lietuviai turi šiandien nukęst nuo svetimtaučių. Jis taipgi nupiešė dabartinį apšvietos stovį Lietuvoje, ekonominį lietuvių kilimą ir jų dalyvavimą politiškame gyvenime.

Paskiau kalbėjo p. Liutkauskas iš Brooklyn, N. Y. Jis savo prakalboje aiškiai nurodė, kad Amerikos cicilikėlių laikraščiai eina priešais mokslą, priešais kulturą, priešais pažangą. Jis net prevedė nešvarius tuose laikraščiuose tilpusius išsitarimus ir nurodė, kad tie musų „darbininkų užtarėjų'' laikraščiai veda tik prie blogo ir klaidina neišsilavinusią ir siaurai matančią lietuvių visuomenės dalį.

Kalbant p. Liutkauskui, gerb. d-ras J. Basanavičius rinko aukas. Iš didesnių aukų reikia pažymėti sekančias: šv. Kazimiero Dr-ja iš Paterson, N. J. — $21; šv. Jurgio Dr-ja — $10.50; SLA. 47-ta kuopa — $5.00; LSS 45-ta kuopa — $3.50. Iš pavienių žmonių daugiausiai aukavo p. Norkus — 10.50, p. Kolyta — $5.00, P. Sakatauskas — $3.00.

Viso labo šiame susirinkime surinkta aukų Tautos Namams Vilniuje $73.75 — tai gana daug, nes žmonių susirinkime dalyvavo, net gėda sakyt, tik apie 40 ypatų, iš kurių gera dalis, pradėjus rinkt aukas, apleido svetainę. Vakaro surengimo išlaidas uždengė Dramatiškas Ratelis.

Pasibaigus prakalboms, turėjau laimę pasikalbėt su grb. d-ru J. Basanavičium, kuris, tarp ko kito, štai ką maž daug pasakė: „Šioje šalyje man bekeliaujant po lietuvių kolonijas teko patirt daug malonumų, o kartais ir nemalonumų. Visur aukavo įvairiausios draugijos, bet **LSS. kuopos dar niekur nedavė. Passaic'o socialistų kuopa—tai pirmutinė kuopa, kuri aukavo Tautos Namams.** Nors maža tai auka, bet ačiu ir už ją...''

Galima dabar paabejoti, ar už tokį darbą neišmes ją iš Sajungos.

Laike prakalbos gerb. d-ras J. Basanavičius paskelbė, kad jau surinkta aukų virš $20,000, kas aiškiausiai liudija, kad lietuvių visuomenė tam darbui karštai prijaučia ir visai neklauso tokių ponų, kaip Žymontai, Sweetros, Pruseikos, Pruselaičiai ir visa gauja iš „Kovos'', „Laisvės'' ir „Keleivio''...

Smagu ir linksma matyti, kad tamsybei nėra jau vietos kur plątinties, kad **pažangos bei mokslo darbai tarp musų visuomenės ima viršų,** ir jau-jau turbut nebetoli tas laikas, kuomet minios prigaudinėtojai, demagogai ir įvairųs niekšai, pasivadinę „draugais'' bei „darbininkų užtarėjais'' paskęs savo tamsiuose darbuose, nes jie jau priėjo liepto galą — lietuvių visuomenė su panieka pažvelgė ant jų tamsių darbų ir išreiškė jiems galutiną papeikimą... **P. Sakatauskas.**

CLIFFSIDE, N. J.

Spalio 22 d. atsibuvo iškilmingos prakalbos. Kalbėjo gerb. svečias iš Lietuvos, V. Dumos atstovas p. M. Yčas ir „Tėvynės'' redaktorius, p. V. K. Račkauskas. Prakalbos atsibuvo miesto svetainėje. Nors svečiai atvažiavo 7:30 v. vakare, bet prakalbos prasidėjo 8:15 v., nes delei tulų priežasčių visa publika susirinko tik virš paminėtame laike, tat per tą laiką svečiai kalbėjo su susirinkusiais, o p-lė Veikšnoriutė skambino ant piano, kas labai publikai patiko. Susirinkus publikai, SLA. 70 kp. pirmininkas, p. K. Stepanaviče, atidarė susirinkimą ir perstatė Dumos atstovą, p. M. Yčą ir „Tėvynės'' redaktorių, p. V. K Račkauską. Potam miesto teisėjas (vokietis) angliškai pasakė trumpą prakalbą ir para-

FELJETONAS

Jaunieji botanikai.

Gilioje senovėje, tarp didelių miškų, banguojančių upių ir ramių, kaž-ką slapto, ypatingo mąstančių ežerų išaugo didelis, didesnis už visus kitus medžius, medis.

Augštas ir galingas jis buvo.

Prieš jį drebėdavo visi medžiai-medeliai.

Ir vėtrų nebijojo jis.

Kartais, budavo, pradeda pusti kad ir žiauriausi rytų, žiemių bei pietų ir vakarų vėjai. Pučia jie kiek galėdami, bet medžiui gi nieko negali padaryti. Didžiulis medis pastato savo šakas, atkreipia į tą pusę, iš kurios pučia vėjas, visas pastangas ir tik nusijuokia:

— Paliauk, silpnutis!... Tu men kas ir silpnas esi, kad su manim kovoti... Nustok, o ne, tai kaip pastumsiu, tai atsirasi kitame pasvietyje!...

Ir ką gi?

Vėjas, negalėdamas nieko padaryti, paliaudavo pusti, o jeigu ne, tai medis išpildydavo savo pagrąsinimą ir tokiu budu nerimailą vėją nuramindavo.

Kuo tolyn, tuo medis vis dar tvirtėjo ir, galop, jau tokiu galingu jautėsi, kad ant kokio silpnesnio vėjelio visai nei atidžios neatkreipdavo: mažai blėdies jam tegalėdavo padaryti.

Smagiai didžiulis jautėsi.

Bet štai, vieną kartą visi vėjai, kurie pavieniais jau daugelį kartų bandė didžiulį išgriauti, susitarė tarp savęs veikti išvien.

— Žinote ką? Pradėkim visi sykiu ir iš visų pusių pusti... Tuomet tai jau tik jį įveiksime...

Visi vėjai ant to sutiko ir, statydami visas savo pastangas, ėmė iš visų pusių pust. Medis neužsileido, dėjo visas savo pajiegas, kovojo. Ilga ir sunki buvo ta kova. Vienok didžiulis neatsilaikė — kovą laimėjo vėjai: aplaužė visas jo šakas, nubarstė lapus, — liko tik grynas, be lapų, be šakų kamėnas. O kad iš kamėno, vietoj nulaužytų šakų, neužaugtų ažalos, vėjai nutarė: pust iš visų keturių pusių juodžiausius debesis, kad nuo kamėno uždengt saulutės, jam maistą teikiančius, spindulius, o prie pat kamėno pastatyti didelį, geležinį su maža galvute, o baisiai dideliu rankoje kardu, žmogų: kada ataugs nauja atžalėlė — tuojaus ją nukirst.

Taip ir buvo.

Vėjai putė, o juodi, baisųs debesis slankiojo padangėje ant medžio ir neleido saulutės spinduliams sušildyti jį. Geležinis, su maža galvute, žmogus stovėje iškėlęs didelį kardą ir, kuomet tik pasirodydavo kokia mažutė atažalėlė, jis tuoj sušukdavo:

— O kur tu, prakeiktoji?! Lįsk atgal! O kad ne, — tuojaus tave nukirsiu!...

Kur gi tau atažalėlė lįs atgal!

Jai malonu, smagu pamatyti kadir apsiniaukusios padangės briaunelę. O dar daug maloniau jai butų, kad ant savo, nors ir silpnos, šakelės pamatytų vaisių.

Ji nelįsdavo atgal.

Tuomet mažagalvis, geležinis žmogus paleisdavo žemyn savo kardą ir nukirsdavo jauną atažalėlę. Nukirtęs gi, vėl iškeldavo augštyn kardą ir laukdavo kuomet pasirodys nauja atažalėlė.

Sunkiose aplinkybėse likosi kamėnas.

Baisus geležinis žmogus daboja, kad neatželtų nauja atažalėlė, apsiniaukusi padangė slepia saulutės spindulius, atimà maistą.

Mažu-pamažu kamėnas pradėjo puti, žievė luptiesi. Jau tik maža dalelė tebuvo sveika palikusi.

Už tulo laiko kamėnas pasiliko tik-ką bestovįs.

Maža buvo jo galė — jis tik-ką laikėsi.

Geležinis žmogus, kamėno dabotojas, džiaugėsi:

— Gera bus, kuomet kamėnas visai nupus-parvirs. Tuomet nereikės man jį su kardu besaugoti!...

* * *

Pasitaikė, kad pro tą vietą, kur stovėjo suvargęs kamėnas, ėjo mokslinčius-botanikas.

Pamatė jis kamėną.

Apžiurinėjo.

— Gražaus medžio buta, gražaus, — sakė apgailėstaudamas botanikas. — Bet jis gali dar atgyti. Juk jo šaknis dar geros, sveikos ir maža kamėno dalelė dar tvirta. Tik kad atažaloms neduoda atželti... Na, aš pagalvosiu.

Jis pašaukė žmones, prie kurių tas medis priklausė.

Papasakojo jiems, kad jis yra vertas didelių turtų ir labai gražius vaisius atgijęs vestų. Pasivelino botanikas pas žmones, kad jie, patįs prisidėdami prie darbo, pavelytų jam tą medį išgydyti. Žmonės pevalijo ir sutiko, kad ir iš paskutinos duoti pagalbą.

Jiems ir bus smagu ir malonu, kada medis ims žaliuoti bei vaisius vesti.

Tuomet mokslinčius pradėjo galvoti, kaip paduoti medžiui pagalbą.

Per dienas ir naktis jis nemigo.

Galop jis išrado.

Išrado du vaistu.

Vieną, — kad pradėjus juom kamėną teptį, pradėtų taip smarkiai atažalos želti, kad mažagalvis žmogus negalėtų paspėti jas nukapoti. Antrą gi, — kad, palaisčius palei medį, nustotų putę vėjai, išsiblaivytų padangė ir kamėno šakelėms saulutė duotų spindulius.

Padarė vaistų.

Pirmiausia padirbo tų, nuo kurių galėtų prasiblaivyti apsiniaukusioji padangė.

Tuos vaistus pats botanikas, kiek galėdamas palaistė medžio pašaiiais.

Padangė pamažu pradėjo blaivyties: prašvito saulutė ir teikė kamėnui maistą.

Botanikas padirbo ir antrų vaistų, kuriais reik tepti kamėnas.

Šituos vaistus jis išsiuntinėjo žmonėms ir prašė, kad jie, kuomet nemato mažagalvis žmogutis, pateptų kamėną.

Kamėną ištepė.

Atažalos taip greit pradėjo augti, kad mažagalvis žmogus tik kraipė savo galvutę ir neišmanė, ką čia padarius. Nukapoti jau nesuspėjo.

Bet ir stebuklai!

Nukerta vieną atažalėlę, išauga jos vieton kelios; nukerta plonutę, išauga stora. Ir kokiu budu tai suvaldyti — ne mažagalviui sugalvoti.

Jis keikė:

— Ir gajumas, prakeiktų!...

Kaip pirma buvo kamėnas plikas, kaip pageltusi buvo didžioji dalis jo žievės, taip dabar pasidarė jis gražus, žalias. Užsidėjo ant jo nauja žievė, užaugo didelės šakos ir medis taikėsi jau žydėti.

Nors medis-kamėnas kas kart vis ėjo stipryn ir jau gan buvo sutvirtėjęs, vienok vis dar jis reikalavo priežiuros. Ne tik kad tankaus vaistais tepimo, bet dar ir paties botaniko glamonėjimo: atidaus mažučių šakelių nupjaustymo ir daugelio kitų dalykėlių, kurių paprasti žmonės be botaniko-vedėjo pagalbos atlikti nesugebėjo.

Botanikas nors jau buvo senas žmogus, bet vis dar darbavosi: davinėjo žmonėms vaistų, suteikdinėjo patarimus, kaip ir kokiu budu tą visą atlikti ir kartais dar pats šį-tą atlikdavo.

* * *

Praslinko kiek laiko.

Botanikas ant tiek nuseno-nusilpnėjo, kad jau nieko nebegalėjo veikti.

Jis atsisakė nuo savo darbo.

Be botaniko-vedėjo medis apsieiti negalėjo.

Senis botanikas patarė paimti prie medžio gydymo kitą, sumanų, botaniką, kuris ir galėtų nurodinėti žmonėms kaip kas reik daryti.

Sumanaus botaniko surasti nebuvo galima.

Žmonės sutiko paimti kad ir jaunus, nepritytusius, bet užtai tris botanikus.

Ir paėmė tris botanikus.

Vienas iš jų buvo jau gan senyvas žmogus. Daugiausiai jis mylėdavo pusles. Jis visuomet dėvįs ilgus rubus, apsikarstęs išpustomis puslėmis vaikščiodavo, žiurėdavo augštyn ir manydavo: „Pakils didelis vėjas, pakels jį oran ir tiesiai nuneš augštybėsna-danguosna. Tenai sau liuosai, laimingai dausose ar kokioje kitoje, aukso ar puslių viešpatijoj, gyvęs.'' Nors neatsimindavo, kad kįlant augštyn, atsirėmus į kąnors kietą ir prasidurus puslėms, galėtų vėl atgal ant žemės nupulti.

Antras buvo daug-daug jaunesnis už pirmąjį. Šitas buvo gana smarkus vyrukas. Jis visuomet labai mylėdavo daug rėkti, griauti seną, daug kalbėti apie naują, nors labai tankiai pasitaikydavo, kad, sugriovus seną, nei to paties negalėdavo atnaujinti. Labiausia jis mylėdavo raudoną spalvą. Kas nebus, bet jeigu tik-

J. SEINIUS.

KUPRELIS

Apysaka.

Ir daug aš pervargau, daug iškentėjau, daug karčių ašarų išliejau, kolei nepašaukė jų klebonas ir neišaiškino jiems, kad da čia nieko blogo neesą atsitikę, nieko su manimi nepasidarė. Vargu-negalu intikėjo seniai. Sakėsi dagi paskum, kad klebonas jiedviem pasakęs, jog meilei kelio negalima esą užstoti, jog reikia dukrelę leisti užu to, į ką jos širdelė traukia ir jog, Dieve sergėk, negalima esą varu už nieko varyti, nes tuomet tėvai patįs savo vaiko gyvenimą sugriauną, jį pražudą ir jis užtat visą savo amžių turi juodu keikti.

Tečiau, kuomet aš jiem pasakiau, kad tiktai užu to tekėsiu, užu ko norėsiu, motina man atsakė:

— Užu ko norėsi, užu to tekėk sau; bet užu kuprio, kad čia man žemė skirtųsi, niekados neištekėsi!

— Tikrai, Kazyt, užu jo mes tavęs neleisiva. Pagalvok tiktai pati... — pritarė jai tėvas.

— Nieko negalvosiu! — smarkiai atsispyriau.

Panašiai ne vieną dieną mes susikertame. Ir niekas neapgali...

— Matai, tai vis del tavęs, — užbaigė ji gailiai-gailiai į mane akutes pakreipusi ir giliai atsidususi.

— Kad tik tu truputį butumei kitoks, kad tiktai neturėtumei tos kupros, butų visakas gerai; senai, gal, jau bučiau tavo, — ėmė ji po valandėlės man sakyti, žemai palenkusi galvelę. — Tėvai nė kiek butų nesipriešinę, butų senai išleidę. Su noru didžiausiu. Bet dabar... Ir žmonės sako: „Kur jai užu tokio eiti: ji gali sveiką-gražų vyrą iškirsti.... Nejaugi jau negalima atitaisyti tos kupros? Juk gal gydytojai galėtų taip padaryti, kad jos nebutų, kad ji išnyktų?

— Taigi, kad negalima, — atsakiau, kaip skradžių žemę virsdamas.

Paraudonijo ir ji. Yt serbinta, raudona buvo.

Tarytum sugauti, nutylova. Sunku buvo tylėti. Bet ir aš ir ji neturėjova, rodos, ko šnekėti. Į šalis dairėvos, į kitas kitą. Susitiks mudviejų akis, tai ir kreipiava jas šalin. Nemalonu lyg žvilgsniai butų sumegzti.

— Ko mudu tyliva? — pertraukiau galų-gale tylą.

— Gi ir aš nežinau, — atsakė ji išlengvo, trumpai.

Ir vėl nutylova.

Mano galvoje išdygo menka-mažutė mintis. Augo ji, kėlėsi po truputį. Nedrįsdama, privengdama ko. Toliau — skubiau. Ir išsiveržė-išškrido galop. Kad ir bučiau norėjęs, negalėjęs bučiau jos sulaikyti. Smarki ir galinga buvo. Ir ne nauja, rodosi:

— Ar tu pirma manęs mylėjai kąnors?

— Ką sakai? — lyg nesupratо, lyg neužgirdo.

— Ar seniau, pirmai mylėjai ką? — švelniai, lać įsivogdamas jos širdin, atkartojau.

Nusigandau paklausęs.

— Kam tau? — šaltai akysna pažiurėjo.

— Taip tiktai....

— Tai kodel klausi?,

— Kad neturiva ko šnekėti; tu papasakotumei ką, aš paklausyčiau.

— Tai papasakok tu, aš paklausysiu, — staiga meiliai-meiliai galvelę pakreipė.

— Aš da nieko nemylėjau ir manęs niekas.

— Gal gi ir aš nieko?

— Nek, tu tur-but mylėjai...

— Mylėjau, — netuoj atsakė. — Bet kokia ta meilė buvo: vaikiška, pati pirmutinė. Prisiminus net juokai ima... Ar žinai, ką aš mylėjau? Gi rusą, burlioką. Buvo jis liaudies mokyklos mokytojaus sunus; ton mokyklon aš dvejetą žiemų vaikščiojau mokinties. Kada aš buvau pirmame skyriuje, jis jau buvo trečiame, baigė. Paskum jį tėvas išsiuntė mokytojų seminarijon. Atvažiuodavo tik vasarai, Kalėdoms ir Velykoms. Baisiai išsiilgdavova vienas kito. Užtat atvažiavęs saldainių, įvairių tėtyčių man atveždavo. Lakstydavova kartu po miškus, rinkdavova gėles pievoje, eidavova uogauti. Tėvai mum nelabai gindavo — geruoju tarp savęs gyveno... Jis buvo neapsakytai gražus vaikas, tiktai man tuo jis nepatiko, kad buvo burliokas. Jis žadėjo persikrikštyti, kad man visai patikus.

— O kaip pasibaigė? — neiškentėjau nepertraukęs.

— Pasibaigė taip, kad išsiskyrėva. Mat, jo tėvą iš šitos vietos perkėlė kitur, labai kur toli. Paskutinį kartą atsisveikinova musų klojime. Raudojova net apsikabinę, kitas kitam „sudieu'' sakydamu. Čia jis žadėjo užaugęs mane vesti, amžinai neužmiršti. Aš sakiau, kad tiktai tada užu jo eisiu, kada jis bus katalikas.

Kvaili mat da buvova. Kas gi man, tur-but, kokių dvyliką metų buvo, o jam nedaugiau kaip keturiolika.

Bet tenai užėjo mus tėvas, kažin ko klojiman atėjęs. Kad paėmė, žinai, šluotą, kad ėmė mus abu vanoti, kad nepataikėva kaip nei pro duris išbėgti. Paskum man vienai da geresnė pirtis buvo.

Tėvas ir seniau jau, pasergėjęs, kad mudu labai vienas į kitą artinavos, užgynė man mokyklon vaikščioti ir iš namų išeiti nebeleido. Galop ir su mokytojumi supyko, tai mum ir visai blogai buvo.

— O ar neužmiršai jo? — susirupinęs paklausiau.

— Kur tau. Nei pagamų nuo tos meilės neliko. Kas gali burlioką, savo priešą, mylėti.

Šlykštu man pasidarė. Juk kam man žinoti apie tatai? Širdį nerimas ėdė, kam paklausiau, kad nei kentėti negalėjau. O ėdė kartu ir ta žinia...

— Man užaugus mane daug kas pradėjo mylėti, daug kas važiavo piršliuosna, bet man visi jie tai del to, tai del kito vis nepatiko. Piršėsi-lindo į mane ir tavo pirmtakunas. Baisiai jo nekenčiau. Turėjo bjaurų, ožišką balsą, ilgas, kaip kartis, kojas ir baltus, siaurus usus. Tėvam, tiesa, patiko. Labai net. Mokėjo su savo geru liežuviu pataikauti jiem, prisimeilinti. Gyrėsi savo keliais šimtais ir žemės kažin-kur esančiomis keliomis dešimtinėmis. Kad neturėjo dviejų priešakinių dantų, buvo daugiau, kaip tris kartus dešimtelgis, nieko nesakė, tylėjo.

Jokiuo budu negalėjau nuo jo atsiginti, taigi kartą intaisiau gerą štuką. Žiuriu, vieną vakarą ateina mano ilgapaltis, įsitaisęs-įsirengęs, usus, kaip katinas, įseilinęs-užraitęs. Grinčioje vienui-viena buvau. Paėmiau išsuodžėjau į krosnies kaktą pušinę, pastačiau prie durų. Ant josios puodelį, pilną vandens uždėjau. Pati pasislėpiau kampe. Apsikroviau visokiais drabužiais. Užsidengiau galvą. Laukiu. Žiuriu pro marškos skylę.

— Kas čia bus? — manau sau.

Girdžiu ineina priemenėn. Graibo kliamkę. Atidaro duris... Pušynė tėkšt! į veidą, puodelis bukt! ant galvos.

— Kad jumis perkunas, tokiuos kiaules! — trenkė durimis atgal, nusispjovė ir nubindino namon.

Nuo to karto, kad nors akis parodytų.

— Tai tu ir su manim taip-pat gali padaryti,—sakau pralinksmėjęs nuo tų juokų, nors kirminas širdį da labiau ėmė krimsti.

— Nek! — nekterėjo į mano kurpą pažvelgusi.

Nuo to žvilgsnio mano kuproje dilgterėjo kas.

Pasergėjau, kad ji tą dieną kaip tai kitaip pradėjo į mane žiurėti, kitaip šnekėti. Buvo ne tokia linksma ir meili, kaip visados Pralinksmės kiek, nusišypsos meiliai, švelniai prisiglaus ir vėl užsimąsto-susigalvoja. Tarytum stigo joje ko, tarytum persimainė kas.

Stengiausi pro vargus nors aš buti linksmesnis ir meilesnis prie jos. Užminiau apie vestuves.

— Kada tu busi mano? Aš šeimininkės neturiu. Nėra kam valgyti išvirti.

— Juk tarnaitė yra.

— Kas man iš jos.

— Tai ko norėtumei?

— Tavęs sesele. Man liudna-nuobodu vienam.

— Kas gi mudu sužieduos?

— Kunigėlis musų.

— O kas gi palaimins?

— Tėvelei tavo.

(T. b.)

KAIP REIKIA VALGYTI.

Dar daugiau. Kasos sunka turi panaikinti, kaip jau žinoma, iš skrandžio parėjusio valgio rugštumą ir tuomet tik jį virinti. Jei rugštos sunkos iš skrandžio daug eitų, tai kasos sunka turėtų vis rugštumą naikinti ir negalėtų niekuomet prie valgio beprieiti. Delto, pavyzdžiui, kaip tik į žarnas ateina riebalai ir kasa bei tulžis turi imtis darbo, jie tuoj duoda žinoti nervais („vidurių telegrafu'') į skrandį, kad skrandžio sienos mažiau beduotų sunkų ir tokiuo budu nedidintų tulžiai bei kasai darbo. Mat, kiek daug pilve „proto'' esama!

Kaip reikia tomis žiniomis valgant pasinaudoti? Privesiu čia kelis pavyzdžius.

Jei mes valgysim kartu baltymus ir riebalus, pavyzdžiui, mėsą su lašiniais, tai pakliuvus jiems skrandin, reikalinga bus baltymams virinti skrandžio sunką. Bet riebalai, kaip žinome, trukdys tos sunkos bėgimą, delto mėsa, išbuvusi ilgą laiką skrandyje, neką tebus suvirusi; paliks tokiuo budu daugiau darbo vienai kasos sunkai. Vadinasi, išeis taip, kad mes galėėdami dviejais arkliais vežimą vežti, vieną tyčia prilaikysime, kad netrauktų. Gerai dar, jei kasa toki sveika ir stipri, kad viena apsidirbusi; bet ir tai daug turėdama darbo negreit teapsidirbs ir tokiuo budu valgio virinimo laikas, apskritai imant, pasilgis ir daugiau nesuivrinto valgio išeis laukan. O jei kasa bus nesveika, tai ir visas valgis gali maž tesunaudotas išeiti laukan. Delto tai valgis, susidedąs iš pieno, kiaušinių, mėsos, žuvies iš vienos pusės ir lašinių bei taukų iš kitos — skaitosi sunkiu ir labai stipriu bei sveiku vidurių tepakeliamu valgiu. Priešingai vieni riebalai nėra sunkus valgis, nes jie niekam netrukdo. Yra tokių žmonių, kurie suvalgo visas vienų lašinių paltis ir visai nesugadina sau vidurių.

Virtoje ir išmirkytoje mėsoje mažiau, nekaip keptoje, bėra mėsos rasalo, nes jis išverda. Delto ant keptos mėsos daugiau bėga skrandžio sunkos, nekaip ant išmirkytos ir virtos. Delto kepta mėsa daugiau ir greičiau suvirina skrandyje, mažiau darbo belieka kasai, kasa labiau apsidirba, ir mažiau nepervirinto valgio beišeina laukan. Delto kepta mėsa skaitoma yra lengvesniu valgiu, nekaip virta. O apskritai mėsa su duona ar bulvėmis skaitoma lengvesniu valgiu, nekaip mėsa ar duona su riebalais.

Kiekvienas žino, kad darbo žmogus, turįs stiprius vidurius, gali pakelti ir sunkų valgį. Priešingai, silpnų vidurių žmogus, prie to dar maž tekrutąs, sunkaus valgio pakelti negali; jis gali tik lengvų valgį valgyti.

Katrą valgį po kurio valgyti nedaug teturi svarbos, nes mes paprastai valgome vienu prisėdimu ir greitai. Todel nelabai svarbu, ar mes pirma pavalgysime lašinių, o paskui kiaušinų ir pieno, ar pirma pieno su kiaušiniais, o paskui lašinių — vistiek jie skrandyje susimaišys tarp savęs ir vistiek bus sunkus valgis.

Kas kita, jei mes valgome ilgai, su tarpais, pasišnekėdami, Tuokart naudingiausia yra valgyti tam tikroje eilėje, kad visos vidurių dalįs lygiai dalyvautų valgio virinime.

Geriausia yra pradėti nuo kokios-nors užkandos, prie to dar aštraus skonio (macnios), pavyzdžiui, žalios silkės su pipirais, žalios, surios kiaulienos, aštrios (macnios) sriubos arba buliono, kuriame daug mėsos rasalo ir tt. Geriantieji žmonės gali išmesti po stiklelį degtinės ar vyno. Nuo tokių valgių, kaip silkė, kumpis, bulionas, alkoholis ima gausiai bėgti skrandžio unka, kuri yra labai reikalinga toliau einantiems valgiams virinti.

Po užkandos geriausia yra valgyti baltymai, pav. mėsa (geriausia kepta), žuvis, kiaušiniai, pienas su duona, bulvėmis ir k. Tie valgiai kaip tik ir virinama skrandyje, kuriame tam laikui bus jau daug sunkos pribėgę. Tokiuo budu valgis greit tenai apsivirįs ir galės netrukus toliau keliauti.

Valandėlę po to valgio palaukus, jei kas benori ir viduriai bepakelia, gali jau valgyti ir riebalų, t. y. lašinius, taukus, riebios žąsienos ir kitos riebios mėsos. Tam laikui aukščiau suvalgytieji baltymai bus jau gerai skrandyje apvirę, ir jei riebalai skrandin patekę ir betrukdys skrandžio sunkos bėgimą, tai vistiek dabar jau daug virinimo darbo nebeapsunkįs, nes jis pusėtinai jau bus padarytas.

Po to valgio arba antrojo (baltymo) gerai dar yra kas nors gardaus pavalgyti. Kur saldu — ten gardu; delto daugiausia valgo įvairių saldimų, geria arbatos su konfiturais ir tt. Bet galima valgyti ir nesaldžių daiktų: tyrių, kompotų ir k., — by tik butų gardu. Gardumas reikalingas tam, kad tolesniam po valgio laikui pasiliktų geras, smagus ir malonus atsiminimas apie valgį. Kodel tai svarbu — bus parodyta toliau.

Negera yra dažnai valgyti. Pavalgys truputį, po poros valandų vėl valgo, paskui po tiek-pat laiko vėl, ir taip toliau, per visą dieną. Tokiuo valgymu apsunkinama vidurių darbas. Jei koks persunkus valgis, apvirintas kiek skrandyje, pereina į žarnas, tai tuokart, kaip matėme, iš žarnų duoda žinoti į skrandį, kad skrandžio sienos maža arba visai nebeleistų sunkų. Jei tuomet, skrandžio sienoms sunkų nebeleidžiant, indėsime į skrandį vėl kokį dar pasunkį valgį, tai jis tik gulės dykai nevirinamas ir veltui vidurius sunkįs. Tai viena. Antra, viduriai, turėdami visuomet darbo, niekuomet negalės išsivalyti ir atsilsėti. Delto sveikam žmogui geriausia yra vieną kartą pavalgius, antrą kartą tik po kokių 5 valandų bevalgyti, o dar geriau pavalgyti dienoje tik 3 kartus, bet gerai.

Kalbėdamas apie valgymą, aš ikišiol neminėjau dar vienos labai svarbios valgymo apystovos — taip vadinamo „apetito'' arba noro valgyti. Jei mes esame alkani ir pamatome kokį gardų kąsnį, tai tuoj jaučiame, kaip mums pradeda seilės bėgti. Yra ir žmonių sakoma, kad šuo į mėsą žiurėdamas tik seiles rija. Bet mums valgyti norint, bėga ne tik seilės, bet ir skrandžio sunka. Delto valgis nurytas skrandin tuoj patenka į geras sąlygas, kur yra apščiai sunkų. Valgis tuojau gali buti virinamas ir greit gali suvirti. Noras valgyti yra labai svarbus: jei nori valgyti — bėga seilės ir skrandžio sunka, valgis gerai ir greit virinamas; nenori valgyti — valgis negreit ir mažai tesivirina, maža delto ir kunui naudos teatneša. Jei mes šuniui parodysime išpradžių mėsos ištolo, paeržįsime jį mėsa kiek laiko, paskui duosime jam jos po trupučiuką, tai šuns skrandyje prisisunks labai daug sunkų. Bet jei mes, šuniui nematant, indėsime jam į skrandį mėsos (o taip padaryti galima), tuokart skrandžio sunkos maža teprisirinks.

Todel valgant reikia kiekvieną kartą stengties, kad butų noro. Kaip padidinti tasai noras? Pirmiausiai reikia valgant atmesti visas kitokias kalbas, kurios ne apie valgį; reikia tiek tik mąstyti ir kalbėti, ką valgai; galima šnekėti ir apie kitus tik lengvius daigtus, juokus pasakoti. Nereikia valgant liudėti arba aimanuoti. Valgant reikia gėrėties valgiu (jei, žinoma, yra kuo gerėties), reikia nesiskubinti, gerai kąsnioti, bandyti skonį (ragauti). Maža naudos valgis teatneša tokiems, kurie po pietų nebeatsimena, ar valgę pietų, ar ne. Užbaigti valgį reikia kokio-nors gardžiu daigtu, kad paskui, kitą kartą, atsiminus valgį, del vien atsiminimo seilės ir sunkos bėgtų.

Yra dar pastebėta, kad pilvas labai pripranta prie laiko ir vietos. Kaip tik ateina pietų laikas tuoj seilės pačios ima bėgti, nors mes ir nesirengtumėm valgyti. Taipojau, kada mes ineiname į nuolatinį musų valgomąjį kambarį, pamatome stalą, indus, iš kurių valgome, taip-pat ima bėgti seilės, nors mes visai dar ir nemanytumėm valgyti. Iš to išeina, kad reikia stengties visuomet valgyti paskirtais, visuomet vienodais laikais, vis tame pačiame kambaryje. Negera todel šiandien pietų valgyti dvylikteje, rytoj ketvirtoje, arba valgyti vieną dieną vienur, kitą kitur. Taip gali kurį laiką daryti tik labai stiprius vidurius turintieji žmonės, bet ir tokių kartais viduriai nebeišneša, pavargsta. Atsiranda pas juos tokia liga, kad valgis pilve, kaip padėtas, ir rugsta, o viduriai nevaro jo toliau.

Prieš patenkant arba patekus valgiui į vidurius, tuoj, kaip sakėme, ima bėgti prie valgio sunkos. Tos sunkos sunkiasi ne iškur kitur, kaip tik iš kraujo. Delto, valgant arba pavalgius, kol dar viduriai valgį tebevirina, kraujas iš visų kuno galų puola į pilvą prie vidurių. Ir neprotinga butų kraują nuo to puolimo stabdyti, nes tuokart valgis negalės gerai suvirti, ir išeis laukan nesunaudotas. O vienok, kiek mes stabdome kraują nuo to bėgimo į pilvą! Pavalgę tuoj einame prie darbo; dirbame rankomis, kojomis ir galva; kraujui prisieina eiti ne viduriuosna, bet į rankas, kojas, galvą, t. y. tenai, kur darbas eina.

Delto kas nori, kad suvalgytas valgis visas jojo naudai išeitų, kas turi silpnus vidurius, kas turi ir stiprius vidurius, bet nenori jų nusilpninti, — tas tegu valgydamas sunkiai negalvoja, tegu neveda prie stalo mokytų, perdaug protingų kalbų, valgydamas tenestovi, gerai pavalgęs vieną antrą valandą tegu sunkiai nėdirba nei rankomis, nei kojomis, nei galva, teneskaito sunkiai suprantamų knygų, tegul geriausia pavalgęs kokią porą valandų pasnaudžia, ypač po didesniojo valgymo — pietų.

Dar ir kitaip mes kliudome viduriams jų darbe, butent, perdaug sau pilvą varžydami. Taip darydami, mes, viena, kad neprileidžiame kraujo prie visų pilvo dalių lygiai, antra, mes, suspausdami žarnas, apsunkiname valgiui jo kelionę per žmogaus vidurius. Delto valgant ir pavalgius gera yra nesivaržyti perdaug, o dar geriau yra, kur galima, kur leidžia gėla, visai sagučius apie pilvą atsisagstyti.

Parmetę trumpai visą valgio virinimo darbą, mes matome, kad pilvo labai plačios virtuvės esama, kad čia didelio valgio virinamojo fabriko, labai painaus darbo esama. Kaipo geras ukininkas nuolat žiuri, kad jo mašinos ir padargai visuomet butų sveiki, švarus ir tvarkoje, kad bernas nelaužytų jam jo mašinų, — taip ir kiekvienas žmogus turi žiurėti, kad jo valgio virinamieji intaisai visuomet butų sveiki ir stiprus, kad jie niekuomet nebutų gadinami.

(„Sveikata.'')

nes, girdi, bus šalta. Šiaip-taip pasisekė jį išrengti ir čebatus nuauti. Tečiau čebatų jis nepaliko — užsikabino juos ant kaklo ir nušoko... Niekas jo nematė, kur jis dingo. Turbut, kaip akmuo dugnan nuėjo...

„Pirmojoj klasėj buvo 23 žmonės, beveik visi francuzai. Ant laivo krašto stovėjo jauna pora, kuri viduryje laikė du vaikučiu, vieną apie 5 metų, kitą — apie 7 metų. Apie 8:30 val. vakare, kada laivas antrą kartą pradėjo liepsnoti, jiedu paėmė savo vaikučius ir susikabinę nušoko į jures sakydami: „Geriau patiems numirti, negu žiurėti, kaip kiti miršta".

„Apie 11:30 val. „Volturno'' jureiviai su viena likusia valtimi nusileido žemyn, idant gelbėti žmones bei perduoti juos aplinkui stovintiems laivams. Į tą valtį nuleido 15 žmonių. Musų laivo jureiviai pradėjo irtiesi prie francuzų laivo „La Touraine'', kuris netoli stovėjo. Kada prisiartino prie to laivo, smarki vėjo banga pagavo valtį ir bloškė į laivą; valtis susidaužė į šipulius ir joje buvusieji žmonės nusekendo.

„Musų laivo kapitonas Francis Inch, kuris narsiai kovojo per 28 valandas, iš didelio rupesčio net pražilo. „Volturno'' užsidegė 6:30 val. ryto,o kada paskutinį žmogų nuleido nuo laivo jau buvo 10:30 val. ryto antros dienos. „Volturno'' kapitonas paskutinis nušoko''...

„Volturno'' kapitonas Francis Inch išėjęs iš „Kroonlando'' ligonbučio pasakojo žmonėms, mus laivo pasažieriams, apie nelaimę ir apie savo kovą. Jisai paaiškino, jog prieš tai neturėjęs nei vieno žilo plauko,o dabar jau pražilęs.

Ant laivo „Kroonland'' buvo išgelbėtų 89 žmonės — vyrai, moterįs ir maži vaikai. Pirmos klasės pasažieriai tuojaus sušaukėme susirinkimą ir pradėjome tarties, kaip čia sušelpus išgelbėtuosius. Paduota įnešimas, kad išpradžių duoti jiems drabužių. Kaip vyrai, taip ir moterįs tam sumanymui pritarė, ir kiekvienas davė, ką galėjo. Prinešta švarkų, kelinių, marškinių, čeverykų ir kitokių apsirengimui daiktų. Nors aš nedaug teturėjau su savim drapanų, bet daviau, ką turėjau bei galėjau duoti. Moterįs ir merginos stvėrėsi už darbo ir siuvo mažiukams šlebutes, kepuraites ir kit. drabužėlius. Nežiurint luomo skirtumo, visos moterįs — ar tai milijonierių pačios bei dukterįs, ar paprastos biznierkos — susėdusios pirmos klasės kningyno kambaryje visos dirbo, siuvo; kningynas išrodė, lyg ir Brooklyno rubsiuvių „šapa''.

Aš tik vienas turėjau fotografijos aparatą ir nutraukiau daug paveikslų nuo „Volturno''. Mano nufotografuoti paveikslai tilpo New Yorko angliškuose laikraščiuose, o gal ir kaikuriuose lietuviškuose.

Kuomet moterįs buvo užimtos siuvimu, per tą laiką vyrai rinko pinigus nelaimingųjų sušelpimui. Pirmojoj klasėje surinko 500 dol., antrojoj — 202 dol. Taigi, viso sudėta 702 dol. Aukojo visi be skirtumo.

Ant „Kroonlando'' tarp išgelbėtųjų buvo trįs našlaičiai: du vaikučiu ir viena mergaitė. Aš nufotografavau visus tris ir jų paveikslus duosiu laikraščiams at spausdinti, gal tokiuo budu bus galima surasti jų tėvus, jei jie yra gyvi. Pakol jų tėvai atsišauks, juos visus laikys pas save ponia Florence Kelley, viena New Yorko turtuolė.

Seredos, spalių 15 dienos vakare apie 8 val., ant mus laivo buvo sušauktas nepaprastas susirinkimas. Į šitą susirinkimą susirinko pirmos klasės pasažieriai, „Kroonlando'' kapitonas su visais savo oficieriais bei jureiviais. Pirmosna eilėsna sustojo gelbėjusieji nuo „Volturno'' žmones. Pirmiausia kalbėjo p. C. G. Pennington, kuris savo kalboj papasakojo apie nelaimę ant jurių ir pagerbė „Kroonlando'' kapitoną Kreibohmą ir jo vyrus-jureivius, kurie išgelbėjo 89 žmones. Taipgi pagerbė ir „Volturno'' kapitoną Francis Inchą, kuris per 28 val. narsiai kovojo. Potam kalbėjo New Yorko advokatas A. L. Squires. Susirinkimas pasibaigė 9 val. Po susirinkimo prasidėjo balius, kuris traukėsi ligi 11 val.

Ketvergas, spalių 16 d. Tai jau paskutinė musų kelionės diena. Iš New Yorko ir Brooklyno ateina daug kalbegrammų su linkėjimais, laikraščiai pilni žinių apie baisią tragediją ant jurių.

Baigdamas rašyti apie šitą tragediją, turiu pabrėžti, kad parašiau tiktai tą, ką savo akimis regėjau bei ausimis girdėjau. Be to, lietuviai, kurie norės daugiau apie šią tragediją sužinoti, tegu atsilankys į mano rengiamus vakarus, kur rodysiu paveikslus.

Galų gale pasakysiu—kad Lietuvos miestiečiai ir kaimiečiai siunčiai per mane Amerikos lietuviams daug-daug labų dienų!

A. T. Račiunas.

Tev. Myl. Dr-tes reikaiuose.

DELEI ŽINOMOJO PROTESTO

Dar tik dienų skaičius, kaip naujas „štabas'' paėmė į savo rankas musų skyriaus redakciją organe, kaip suspėjo ateiti keletas laiškų su užklausimais: kaip TMD. žiuri į tą protestą, kuris po musų laikraščius cirkuliuoja, papeikdamas tuos, kurie užsipuldinėja ant Lietuvių Mokslo ir Dailės D-jų pasiuntinių? Matyti, šitas labai interesuoja musų vientaučius.

Tų laiškų, kadir straipsnių pavidale rašytų, negalime dėti organan, nes prisieitų ineiti į diskusijas, kurioms mes savo skyriuje neturime ganėtinai vietos. Šitas klausimas yra, vienok, svarbus: ar TMD. remia Tautos Namą, ar neremia? Jeigu remia, tai turi iš Lietuvos pasiuntinius užtarti; jei neremia, tai... tylėti. Ikšiolei tylėjo. Reikštų, kad TMD. pritaria tiems, kurie pasiuntinius kolioja ir Tautos Namą boikotuoja!...

Tečiau tai butų gryna netiesa. TMD. yra kulturinė draugija, ir ji kiekvieną kulturinį sumanymą rėmė ir remia, kaip tą parodo visas dvadesėtkis metų musų Draugijos gyvenimo. Jei taip šaltai atsineša į Tautos namo pasiuntinius, tai delto, kad musų organizacijoje vis dar nėra stiprios dvasios ir gerai nustatytos tvarkos. Paprastai tokius liaudinės politikos reikalus atlieka Centro Valdyba. Jei musų C. V. to padaryt dar nesuspėjo, tai reiškia, kad dar galės suspėti, — o jei negalės, tai rasi yra grynai techniškos kliutįs!

Kaslink redakcijos, tai ji šiame atvėjuje gali išreikšti ir organizacijos nuomonę, ir savo, kaipo redakcijos. Nuo organizacijos šito drąsiai nedarome, nes dar esame „nauji žmonės''. Užtai nuo redakcijos išreiškiame pilnutėlį pritarimą tam protestui. Prie šito žėdną padorią redakciją verčia žmoniškumas ir laikraštinė etika. Kada tuli laikraščiai Liet. Mokslo D-jos pasiuntinius išvadina „žvėrimis'', o Tautos Namus — „namais prostitucijos'', tai jau čia yra bjaurinimas ir žavinimas spausdinto žodžio ir platinimas ištvirkimo liaudyje.

LEKCIJŲ SKAITYMAS.

Jau pora metų atgal musų Draugijoje kai-kurios kuopos buvo įvedę labai gražią madą — skaitymo lekcijų ir referatų. Mada, kaip sakėm, yra labai graži, bet kažin kodel ją labai nedaugelis pasekė. Mums rodos delto, kad pas mus nėra dar gerų lektorių, kurie už dyką prirengtų nuoseklias paskaitas.

Kas, tokiame atvejuje, reikia daryt? Juk negalima taip be nieko apsieiti. Juk musų Draugija — yra draugija apšvietos.

Yra vienas labai lengvas budas. Paimkime sau, kad ir Dr. Kudirkos raštus. Jei mes paimsime po straipsnelį iš jo „Tėvynių varpų'', arba iš kitų jo politiškų ir draugijinių raštų, ir perskaitysime per vieną vakarą po 2-3 puslapius, ir paskui duosime susirinkusiems žmonėms apkalbėti (arba, kaip pas mus sakoma, paimsime į „diskusijas''), tai pamatysime, kad iš musų publikos iki pavasario išsidirbs daugelis gerų protautojų ir kalbėtojų.

Nurodome da ir daugiau tokios geros skaitymui ir apkalbėjimui medžiagos, k. v. kningos „Gyvenimo Mokykla'', Garmaus „Paskaitos'' ir kitos. Taipgi yra labai gerų straipsnių musų laikraščiuose.

Tik pabandykime tą musų kuo pose, o pamatysime džiuginančius vaisius.

Portland, Ore. Dar balandžio 20, 1913, čionai susitvėrė iš 5 narių, kuopa gavusi No. 149, ir pasiuntėm į centrą mokestis. Ponas Žemantauskas atsakė priėmęs ir pridurė, jog gegužės pabaigoj gausime D. Garmaus kningą „Paskaitos'', o vėliaus ir kun. Žilinsko raštus. Laukiam, vis nėra. Po liepos mėn. rašome centro sekretoriui. Atsako, kad jis dar gegužės 14. esąs pranešęs centro kningiui p. Mišeikai, kad pasiųstų „Paskaitas''. Rugpjučio 18. parašėm ir p. Mišeikai. Bet atsakymo nesulaukėm. Tą patį mėnesį parašėm ir centro pirmininkui p. Butkui. Tečiaus ir iš čia tykugražu! Nariai rugoja, ir nėra ką jiems atsakyti.

Kreipiamės viešai per organą į visą draugiją, klausdami: kas čia kaltas?

Kuopos pirm. **J. Bacevičius,**
Raštininkas: **J. A. Stankus.**

KRASOS DĖŽUTĖ.

149-tai kuopai, Portland, Ore.: — Ištrauką dedam į organą, o originalą pasiuntėm centro pirmininkui.

P. K-ui: — Jokios kitos valdyboje neįvyko permainos, kaip tik pasikeitė Literatiško Komiteto vienas narys: vieton p. V. Jokubyno, dabar yra J. O. Širvydas.

A. A.: — Pakol kas sistematiškų paskaitų vis dar nėra įvesta. Nors tas labai pagailėtina.

Jonui S.s: — Taip, mes girdėjome iš vertų pasitikėjimo ypatų, kad Lietuvon važiuodami daugelis bė kliuties parsivežė visus Dr. Kudirkos raštus.

AUKOS TAUTOS NAMAMS VILNIUJE.

Amsterdam, N. Y.

Į Narių-Labdarių skačių įstojo kun. klebonas Juoz. Židanavičius, gimęs 25 d. rugsėjo 1866 m., Seirijuose, Seinų pa.; seminariją baigė Ploeke, buvo Mokytojų Seminarijos Skempe prefektu; nuo 1904 metų šv. Kazimiero parapijos klebonu, Amsterdame, N. Y. $102.00

Sieksniai žemės:

308 — Petronėlė Babrauskaitė	$10.50
309 — Antanas Kasperiunas	10.50
310 — Antanas Pečiulis	10.50
311 — Petras ir Fil. Sargeliai	10.50
312 — Jonas Berecka	10.50
313 — Jonas Barecka	10.50
314 — Stan. Sargelis	10.50
315 — Stanis. Sargelis	10.50
316, 317, 318, 319 — Simano Daukanto Ukėsų Klubas	42.00
320 — Jonas Karuža	10.50
321 — Ona Karužienė	10.50

Aukos:

Sim. Daukanto Draugija (ir 4 sieksniai žemės)	8.00

Po $5.00 aukojo: P. Aleksandravičius, Br. ir Saliomė Račinskai, A. Grinius, S. Raila, Zyg. Liutikas, viso 25.00

Po $2.00 aukojo: Jonas Karuža (ir sieksnį žemės), Ona Karužienė (ir sieksnį žemės), Gr. Piktelis, A. Petrušk evičius, Pr. Šlaveikis, P. Lalas,, M. Kerbelis, J. Mykolaitis, St. Šačiukė, viso 18.00

A. Staknys aukojo 1.50

Po $1.00 aukojo: M. Naginionis, J. Guotas, K. Strikulis, St. Saldys, J. Radikas, P. Mykolaitis, A. Kubilius, M. Vasiliauskas, A. Šileika, P. Jacauskas, P. Jurkunas, M. Jurkunas, S. Jakimavičius, K. Karbočius, A. Kazlauskas, A. Sagaitis, A. Kučys, L. Kuprevičius, J. Lukšys, Z. Lukševičius, A. Mykolaitis, M. Štaras, V. Kraniauskas, J. Jankunas, B. Žyžius, J. Meilunas, J. Mačiulis, M. Švilpa, J. Aleksandravičius, V. Lukšys, M. Staknys, T. Vereseckas, V. Daučunas, K. Zostautas, P. Tamošunas, K. Ubčurys, K. Kazlauckas, Al. Rusilas, P. Širvys, J. Gaska, J. Navikas, P. Karvelis, Ona Gurinskaitė, K. L. Kryževičius, P. Velička, J. Raila, B. Malakauckaitė, A. Ginaitis, A. Stokna, S. Tomaniukė, V. Rabačauskytė, V. Grinceviėiutė, O. Mykolainiutė, Elz. Vytienė, S. Vermauckas, S. Rimkunas, Ad. Rupšis, V. Žirgulys, A. Butka, P. Raila, D. Bagužis, J. Čeglys, J. Vaikanas, Br. Varnienė, A. Radzevičius, O. čiutė, Elz. Gusčiutė, K. Degutis, B. Gusčiutė, A. Bruozas, K. Meškevičiutė, M. Brasiniutė, Urš. Liberiukė, Ona Kreviukė, O. Juozapavičiukė, J. Varnas, Br. Vernienė, A. Radzevičius, O. Aleksandravičiukė, Kar. Aleksandravičiukė, J. Daumantaitė, V. Bliuviutė, A. Švegždžiutė, B. Mockaitė, P. Plankis, M. Kaselis, K. Šačkauskas, S. Saltonas, S. Przegockis, J. Čepaitis, N. Vaičioniutė, Pr. Vaičioniutė, A. Kupčiunas, B. Vaičiuniutė, S. Verbickaitė, viso 96.00

Po 50c aukojo: Ant. Pečiulis (ir sieksnį žemės), Ona Jospaičiutė (ir sieksnį žemės), 1.00

Smulkių aukų 27.55

Viso Amsterdame, N. Y. $426.05

Brighton, Mass.

Sieksniai žemės:

322 — Antanas Gudelis	10.50

Aukos:

Po $2.00 aukojo: V. Baltrušaitis, Fr. Bušmonas, A. Dabšauskas, viso 6.00

Po 1.00 aukojo: Zid. Bernotas, A. Matulevičius, J. Raila, J. Seuris, Pr. Markauskas, J. Smilgius, J. Petrauskas, J. Gedraitis, D Valis, J. Šarpnickis, B. Ajauckas, A. Vėbras, S. Garelis, K. Jautakis, V. Tolonas, A. Radzius, Z. Pukelis, Fr. Mačiulis, M. Jonauckiutė, S. Taujėnaitė, B. Bažiulskiutė, Fr. Galenauskas, viso 23.00

Po 50c. aukojo: J. Skuminas, St. Šartinas, K. Širka, S. Klevas, Z. Bucevičius, A. Pocius, J. Kairys, B. Dabravolskis, B. Vasbis, J. Banionis, P. Katkevičius, F. Andrikas, J. Daickis, V. Visminas, L. Tarška, J. Rokas, J. A. jauskas, J. Veselis, K. Barkus, Fr. Kareraucckas, A. Buknis, O. Budolavičienė, J. Talalas, J. Treinavičius, M. Augštoliutė, N. Petroniutė, K. Bernotas, viso 13.50

Smulkių aukų 7.86

Viso Brighton'e, Mass. $60.86

Rochester, N. Y.

Šv. Jurgio Kareivio dr-ja įstojo į Narių Labdarių skaičių, 100.00

Brockton, Mass.

Sieksniai žemės:

323 — Bažnytinis choras	10.50
324 — 17 SLA. kuopa	10.50
325 — Mykolas Arbačinskis	10.50
326 — Matas Jakavonis	10.50
327, 328 — Kun. K. Urbanavičius	21.00
327, 328 — Kun. K. Urabnavičius	21.00
329 — Marė Sakalaskaitė	10.50

Aukos:

Kun. Kaz. Urbanavičius	9.00
Matas Jakavonis	4.50

Po $5.00 aukojo: P. Vaičiunas ir U. Šepetaitė 10.00

Po $2.00 aukojo: V. Daukša, A. Trainavičius, K. Vaičiunas, P. Balčiunas, Ant. Norkus, J. Gaidys, viso 12.00

J. Česnulevičius aukojo 3.00

P. Tubelis — 1.50

Po $1.00 aukojo: D. Gutauskas, J. Tautvaišis, Fr. Pašakarnis, A. Zlotkus, V. Tautvaišis, P. Margis, J. Žilinskas, V. Kazėnas, S. Košėta, K. Pigaga, P. Kmaras, Pr. Mockapetris, P. Kašėtaitė, Ad. Skosola, Z Pigaga, A. Košėta, P. Kuprys, P. Alusevičius, J. Neverauskas, Iz. Daunys, J. Vaitkus, J. Samsonas, H. Stankus, B. Gaidamavičius, V. Pigaga, P. Vervečka, J. Tukys, K. Oksas, Ad. Rastikis, Al. Limonas, B. Miškinis, A. Baronas, D. Kiela, M. Podžiunas, K. Vaičiunas, M. Smaliukas, J. Štirkas, V. Jurkevičius, K. Bingelis, A. Dembinskas, L. Jucis, Pr. Cijunskis, R. Danauskas, Kl. Znotikas, N. N., K. Čiurbulėnas, M. Balčiuniutė, J. Kireiša, B. Antanavičienė, G. Švelnus, L. Žilinskas, D. Budrikis, J. Jermavičius, A. Šaldviejus, Z. Valackaitė, P. Neverauckas, V. Radviliukė, A. Laučka, Al. Pisarka, J. Puipa, viso $60.00

Smulkių aukų — 22.26

Viso Brockton'e, Mass. $195.82

Cambridge, Mass.

Sieksniai žemės:

330 — Nekalto Pras. Šv. Mar. Pan. Draugija	10.50
331 — Izidorius K. Danielius	10.50
332 — Petras Bartkevičius	10.50
333 — Petras Lužeckas	10.50
334 — Antanas Beliekas	10.50
335 — Kazys Laikauskas	10.50
336 — Kazys Laikauskas	10.50

Po $2.00 aukojo: Jonas Laukaitis, P. Armonavičia, M. Dapšis, J. Tamulinas, R. Grigaliunas, J. Pilvelaitis, viso 12.00

Po $1.00 aukojo: A. Bartkevičius, H. M. Garry (amerikonas), J. Degutis, J. Malinauskas, Petron. Čekavičienė, S. Morkis, J. Beleckas, V. Jackunas, F. Gricius, D. Zeleckas, J. Dovidonis, K. Giedraitis, S. Urbonas, V. Karačka, J. Kairatis, J.-Skirius, J. Vitkauskas, J. Šeškauskas, B. Grigas, J. Sokas, S. Jauga, A. Gricius, A. Kireilis, V. Aniesta, N. Morkienė, Vl. Lepioška, Feliksas Balza, K. Kvietkauskas, Magdė Belska, J. Kiškis, F. Ragauskis, A. Butka, F. Normantienė, A. Ambrozaitis, J. Valeikis, A. Baltramaitis, A. Babilius, A. Dovidenas, B. Simonavičia, A. Leviekas, F. Krandauskas, M. Paulis, A. Vaišnora, J. Rimkus, K. Beliauskas, J. Vaišnora, R. Starkis, R. Grigaliunas, J. Verseckas, J. Bieliauskas, V. Zerkauskas, A. Anulevičius, V. Radvilas, P. Zebleckas, A. Veleika, A. Baireniutė, F. Kvetkauskas, K. Matulienė, Iz. Danielius, F. Stungis, K. Tranavičius, F. Dobrovolskis, V. Paulauskis, S. Rumša, A. Giedraitis, J. Bertulis, A. Pivarunas, P. Šopa, S. Samulis, F. Jatužis, P. Selemenavičia, A. Povilionis, M. Šilalis, A. Matulis, J. Barpšis, J. Plokštis, F. Alesevičia, viso 79.00

Smulkių aukų 18.50

Viso Cambridge, Mass. $183.00

Lawrence, Mass.

L. M. Dr-jos **Narių Labdarių** skaičiun įstojo Lawrence'o klebonas, kun. **Antanas Jusaitis**, aukodamas Tautos Namams $200.00

Sieksniai žemės:

337 — 41 SLA. kuopa	10.50
338 — Antanas Ramanauskas	10.50
339 — Ona Ramanauskienė	10.50
340 — Jonas Sekevičius	10.50
341 — Šv. Elzbietos Dr-ja	10.50
342 — kun. A. Jusaitis (ir $200)	10.50

Aukos:

Lawrence'o Draugijos	40.00

Po $5.00 aukojo: J. Jusaitis, J. Žukauskas, J. Kerdiejus, J. Arlauskas viso 20.00

Šv. Elzbietos D-ja	4.50

Po $2.00 aukojo: J. Strumskis, Z. Andriukaičiutė, — 4.00

Po $1.00 aukojo: J. Jurgaitis, M. Daunis, J. Augulis, M. Bulotas, P. Rudaičiukė, A. Tumasonis, M. Kibildienė, J. Akstinas, J. Vinickas, A. Valinskas, V. Danilevičius, Fr. Balčiunaitė, Em. Baltrenaitė, V. Krasauskas, J. Jetušis, V. Varnas, R. Karsokienė, M. Vitkauskytė, V. Čiulada, J. Čiurlionis, D. Gavutis, P. Miciunas, V. Pauliukaitis, S. Petrikevičius, S. Seibutis, P. Kibildis, O. Žilinskiutė, J. Kibildis, R. Jurkoniutė, K. Liauška, O. Subačiutė, R. Vainauskas, V. Klimašauskas, A. Rakauskas, K. Mačiulskytė, A. Valinskas, R. Ainorius, Z. Papalaigiutė, O. Padralskienė, A. Snapauskas, V. Stankaitienė, A. Simanoniutė, R. Tartoniutė, M. Norkunas, S. M. Mačiulskis, N. Judka, viso 46.00

Smulkių aukų 23.83

M. Yčas už patarimus 2 žmonėms 7.00

Viso Lawrence, Mass. $408.33

Haverhill, Mass.

Sieksniai žemės:

343, 344 — Šv. Kaz. Kar. D-ja	21.00
345 — Jonas Večkys	10.50
346 — Liet. Uk. Gedimino Kl.	10.50

Po $5.00 aukojo: Jonas Balčius, Justin. Pretkus, Mot. M. Aleksonis, 15.00

Po $2.00 aukojo: K. Vepcius, St. Dzingelevičius, T. Kašėta, Andr. Krušas, K. Kazlauskas, viso 10.00

Po $1.00 aukojo. Iz. Valiukevičius Ant. Kevličius, Zig. Gudukas, J. Barišauskas, A. Naudžiunas, Agota Večkienė, Marcelė Destuvienė, J. Truska, P. Jankauskas, Dom. Čiras, J. Deltuva, J. Uždavinis, V. Kazlauskas, And. Buja, J. J. Subačius, P. Bakanauskas, P. Čiras, P. Gardžiulis, P. Miliauskas, M. Stravinskiutė, A. Liseckas, A. Kriukonis, J. Kazlauskas, D. Sčesnulevičius, J. Buinickas, F. Velička, J. Prakapas, viso 30.00

Smulkių aukų 6.05

Viso Haverhill'yj, Mass. $103.05

Nashua, N. H.

L. Mokslo Dr-jos Narių-Labdarių skaičiun įstojo **šv. Kazimiero Draugija**, aukodama Tautos Namams $100.00

Sieksniai žemės:

347 — Vincas Kvaraciejus	10.50
348 — Juozas Žuravlis	10.50

Aukos: $2.00 aukojo A. Bakanauskas— 2.00

Po $1.00 aukojo: K. Barauskas, V. Šlaičiunas, Vikt. Šlaičiunas, K. Žilionis, S. Zavadskis, Andr. Kvaraciejus, M. Sakalauskiutė, J. Sakalauskiutė, A. Gumbrevičius, K. Poška, A. Bieliakas, J. Sklutas, M. Semsė, K. Šiškevičius, J. Zapėnienė, J. Januškevičienė, V. Petrauskas, Ig. Vaičiunas, V. Nadzeika, S. Zepėnas, J. Trainavičius, J. Januškevičius, P. Pavačauskas, V. Tamulevičius, K. Nadzeika, F. Kvaraciejus, J. Zubavičius, S. Simutis, P. Kinčinas, M. Kvaraciejienė, V. Bakanauskiutė, V. Semsis, J. Kisielius, J. Kvaraciejus, A. Trainavičius, A. Degėsys, M. Matuzas, A. Tekorius, viso 38.00

Smulkių aukų 6.88

Viso Nashun, N. H. $167.88

Worcester, Mass.

Liet. Mokslo Draugijos **Narių Labdarių** skaičiun įstojo:

Šv. Kazimiero Dr-ja	100.00
Šv. Jurgio Kareivio Dr-ja	100.00
Kun. Jonas Jakaitis	104.00

Sieksniai žemės:

349 — Jonas Bulvičius	10.50
350, 351 — Marijos Panos Dr-ja	21.00
352 — Jonas Vaitkus	10.50
353 — 57 SLA. kuopa	10.50
354 — Antanas Bernotas	10.50
355 — Ignotas Klimas	10.50
356 — Dram. Dr-ja „Birutė''	10.50
357 — Jonas Šrupša	10.50
358 — Jonas Rauktys	10.50
359 — Jurgis Tumosas	10.50
360 — Cezaras Vaškelevičius	10.50
361 — Petras Jašinskas	10.50
362 — Antanas Senulis	10.50
363 — Feliks. ir Ant. Steponkai	10.50
364, 365 — Kun. Pr. Meškauskas	21.00
366, 367 — Mikas Paltanavičius	21.00
368 — Jonas Černius	10.50
369, 370 — šv. Liudviko Dr-ja	21.00
371 — Vaclovas Sutkus	10.50
372 — Alfonsas Sutkus	10.50
373 — Juozas Sutkus	10.50
374 — Petras Civinskas	10.50
375 — Vincas Civinskas	10.50
376 — Dom. Stankus	10.50
377 — Vincas Saldukas	10.50
378 — Vincas Ginkus	10.50

Aukos:

Po $5.00 aukojo: Andr. Kupstas, A. Medelis, B. Vaitiekaitis, Juozas Alyta, M. Meškus, — 25.00

Po $4.00 aukojo: Kun. P. Meškauskas (ir du sieksniu žemės), Mikas Paltanavičius (ir du sieksniu žemės), šv. Liudviko Dr-ja (ir du sieksniu žemės) viso 12.00

A. Karpavičius 3.00

Po $2.00 aukojo: Kaz. Dzetoveckas, Juoz. Buinickis, V. Čepayičius, D. S. Greičaitis, J. Bacevičius, Pr. Matuzas, S. Žaliauskas, S. Jančauskas, K. Stankus, J. Kedys, U. Kaškauskiutė, K. Sinkus, K. Jurevičius, T. Geleckiutė, J. Povilaitis, K. Klemavičius, A. Ramanauskas, P. Žegonis, J. Naujokaitis, viso 38.00

Ignotas Klimas (ir sieksnį žem.) 1.50

Po $1.00 aukojo: Jurgis Tautvila, J. Kupstas, O. Kudlinskiutė, Ur. Adomavičiutė, J. Puodžiunas, J. Samanius, M. Ulevičienė, Marė Babrauskienė, (žadėjo duoti $100.00), M. Kantramaičiutė, S. Mancevičius, T. Dominaitis, A. Manora, A. Vieraičiutė, J. Jakaitis, J. Bučinskas, O. Piliačiutikė, J. Norkaitis, Ad. Plutnikas, Jer. Montvila, A. Montvila, Vin. Loda, St. Kubys, K. Deltuva, U. Jokubauskiutė, J. Važalas, J. Bendorius, M. Kildušis, P. Lydeckas, J. Geležius, F. Mainota, K. Pupka, J. Jankauskas, J. Pupka, P. Plokštis, A. Arlavičius, A. Mačiuliutė, Pr. Ragaliutė, A. Traupis, K. Sutkus, J. Civinskas, J. Dirsa, J. Kedys, A. Purvinskas P. Šilauskas, J. Šačkus, J. Glaveckas, M. Ruseckas, S. Bacevičius, J. Geleckas, V. Krikliunas, J. Galevičius, J. Kobekas, P. Kuočius, A. Račkauskas, K. Mareinka, P. Jasiunas, P. Pauliukonis, A. Blažys, P. Juškevičius, A. Švenčiunas, V. Rusauskas, A. Dailyda, A. Kromilius, A. Baravykas, M. Baravykas, D. Skliutas, M. Grabauskas, J. Vilimavičius, J. Dailyda, J. Stamonkaitė, A. Pauliukonis, P. Liubinas, K. Žuklys, D. Žemeikis, D. Rauktis, J. Rauktis, A. Stankuvienė, A. Žemantauskas, V. Krikštolaitis, R. Balčiuniutė, A. Andžiulis, P. Lozoraitis, J. Zakaras, A. Zakaras, P. Karalius, S. Slauckas, B. Česnulevičius, Pr. Jakaitis, Bl. Visockas, K. Pigagiutė, J. Pigagiutė, M. Sikliutė, J. Mieščionaitis, J. Mikolavičius, Z. Dvareckas, U. Urbonavičienė, B. Radvičiukė, J. Tautkevičius, M. Cisauskienė, J. Rukenčius, A. Ilgumskas, A. Kaleskas, J. Lipantas, O. Anieliauckiutė, J. Račkauskiutė, B. Pupka, J. Budrius, A. Lipnickas, St. Ulevičius, M. Visackiutė, P. Sidelis, J. Kirsokas, J. Kurtinaitis, Z. Poškus, J. Skliutas, S. Juodauga, V. Ribickiutė, A. Skiraičiutė, M. Bulvičienė, T. Mighaskas, A. Bakalauskienė, M. Gluovičius, V. Ciplijauskas, M. Achenbach, J. Neinavičius, J. Markevičiutė, J. Pigaga, R. Mažeika, J. Dabravolskis, K. Mažeika, J. Vaitkevičius, Elzb. Traineja, J. Česnulevičius, J. Babravičius, V. Gibavičius, V. Degutis, A. Černiauskas, A. Matlauskas, J. Čirvinskienė, A. Mažukna, J. Kvietietis, V. Ramanauskas, M. Glavickas, J. Menslauckas, J. Stramila, A. Šimulionis, P. Navickas, P. Žemaitis, J. Žaliunas, J. Liutkevičius, A. Mieliauskas, A. Bunikis, K. Grigaitis, J. Židockis, P. Janulevičius, A. Žaliauskas, S. Aleksonis, K. Gičauskas, A. Šimanskiutė, P. Bendrauskas, A. Kvederas, K. Kregždys, J. Simniškis, P. Levonavičiutė, K. Galeckiutė, S. Dubickas, K. Pauliukonis, M. Kupstas, M. Svitonis, S. Preimonas, M. Staliulionis, J. Palubeckas, J. Kevelaitis, K. Drąsuolis, S. Purvinskas, B. Purvinskas, M. Gnažulis, J. Gilius, J. Gustaitis, K. Valatkevičius, T. Krelavičiutė, V. Gražulis, S. Gilius, A Balsiunas, A. Jasiunas, M. Šičkus, L. Paulauskas, J. Kaminskas, J. Galeckas, J. Lukas K. Jakubauskas, A. Jakubauskaitė, A. Jarusavičius, A. Lesevičius, A. Pukys, L. Sabonis, L. Baliukonis, F. Balevičius, J. Ročkienė, P. Dedinas, J. Pačauskas, J. Simanavičius, J. Sklutas, J. Rudnickas, P. Narbutas, M. Lozoraičiutė, J. Lozoravičius, M. Leonavičiutė, J. Šimaitis, K. Seilius, N. Vilkelis, A. Vingelintė, J. M. Vieraitis, viso 214.00

Petras Civinskas (ir sieks. žem.) .50

Smulkių aukų 88.00

Ineigos salėn dešimtukais 38.00

Viso Worcester'y, Mass. $1,089.00

gino susirinkusius, idant visi prisidėtų prie šio prakilnaus sumanymo, t. y. prie pastatymo Tautos Namų Vilniuje. Paskui jau prabilo p. M. Yčas, kuris kalbėjo apie tris bertainius valandos. Jis savo kalboje nurodė Lietuvos praeitį, daug kalbėjo apie L. M. ir D. Draugijas ir busiančius Tautos Namus ir ragino visiems prisidėti prie šio prakilnaus sumanymo. Užbaigus p. M. Yčui, kalbėjo p. V. K. Račkauskas apie SLA ir kaip yra naudinga lietuviams prie jos prigulėti. Tuom laiku p. M. Yčas rinko aukas, o K .Stepanaviče užrašinėjo vardus aukavusių. Žmonių ant prakalbų prisirinko virš 80; aukų gi surinkta su pirmiaus aukavusiais $100.oo su centais. Didesnės aukos: SLA. 70 kp. $21.oo, šv. Franciškaus Dr-stė — $10.50, K. Stepanaviče — 10.50, poni J. Kudirkienė 10.50, P. Paulickas — 10.-50, J. Bukaveckas — $5.00, M. Bakunas — $2.50 ir kiti; bet žemiau vieno dolario mažai buvo. Surinkęs aukas, p. M. Yčas padėkavojo susirinkusiems už aukas ir pasakė prakalbą apie dabar išleistąjį vasario 21 d. (s. k.) manifestą. Pono M. Yčo kalba taip aiški ir visiems suprantama, kad publika labai gausiai plojo delnais ir užbaigus prakalbą įteikė du gyvų gėlių bukietu — nuo SLA. 70 kp. ir nuo šv. Franciškaus Dr-stės; bukietus padavė dvi jaunos mergaitės, p-lė O. Bakuniutė ir p-lė B. Kubiliutė; vieną bukietą p. M. Yčui, o kitą gerbiamam d-rui J. Basanavičiui per p. V. K. Račkauską, už ką p. M. Yčas labai širdingai padėkavojo cliffsidiečiams. Užsibaigus susirinkimui, toj pačioj svetainėj buvo nutraukti paveikslai visos publikos ir gerb. p. M. Yčo ir p. V. K. Račkausko; tas liks cliffsidiečių atminčiai ant visados. Potam, išėjus iš susirinkimo, visi linksmai kalbėdami ėjo pas p. M. Bakuną, kur buvo paruošta svečiams vakarienė; čion užtruko apie vieną valandą, besivaišinant ir linksmai besikalbant; išleisdami svečius, visi atsiskyrė labai jausmingai. Dar čion turiu pridurti, kad šio vakaro rengėjai, p. K. Stepanaviče, A. Bukaveckas, M. Bakunas ir poni J. Bakunienė labai daug pasidarbavo, idant tinkamiau priimti svečius ir surengti geresnę vakarienę. Už tai jims reikia išreikšti gilią padėką. **Čičkų Kazis.**

ROCHESTER, N. Y.

Spalio 19 d. Teatrališkas Ratelis turėjo surengęs vekarėlį J. Šimkuno svetainėje, po numeriu 133 Joseph ave. Vakarėlis buvo pamargintas ir prakalbomis. Atidarė vakarėlį T. R. pirmininkas, J. Bendokaitis. Pirmiausiai eiliavo J. A. Valentinavičia — M. Dagilėlio eilutes — „Aš myliu tėvynę". Antras eiliavo V. Vaivada — „Už giružės" (autoriaus nežinau). Trečias kalbėjo T. M. Dr. kp. pirmininkas, S. Klimaitis. Ketvirtas kalbėtojas buvo K. Vaivada, kuris plačiai papasakojo apie politiškus prasikaltėlius ir jųjų padėjimą. Ponas K. Vaivada labai gerai išsilavinęs kalbėtojas — linkėtina jam atetyje geros kloties, kad jis ir toliaus darbuotųsi lietuviškoj dirvoj.

Toliaus buvo kviečiama prisirašyti į T. Ratelį; prisirašė keturios ypatos. Tuo tarpu buvo renkamos aukos — surinkta $7.55; stambiausią auką davė svetainės savininkas J. Šimkunas $1.oo. Visi tie pinigai bus priduoti Kalinių Šelpimo Komitetui, kuris pasiųs juos į Siberiją žymesniems veikėjams. Ant užbaigos kalbėjo vėl S. Klimaitis apie dailę; šiuomi vakarėlis ir užsibaigė. Tiktai žmonių mažai buvo; priežastis turbut tame, kad dikčiai lijo. Kaip matyt, rochesteriečiai turi gerus veikėjus, ir kalbėtojus.

Šarkabala.

PITTSTON, PA.

Spalio 12 d. ir į musų miestą atsilankė Lietuvių Mokslo ir Dailės Draugijų atstovai, d-ras J. Basanavičius ir V. Dumos atstovas, p. M. Yčas. Susirinkimas tapo surengtas per kun. J. Kasakaitį ir trijų draugijų atstovus, Sim. Daukanto, šv. Juozapo ir SLA 7 kuopos. Šiam reikalui užvis daugiau pasidarbavo A. Galinskas, K. Karsokas ir J. Kazakevičia. Susirinkimas buvo pamargintas dainomis per vietinį bažnytinį chorą po vadovyste J. Jankevičiaus. Pasiklausyti kalbų susirinko lietuvių vidutiniai, per penkis šimtus ypatų. Parduota bilietų 490. Aukų tapo surinkta virš $350.oo. Stambesnes aukas suteikė kun. J. Kasakaitis — $105.oo, T. Paukštis — 21.oo, J. Kazakevičius — 25.oo. Pirko sieksnius žemės: šv. Petro ir Povilo Dr. iš Sturmerville — 10.50, Sim. Daukanto Dr. — $10.50, šv. Jurgio Dr. iš Inkerman — $10.50, šv. Mikolo Dr. iš Ford Grifitt — 10.50 ir Jaunų Merginų Dr. — $10.50; iš pavienių — Jonas Šeporaitis 10.50, J. Jankevičius — 10.50 ir M. Kašiuliutė — $10.50.

Reikia pastebėti, jog per susirinkimą musų socialistai nieko neaukavo; tik po susirinkimui, tą patį vakarą, sudėjo 17 dol., kuriuos žada pasiųsti stačiai į Vilnių. Tai ištikro yra keistas tarpe socialistų pirmas atsikimas. Spalio 26 d. Sim. Daukanto Dr. apvaikščiojo metines sukaktuves Sim. Daukanto gimimo dienos. Kalbėjo SLA. prezidentas F. Živatkauskas ir d-ras J. Šliupas. F. Živatkauskas kalbėjo apie S. Daukanto gyvenimą ir jo darbus, d-ras Šliupas savo kalbą padalino į tris skyrius. Pirmutinę savo kalbos dalį jis pašventė gamtos mokslams. Toliaus perėjo ant visasvietinės historijos. Ant galo sudrožė kunigams ir socialistams, už veidmainystę ir trukdymą tautiškų ir kulturiškų musų darbų. D-ro Šliupo kalba pasiliks ant ilgo tarpe daugelio Pittstono lietuvių.

Pittstonietis.

BALTIMORE, MD.

Baltimoriečiai lošia neišmintingą rolę. Tas, ką pasakiau gal įžeis tulus, tečiau aš tikiuosi, gal tuomi pataisysiu.

Nesenai musiškiai turėjo taip vadinamą „Lietuvių siuvėjų neprigulmingą uniją". Dėjo savo centus ir pas save juos laikė. Atvyko čia I. W. W. unijos organizatorius ir pradėjo girti tą visasvietinę uniją. Kadangi baltimoriečiai girtybėje paskendę, tai reik žinot, kad jie nenuvokia šaltai dalyką svarstyti. Lieptų kokis oratorius šokt per liepsną, prižadėtų tik, gal anoje pusėje bus gerai ir šoktų. Abejotina, ar pareitų nors vienam į galvą mintis, kad gali akis išdegti. Pradžioje da daugelis nenorėjo priimt naująją uniją, bet organizatorius „vadovus" nugirdė. Na ir priėmė...

Atėjo pirmoji gegužės. Lietuviai užšriubuoti mokslinčiaus X. eina gatvėmis alaus įsitraukę raudoną veliavą nešini. Mat, rodo savo galybę, nuo kurios buk dreba kapitalizmas. Tečiaus nežino, kad tai yra neišmanymas ir bereikalingas avalynės plėšimas. Iš šalies žiurint, visai neatrodė kad ten butų kokia galybė, — rodėsi vien protiškas skurdas! Pasirodo, kad tų žmonių gyslose teka viduramžių žmonių kraujas; pasirodo, kad jie tiki į galybę kumščios, o proto visai stoka. Savo procesiją laiko už garbę, o nežino, kad tai yra neišmanymas, Argi ne siauroprotystė eiti gatvėmis — smaluotis tarp vežimų net pusantros valandos?

Paskui buvo biznierių paroda. Kapitalistas-darbdavys pasidirbdino ant ratų budą visai panašią į savo dirbtuvę, kuri užima visą bloką, pakinkė tuos pačius unijistus-galijotus vežti. Na, ir tie veža per visą miestą. Ar reik didesnio savęs ant juoko išstatymo? Nesenai tie darbininkai pro tą pačią dirbtuvę ėjo neva galybę rodydami, o už kelių savaičių kapitalistas tą jų „galybę", jiems to nejaučiant, po kojų pamynė. Juk tai baisi gėda!

Pagaliaus žydų vadovas O. O., kuris streikierius su darbdaviais betaikindamas visuomet parduoda — sumanė I. W. W. uniją suardyt. Tam buvo sugalvota gudri provokacija, bet lietuviai nenuvokė tą suprast! Mat, O. O. kelis žydus prigulinčius prie „federeišių" prikalbino prisirašyt prie I. W. W. unijos. Tiems naujiems unijistams įsakė taip elgtiesi, kad išvytų iš dirbtuvės. Jie nustojo dirbti penkias minutes pirm laiko ir, žinoma, bosas išvijo. Lietuviai-karštagalviai tuojau sustreikavo užstodami už išvytuosius. Pasivaikščiojo gatvėmis kelias savaites, pasidaužė galvas su plytomis ir nieko nelaimėję sugrįžo dirbt. Argi gali laimėti streiką, jei trįs šimtai streikuoja, o trįs tukstančiai pasilikę dirba? Juk tai siaraprotystė!

Kad nuo to jie butų pasimokinę, bet ne! Po trumpo laiko tas pats atsikartojo Šlioso dirbtuvėse. Dabar tokį neišmintingą streiką veda jau kelinta savaitė! Skriaudžia save ir kitus. Nuo nestreikuojančių reikalauja aukų, o jei kuris nenori aukoti, tokį vadina išgama ir net grasina. Tai barbariškumas! Taip tegali elgtis tik trumparegiai, o ne žmonės gyvenanti musų amžiuje ir mieste tarpe apšviestų žmonių! Didžiuma streikierių — italai. Nors streikas yra nukreiptas vien prieš lietuvius, tečiaus lietuvių mažiau. Aukų lietuviai surenka po kelis šimtus, o italai daugiausiai po šimtą. Italų moters, tik sustreikavus prisirašė prie unijos, jos namie dirba ir eina atsiimt „benefitą". Lietuviai, apsvaiginti tarptautiškumu, iš savųjų surinkę centus per kraują — atiduoda italų moterims. Ne. Sakau, tokių klaidų niekas nepadarys, kaip tik lietuviai! Tas jų tarptautiškumas, tas svaiginantis revoliucijoniškumas juos graužia, kaip kirminas!

Kuomet sustreikuoja, tai iš dirbtuvės tiesiai drožia į saliuną, o paskui šaukiasi aukų! Matant, kad streikas karštagalviškai išvestas, be priežasties, tai tokiems aukų... Policistai savo buožių streikieriams nesigaili. Žinoma, pagavę buožių saliunuose keikia, kad „surėdymas" netikęs, o nežino, kad jų makaulėse alus surėdymą pagadino. Yra čia tokis „specialistas" kalbėtojas ir kad parodyt, kad aš jį teisingai vadinu „specialistu" — paduosiu jo paties žodžius, kuriuos keli šimtai žmonių ir ne vieną sykį yra girdėję — štai tie žodžiai: „Šįmet iškovosim aštuonias valandas, kitąmet — šešias, da kitąmet — keturias, o paskui spirsim žydams į š... ir mes raktus dirbtuvių paimsim į savo rankas." Bet nieko, kad tas „specialistas" tik vienas taip sau mislytų, bet jis kalba į publiką ir jam ploja delnais! Reiškia visa minia yra suklaidinta.

Lietuviai! Šalinkitės nuo alaus, kuris daugelio pagadino protą, o imkit į rankas knygą, laikraštį! Kitaip, verkti reik žiurint į jusų klaidžiojimus! Pasigailėkit patįs savęs!

Beje,—nepykit ant laikraščio, kuris šią korespondenciją patalpino — čia mano kaltė. Aš tarp lietuvių gyvendama ir matydama, kad jie žengia į pražutį — pabrėžiau tuos kelis žodžius. Rašiau ne su blogu, bet su geru noru. Tai yra tik pradžia. Aš nuo dabar aprašysiu kiekvieną blogą apsireiškimą. Nuo mano aprašymų peršės tuliems svajotojams, bet tas bus ant sveikatos.

Jievutė.

BALTIMORE, MD.

Spalio 25d. vietiniai socialistai 14 kuopos statė scenoje veikalą „Du keliu". Lošimas visai nenusisekė — gėda buvo net salėje sėdėti. Lošėjai tik kalbėjosi tarp savęs, taip kad publikai visai nebuvo nieko girdėti. Atlikimas bei nudavimas rolių irgi buvo blogas; matyt, kad lošėjai visai dar neišsilavinę. Kiek gerėliau lošė V. S. (zakristijono rolėje) ir O. S-tė (vienuolės rolėje).

Žmonių susirinko apie 200. Iš pradžios visi užsilaikė ramiai, bet pamatę, kad iš lošimo niekas neišeina, t. y. kad nieko negalima girdėti ir suprasti, tai rimtesnieji žmonės išėjo visai iš salės, o kiti pradėjo tarp savęs „teatrą lošti" — vieni rėkė, kad garsiau kalbėtų, kiti švilpė ar juokėsi, o tretieji plojo delnais... Tokiose aplinkybėse ir užsibaigė lošimas.

Labai gaila, kad taip suvedžiojama publika; netikusiu lošimu panašių teatrų rengėjai tik atpratina žmones nuo apsilankymo teatruose, nes niekam negeistina dykai laiką leisti bei į netikusį lošimą žiurėti. Reikėtų lošimų rengėjams rimčiau ant to žiurėti,

Vienok baltimoriečiai neturi nusiminti bei atsižadėti nuo teatrų — žinokite, kad mes turime draugijas, kurios rimtai žiuri į dalykus ir visad stengiasi suteikti lietuviams kuopuikiausius pasilinksminimus. Pavyzdin, „Teatro Mylėtojų Dr-tė", kurion įeina gan daug gerai išsilavinusių vaikinų ir merginų, kurie dirba su pasišventimu ir gali suteikti mums gerų pasilinksminimų, sulošdami sceniškus veikalus bei įdainuodami dainas. Juk teatrai ir dainos — labai svarbus musų gyvenime dalykas, tobulinantis musų jausmus, lavinantis protą ir sudrutinantis tautiškumą.

Taigi, draugai ir draugės, nepaisykite šios klaidos, bet lankykite teatrus visados.

Teatrų Mylėtojas.

ATHOL, MASS.

Spalio 26 d. LSS. 114 kp. turėjo surengusi prakalbas svetainėje ant Main gat. Kalbėtoju buvo užkviestas p. P. Svotelis. Pirmiausiai jis aiškino socializmo principus; toliaus sakė ilgus „spyčius" tautiečiams, o ant galo kalbėjo apie Tautos Namus ir L. M. ir D. Dr-jų delegatus, d-rą J. Basanavičių ir p. M. Yčą.

Na, ir nieko, — galima but mums, darbininkams, iš tokių prakalbų turėti nors kokią naudą, jei jos but pašvęstos darbininkiškam judėjimui bei abelnam liaudies švietimo reikalui. Bet viena tik nelaimė, kad tie gerbiami musų kalbėtojai savo prakalbose daugiausiai laiko pašvenčia tokiems dalykams, kurie tik sujuodina viską, kad ir naudingiausios prakalbos temą.

Žmonės, užgirdę, kad bus prakalbos (o, kaip jos retai pas mus atsitinka!). labai užsiinteresavo tuomi ir tikėjosi, kad nuėję išgirs daug ko naudingo, bet priešingai, naudos iš tų prakalbų mažai jie tepamatė.

Pirma prakalbų tema, negalima nieko sakyt, buvo pusėtina; buvo kalbama apie socializmą ir viskas dorai bei pasekmingai rišama; jei taip butų ir užsibaigę, tai be menkiausių užmetimų galima but paskaityti prakalbą pilnai nusisekusia ir daug gero atnešusia klausytojams. Bet kad jos buvo tiktai daili ir naudinga pra-

---

tai raudona — tai jau jo mylimiausias daiktas budavo.

Trečias botanikas buvo daug senesnis už antrąjį, bet gerokai jaunesnis už pirmąjį. Jis buvo ramus, visuomet daug ir išlėto mintijantis ir labai panašus į buvusįjį prie medžio gydymo senąjį botaniką. Daugiausia mylėdavo paremti, kad ir seną, bet jau pradėtą darbą. Taip-pat pritardavo, kad ir naujam, bet rimtai, su apgalvojimu dirbamam, dalykui.

Štai jaunieji botanikai atėjo prie medžio.

Visi apsidairė, apsižvalgė.

Apžiurėję medį, kiekvienas išreiškė savo nuomonę.

Pirmasai sakė:

— Nereikia medžio daugiau augint. Jis ir taip jau gana didelis ir tvirtas. Tik reikia kuodaugiausiai ant jo prikarstyti puslių ir pust jas tiek daug, kad tik-tik susilaikytų nuo trukimo. Kuomet bus prikarstyta ant medžio šakelių labai daug puslių ir visos dikčiai bus išpustos, tuomet, pakilus nors ir lengvam vėjeliui, medis lengvai galės pakilti oran ir tiesiai augštybėsna, aukso karalijon, nulėkti...

Antrasis pasipurtė, smarkiai ir drąsiai pašoko, ir, atstatęs krutinę, sušuko:

— Taip!... Bet ne, vyrai! Nėra to seno daikto, iš kurio galima butų padaryti naują... Medžio toliaus auginti nereikia... Štai kas reikia padaryti: nukapoti jo visas atažalas, o paskui visą kamėną, nuo viršaus iki pat šaknų, ištepti raudonai!... Ot, tuomet tai bus puiku! Ir medis bujos ir bus gražu pažiurėti!... Gal ne taip?...

Trečiasis, kaip jau visuomet ramus žmogus, apsižvalgė ir pratarė:

— Žinoma, kad ne taip! Kas jau pradėjo augti ir bujoti, — duok jam maisto — išaugs... Aš sakyčiau, kad reikia senio botaniko pradėtąjį darbą varyti tolyn: gaminti jo išrastus vaistus ir jais toliau gaivinti ir auginti medį... Na, vyrai, prie darbo!

Vienok nei vienas botanikų nesutiko su savo draugų nuomonėmis ir visi ant viens kito sušuko:

— Ilgaskverni!...
— Raudoniau!...
— Veidmaini!...
— Na, ką gi tu gali?!...
— Paikše tu, a!...
— Nutilk, nes!...

— — — — — — — — — — —

— — — — — — — — — — —

Botanikai įsikarščiavo, pajuodavo, paraudonavo, pamėlynavo, išsižodžiavo...

Ir kur gi ne?

Vienas nori taip, antras kitaip, trečias dar kitaip.

O kad sykiu, vienokiai?...

Kur tau!

Kas gi bus pirmutinis ir prieš ką turės mažiukai žmoneliai-buželiai, kurie tik kaipo pagelbininkai dirba medžio išgydyme, nusilenkti turės.

Pikta...

Šale supykusių botanikų, keliančių prie medžio triukšmą, stovėjo pi...enukas ir juokėsi:

— Tai jau tik, brač! Geriau, negu kad mudu su kerdžiumi!... Na, vyrai, daugiau!... Šitaip puiku!... Daugiau, daugiau!...

Botanikai nesusitaikė.

Vienas kitam pagrumojo kumščia:

— Na, tu palauk!...
— Aš tau, tu!...
— Pažiurėsim!...

Visi apėjo aplinkui medį, paglostė rankomis ir kiekvienas sau pamislino:

— Aš kabisiu ant šakelių pusles, o tau nei dėkui, kada išlėksiva į puslių karaliją...

— Aš kaposiu šakas ir tepsiu raudonu... Neprašysiu tavo pagalbos...

— Aš gydysiu paprastai — senojo botaniko pradėtą darbą varysiu pirmyn...

Pažiurėję į vienas kitą kreivomis, išsiskyrstė.

* * *

Kiekvienas botanikas įsitaisė po atskirą laboratoriją-dirbtuvę.

Pirmas — puslių dirbimui; antras — galandimui pjuklų šakoms pjaustyti ir raudoniems dažams; trečias — dirbimui senojo botaniko išrastų vaistų.

Kožnas botanikas turėjo savo pirtarėjus-pasekėjus, pagelbininkus.

Dirbant pusles, raudonus dažus bei senuosius vaistus, atlikus srutoms, botanikai stengdavosi tas srutas savo „priešui-botanikui" užpilt už kalnieriaus.

Kartais papuldavo ir nekaltam.

Kiekvieną rytmetį jaunieji botanikai atlankydavo medį.

Pirmasis botanikas kas rytas atnešdavo po didelę puslę ir užkabindavo ant medžio šakelės.

Ateidavo antras.

Šitas nupjaudavo šakelę, ant kurios budavo užkabinta puslė. Puslė nulėkdavo augštyn, o jis nupjautosios šakelės vietą nutepdavo raudonai.

Tuojaus pribudavo ir trečias botanikas.

Tas su vaistais tepdavo ant raudono, norėdamas, kad šakelė vėl atgytų: išaugtų iš jos jaunutė atažala.

Sekantį ir dar kelintą rytą ir net visada tas-pats atsikartodavo: vienas kito padarytą darbą ardydavo-naikindavo.

Kartais pasitaiko, kad visi botanikai susieina sykiu.

Pažiuri į vienas kitą ir sušunka:

— Vai tu neleidinėk augštyn mano puslių!...

— O tu netepk ant mano raudonai užtepto!...

— Tu gi nepjaustyk mano užaugintų šakelių!...

Taip tai jie kiekvienas savo nuomone gyvena ir savotiškai gydo medį.

Ar medis išlėks į aukso bei puslių karaliją, ar jis visas paraudonuos, ar išbujos, kaip kad pirma buvo, galingu medžiu?

Jei sulauksim — pamatysim, dažinosim.

Pr. Bajoras.

Visuomet užimta.

Daktaras: Kuomet pietaujate?

Ligonė: Penktoj valandoj.

— O ką veikiate popiet?

— Laukiu vakarienės.

džia, o pabaiga — papuošta užsipuldinėjimais ant atskirų ypatų, tai ją paskaitau — viena iš niekam negeistinų, nenaudinga ir negeistina.

To viso priežastis — tai jau per didelis kalbėtojo partyviškumas. Pakol kalbėtojas buvo ne taip da įsikarščiavęs, tai nieko da buvo, bet juo kalba tęsės tolyn, tuo kalbėtojas ėjo karštyn, o jo kalba darėsi vis vienpusiškesne, ir ant galo partijinis karštis pasiekė tokio laipsnio, kad nabagas kalbėtojas užmiršo visai apie savo numylėtą socializmą ir pradėjo drožt „spyčius'' tautininkams... Paskui užsipuolė ant d-ro Šliupo, kuris skelbia tėvynės meilę.

Socializmo partija—esanti viena iš geriausių kada nors iki šiol buvusių žmonijos historijoje partijų, nes įsikunijus socializmui pranyksiančios visos žmonijos vergijos; — taigi tam panašųs buvo kalbėtojaus šauksmai.

Apdovanojęs tautininkus visokiais komplimentais, o socialistus padaręs geriausiais, kaip suriks: „Kas yra Tautos Namai?! Basanavičius?!, Yčas?! Tautos Namai — yra šovinizmo namai... Yčas — caro bernas, Basanavičius—pirmiaus buvo kovotojas už laisvę, o dabar yra juodosios armijos šalininkas (suprask — kunigų pataikunas); tokiems ponams darbininkai neprivalo duoti nei vieno cento, nes iš tų Tautos Namų mes, darbininkai, nieko gero neturėsime; jie bus tiktai įrankis kovai su mumis — socialistais...''

Šie žodžiai nėra mano, bet paties socialisto kalbėtojaus, kuris atvirai pasakė, kad Tautos Namai yra statomi tik delei to, kad iš jų turėtų naudą dykaduoniai, ir kad juose bus sėjama neapykanta prieš kitataučius, butent, prieš lenkus, ir čia jis dar persergėjo žmonės, kad tie Tautos Namams neduotų nė vieno cento.

Tai, mat, kaip tie musų „draugai'' ir „susipratusieji'' užjaučia mokslo bei kulturos įstaigoms. O juk jų „geroji'' laikraštija šaukia, kad jie nepriešingi Tautos Namams. Bet augščiaus pasakyti socialisto žodžiai aiškiai parodo, kaip jie prie to atsineša.

Po prakalbų dar buvo vedamos diskusijos, bet jų čia neminėsiu, nes perdaug tas vietos užimtų, paskui — tai buvo ypatiškos, o ypatiškumai visuomenei nėra svarbus dalykai. **A. K. L—s.**

GRAND RAPIDS, MICH.

Spalio 13 d. J. Parauka išryto, prieš einant darban, norėdamas pagelbėti savo moterei užkurti pečių (krosnį), pylė žibalą į prigesusią ugnavietę. Momentališkai pasidarėė ekspliozija ir Parauka labai apsidegino. Pagyvenęs 6 val. mirė; drauge apsidegino jo vienų metų amžiaus mergaitė, kuri pragyvenusi porą dienų irgi pasimirė. Moteris laike nelaimės buvo nuėjusi sklepan atsinešti malkų. A. a. Parauka buvo dar jaunas vyras, du metai kaip vedęs; prigulėjo į dvi draugiji — Šv. Petro ir Povilo ir Šv. Jurgio.

Nekuriose dirbtuvėse dirba labai gerai — dirba net viršlaikį, bet dirbtuvėse Nelson Mather mieste ir ant Front St. beveik visai sustojo darbai ir iš kožnos šapos atleido po pusantro šimto darbininkų. Kada jos pradės dirbti, nežinia; daug žmonių yra be darbo. **Garnupis.**

WORCESTER, MASS.

Nors šiame mieste yra apie 500 dirbtuvių, bet darbai šiuo tarpu eina labai blogai. Daug dirbtuvių, kurios dirbo naktimis, veik visus darbininkus paleido nuo darbo; kitos dirbtuvės dirba po 4 ar 5 val. į dieną. Labai daug matosi neturinčių darbo darbininkų. Patartina nė vienam nevažiuoti čion ieškoti darbo, nes buriai darbininkų laukia kas diena darbo pas dirbtuvių duris.

Aimanuotojas.

LAWRENCE, MASS.

Byla „Vienybės Lietuvninkų'' agento su „indijonu''.

Spalio 19 d. „Vienybės Lietuvninkų'' agentas, p. Juozas Digrys, pasiprašęs dviejų vaikinų, J. Kerdiejaus ir J. Strumskio, išėjo po lietuviškas stubas užrašinėti laikraščio ir apie 6 val. vakare užėjo pas p. Petrą Kibildį, lietuvišką graborių, gyvenantį ant kampo Short ir Maple Strs.

Įėjus jiems į stubą ir pasakius reikalą, tuojaus p. Kibildis, budamas gerai įsikaušusiu, liepė jiems išeit lauk, nes jis nenorįs skaityt jokių laikraščių. Agentas, matydamas, kad su girtu nėr ką kalbėti, išėjo bet p. Kibildis pasivijęs jau ant gatvės vėl užkabino agentą, klausdamas kaip jis drįso eiti į jo stubą. Tada agentas jam atsakė: „Jeigu aš bučiau žinojęs, kad tu toks „indijonas'', aš bučiau niekad į stubą nėjęs''. Tada p. Kibildis šoko sumušt Digrį, bet p. Strumskis jį sulaikė, o Digrys išsitraukė iš kišeniaus magišką lazdutę atsigynimui, kat ros abu galai yra metalu aplieti. Čia p. Kibildžiui, kaipo išsitraukusiam, ir pasirodė, kad agentas norėjo į jį šauti arba rodė revolverį.

Tas dėjosi nedėlioj, o utarninke p. Kibildis, nuėjęs į policiją pripasakojo, kad čia vaikščioja agentas, užrašinėdamas revoliucijinio turinio laikraščius, organizatorius I. W. W. unijos ir į jį norėjęs šauti už tai, kad jis nenorėjęs užsirašyti to revoliucijoniško laikraščio. Ant tokių jo prirodymų buvo išduotas „warrant'', ir p. Digrys liko suareštuotas apie 4 val. po pietų. Dažinojęs p. A. Ramanauskas nuėjęs į policiją, užstatė kauciją ir agentas Digrys buvo paliuosuotas. Ant rytojaus, seredoj turėjo buti teismas, bet delei p. Kibildžio buvimo vėl išsikaušusiu jo advokatas meldė teisėjo atidėti teismą ant ketvergo.

Ketverge, 23 spalio, jau atsibuvo teismas, kur agentas J. Digrys visą atsitikimą ir nupiešė taip kaip viskas buvo, kaip išrodė stuba p. Kibildžio, o taipgi atkartojo, kad jeigu jisai butų žinojęs, jog p. Kibildis toks dar „indijonas'', tai butų niekad neužėjęs į jo stubą.

Nors p. Kibildžio advokatas stengėsi apkalbinti agentą Digrį, bet teisėjas Mahoney ant jo argumentų atsakė trumpa kalba ir J. Digrį išteisino ir paliuosavo nuo visų užmetimų.

Liudininkais buvo iš p. Kibildžio pusės: jo brolis Jonas ir du policistu, suareštavę Digrį; iš Digrio pusės: J. Kerdiejus ir J. Strumskis; abiejų pusių liudininkai gana teisingai liudijo.

Čia reik pridurti, kad p. Kibildis, kaipo laikantis arklius del vestuvių, krikštynų, pagrabų ir tt., tankiai atsilanko į lietuviškas stubas viršminėtuose reikaluose, kur pavilginti liežuvį visada „štofas'' randasi, o jisai, kaipo geros širdies žmogus, pasiulijimų neatmeta, tat nuo ragavimo tų „štofų'' perdaug jau žymųs ženklai matosi.

Girdėtis, kad agentas Digrys patrauksiąs p. Kibildį teisman ant kelių šimtų dolarių už neteisingą suareštavimą, nuplėšimą šlovės ir sugaištą laiką. Patartina, kad po teismus nesitąsytų, bet geruoju susitaikintų.

Reporteris.

LAWRENCE, MASS.

Paskutiniu laiku darbai pas mus pradėjo eiti kiek geriau, nors naujai čion pribuvusiam sunku gaut darbą. Darbai apmokami gan blogai — į savaitę galima uždirbt nuo $7.oo iki $10.oo, išskiriant audinyčias, kur mokama nuo $10.oo iki $20.oo.

Šitame miestelyje randasi keli lietuviai pramonininkai: A. Ramanauskas turi mažesnių drapanų krautuvę ir užlaiko krasos skyrių; J. Akstinas laiko kurpių bei čeverykų krautuvę; V. Šlegius laiko fotograf. studiją. Dar apie tuziną yra valgomų daiktų krautuvėlių. Kiek yra žinoma, visi pramonininkai gan gerai gyvuoja. Čia galima patarti, kad koks išmanesnis lietuvis uždėtų drapanų, skrybelių ir tam panašių dalykų krautuvę, nes puikų pelną galėtų turėti...

Užstojus rudens laikui, tankiai pasitaiko pamatyti grįčiose įvairios rųšies agentų — su knygomis bei laikraščiais, laikrodėliais, paveikslais, gyduolėmis... Šiomis dienomis čia atsilankė labai smagus jaunas vaikinas, J. Digrys, užrašinėdamas lietuviškus laikraščius, ypač „Vien. Lietuvninkų''. Čia jis išbuvo visą savaitę. Vaikščioję su juomi drau gai pasakoja, kad daugiausiai užrašė „Vien. Liet.''; vienu vakaru užrašė 20 metinių prenumeratų; taipgi keletą užrašė „Tėvynės''.

Vaikščiodamas p. J. Digrys su pora vaikinų po grįčias, pataikė į vieną, kur namo savininkas, p. P. Kibildis, buvo dikčiai pasigėręs, ir kada jie paragino jį užsirašyti laikraštį, tai jis paliepė jiems išeiti iš grįčios lauk. Žinoma, jie tuoj ir išėjo, bet įtužęs p. P. Kibildis, išbėgęs ant gatvės vis dar juos koliojo. Tuomet jis pavadino jį „indijonu'', kas jam labai nepatiko, ir jis pasistengė p. Digrį suareštuoti, vienok tuoj, p. Ramanauskui uždėjus kauciją, jis liko paliuosuotas. Po dviejų dienų atsibuvo teismas, ir p. J. Digrys liko išteisintas, o jo skundėjas nustojo nekurių žmonių simpatijos, kas jam, kaipo biznieriui, atsiliepus blėdingai. Tuom jis pasirodė esąs žemos vertės vyru. Dauguma dabar sutikę skundiką juokiasi, sakydami, kad geriau but jis tuos pinigus, ką praleido ant advokato ir bylos vedimui, paaukavęs Tautos Namams Vilniuje.

Po Naujų Metų, jei tik darbai eis gerai, tai manoma užsiimti lietuviškos svetainės statymu visų lietuvių bei lietuvaičių sujungtomis spėkomis. Tai tiek tuom kartu pa mus žinučių.

J. Žukauskas.

Lietuvių Laikraštininkų IV suvažiavimo protokolas.

(Užbaiga.)

Posėdis IV.

Posėdis atverta 1:30 po pietų.

1. **Lietuvių spaudos paroda.** Nelabai senai Dr. J. Basanavičius, Lietuvių Mokslo Dr-jos vardu atsišaukė į Amerikos laikraščių ir knygų leidėjus, kad pasiųstų Vilniun po egzempliorių visų laikraščių, seniau ėjusių ir dabar einančių, taipgi po egzemplorių visų seniau ir dabar išleistų knygų. Tie raštai bus išstatyta Lietuvių Spaudos Parodoje, kuri rengiama Vilniuje ateinančiame pavasaryje. Tą suvažiavimas apsvarstęs, pataria visiems leidėjams po egzampliorių pasiųsti Dr. J. Basanavičiaus vardu „Tėvynės'' redakcijon į New Yorką. O jei kas siųstų stačiai Vilniun, tai šiuo adresu: Liet. Mokslo Draugija, Lidos gatvelė No. 7, Vilnius, Russia. Bet ten siunčiamųjų raštų surašą visgi pasiųstų „Tėvynės'' redakcijon, kad galima butų suvesti tokių raštų katalogą.

2. **Rėmimas Tautos Namo.** Posėdin atsilankė svečias, gerb. p. M. Yčas, Lietuvių Mokslo Draugijos pasiuntinys, kuris kreipėsi į laikraštininkus, kad remtų Tautos Namo statymą. Suvažiavimas tam darbui išreiškė kuodidžiausią užuojautą ir pritarė, kaip ir iki šiolei darė, raginti musų visuomenę, kad visur ir visuomet dėtų aukas pastatymui Tautos Namų ir Liet. Mokslo Draugijos reikalams. Delei didesnių pasekmių suvažiavimas pataria Liet. Mokslo Dr-jai paskirti Amerikoje savo atstovus, kurie butų ingalioti čia rinkti tam tikslui aukas. Prie to pataria, kad tokie atstovai ypač kreiptųsi prie visų didžiausių lietuvių organizacijų: Susiv. Lietuvių Am., Sus. L. Rymo-Katalikų A., Tėvynės Myl. Djos ir kitų, kurių centraliai iždai tas aukas suiminės ir per atstovus perduos Liet. Mokslo Dr-jai. Laikraštininkai gi pasižada savo laikraščiuose dovanai talpinti nuolatinį apskelbimą, kuris visuomet laikytų prieš visuomenės akis reikalą remti Tautos Namą.

3. **Liet. Mokslo Dr-jos šaka.** Buvo suvažiavimui paduota sumanymas Lietuvių Mokslo Draugijos šaką. Plačiai šitą sumanymą apsvarsčius ir visokias priežastis suėmus, pasirodė, kad tas nors labai geistina, bet tuom tarpu dar nėra galima.

4. **Tautos Namo Fondas.** Pereitojo suvažiavimo komisija apreiškė, jog dabar nesiranda ant rankų gatavo konstitucijos projekto. Neužilgo bus šitas projektas perduotas peržiurėjimui ir užtvirtinimui. Jei redakcijos to dar neužbaigs, tai tą užbaigs sekantis suvažiavimas.

5. Gauta telegrama nuo Liet. Sp. Dr-jos pirmininko, p. J. M. Tananevičiaus, su širdingais linkėjimais visiems laikraštinin kams. Priimta delnų plojimu.

6. Posėdin atsilankė p. A. M. Martus, iš Brooklyno, kuris trumpai pranešė apie jo sumanytąją lietuvių kolonizaciją. Nurodė tam parinktas vietas, tarp kitų vieną apielinkėse miesto Hartford, Ct. Kviečia laikraščius, kad prie to sumanymo prisidėtų ir sykiu su juo dirbant, stengtųsi apgyvendinti lietuvius kruvomis ant farmų. Apsvarstę tą dalyką laikraštininkai, išreiškė šitam klausimui užuojautą ir pasižada morališkai remti. Bet aktiviškai tuom užsiimti randa negalimu.

7. Padaryta ant 30 minutų posėdžio pertrauka.

8. Visi delegatai ir tuli svečiai nusiėmė fotografiją.

9. Posėdžio laiku atsilankė svečiai: gerb. Dr. J. Basinavičius, Liet. Mokslo Dr. pirmininkas, kurį visi laikraštininkai sutiko delnų plojimu. Kitas svečias, tai Shenandoah klebonas, kun. Pautienius.

10. **Blaivybės klausimas.** Tame klausime liko priimta V. K. Račkausko sekanti rezoliucija: „Suvažiavimas plačiai apsvarstęs blaivybės klausimą, nuoširdžiai linki visiems musų laikraščiams vesti rimtą ir nuolatinę agitaciją prieš girtuoklystę ir smukles. Be to suvažiavimas linki visų musų didžiųjų organizacijų Apšvietos Komisijoms, kad platintų minioje tam tikrą populiarišką literaturą, kurioje nuosekliai butų išrodoma girtuoklystės pasekmės.''

11. Sąlykiai su kitomis redakcijomis ir išleistuvėmis. Suvažiavimui kai-kurios redakcijos pasiskundė, kad tuli Lietuvos laikraščiai nenori pripažinti to, kas yra viso pasaulio laikraštijos etikon ir priedermėn priimta — butent, nenori mainyties paprastais laikraščių egzemplioriais. Taip va šie laikraščiai nenori su kai-kuriais musų laikraščiais mainyties: „Rygos Garsas'', „Rygos Naujienos'', „Garnys'', Lietuvaitė'', „Šaltinis'', „Vadovas'', „Aušra'', „Vaivorykštė'', „Teatras'' ir „Vienybė''. Šitos redakcijos nesiuntinėja nė savo išleidžiamų knygų. Iš Prusų gaunama tik „Jaunimas'' ir „Birutė''. Da yra ir šiaip leidėjai, kurie savo išleidimų nesiunčia redakcijoms paminėti, k. v. J. Zavadzkis, Vilniuje; Maciejevskis, Rygoj, šv. Kazimiero Dr-ja, Kaune; Šlapelienė, Vilniuje. Suvažiavimas išreiškęs tokiu jų elgimosi neužsiganėdinimą ir nutaria tatai užrašyti į protokolą.

12. Suvažiavimui įneša Dr. J. Šliupas parašyti Liet. Spaudos Draugijos vardu brošiurėlę, kurioje butų paaiškinta, kad lietuviai tiki į dabar esantį visasvietinį ramybės judėjimą ir tikėtųsi tik per tai laimėti savo tautai autonomiją. Todėl atkreipia Tarptautinės Sąlaikos Lygos domą, kad priespaudos mažesnių tautelių iššaukia negeistinus karus. Tokią brošiurėlę pasiųs atspausdinti Tarptautinės Sąlaikos Lygos organan. Brošiurėlę pavesta parašyti D-rui J. Šliupui, kuris paskui perduos Liet. Sp. Dr-jos valdybai užtvirtinti ir persiųs kur reikia.

13. Nutarta protokolą apgarsinti sykiu visuose laikraščiuose 43-me numeryje.

14. Sekantis suvažiavimas nutarta laikyti New Yorke, N. Y., 1914 m., apie birželio mėn.

15. Valdybon išrinkta; pirmininku J. M. Tananevičia iš Chicago, Ill.; vice-pirmininku J. O. Širvydas iš Brooklyn, N. Y.; sekretorium V. K. Račkauskas iš New York, N. Y.; iždininku Dr. J. Šliupas iš Scranton, Pa.

Suvažiavimas užbaigta 7 val. vakare.

Suvažiavimo vedėjai:
Pirm. S. P. Tananevičia,
I Rašt. J. O. Širvydas,
II Rašt. P. Brandukas.

Red. prier. Sekančiame numeryj bus atspausdinta L. S. D. A. pirmininko suvažiavimui pranešimas ir L. S. D. A. sekretoriaus raportas.

Baisi tragedija ant jurių.

(Užbaiga.)

Dabar jau dienos laikas, tai jau visai kita ir vėtra nustojo dukus. „Kroonlando'' nuleistos valtis prisiartino prie degančiojo laivo ir davė ženklą kapitonui, kad leistų virvėmis žemyn žmones. Kadangi jau buvo šviesu, jau buvo diena, tai tuli, drąsesnieji, šoko į vandenį, gi jureiviai gaudė juos ir traukė į valtis. Už poros valandų sugrįžo viena musų laivo moterįs pamačiusios mažmonių. Neužilgo antra ir trečia, kuriose buvo moterįs ir maži vaikai, sušalę bei sustirę, kad net griaudu buvo į juos žiurėti. Musų laivo moterįs pamatčiuosios mažus vaikučius, kurių buvo prikrauta pilna valtis, pradėjo verkti. Tarp jų buvo ir kaikurios motinos, kurios savo mažučius glėbyje laikė ir juos šildė bei glaudė prie savęs. Kaikurie jų buvo vieni, be savo gimdytojų... Prisiartinus tai valčiai prie laivo, rišo mažiukus į virves ir traukė viršun. Pačius mažiausius, kai avižų pėdus, metė į viršų, o ant dėnio stovintieji laivo oficieriai pagaudavo juos. Bet nei vienas jų neverkė ir nerėkė; išputę veidelius ir plačiai išplėtę akeles, žiurėjo į žmones ir, rodos, džiaugėsi ir dėkojo už išgelbėjimą. Tarytum, kad ir jie supranta bei ąiškiai mato tą nelaimę, kuri ištiko laivą „Volturno''. Nepaprastą ir labai graudingą įspudį darė maži vaikučiai į aplink juos apstojusius žmones. Žmonės kartu džiaugėsi ir verkė.

Sugrįžus paskutiniai musų laivo valčiai, dar viena valtis nuplaukė pas „Volturno'' pasiteirauti — ar daug dar vaikų ant jo yra? Kapitonas Inch pranešė, kad jau visi gyvieji išgelbėti, kad daugiau ant laivo nėra. Ir liepė palaukti, kol jis apžiurės, ar nėra kur kampe vieno bei kito negyvųjų. Bet niekur nieko neradęs, paėmė savo šunį ir metė jį į vieno jureivio rankas. Potam atidarinėjo laivo skyles, idant vanduo galėtų bėgti į laivą ir jį paskandinti. Laivas pradėjo grimsti, o kapitonas šoko į jures. „Kroonlando'' jureiviai jį išgriebė ir parsivežė pas save, ant šito laivo.

Kaip tik kapitoną Ineh privežė prie „Kroonlando'', kaip tik laivo valdyba ir pasažieriai sužinojo, jog toje valtyje randasi ir kapitonas nelaimingojo „Volturno'', tuojaus pradėta siųsti jam pasveikinimai.

Tuo laiku jau buvo 10:30 val. ryto. Aplink „Volturno'' stovėjo 12 laivų. Kai pamatė, jog „Volturno'' jau skęsta, muzikantai pradėjo groti graudingus atsisveikinimo maršus. Nei vienas laivas neatsitraukė, kol skęstantįjį dar buvo galima matyti. Kuomet jau jų nelaimingąjį draugą paslėpė juros bangos, jie atsisveikinę paskutinį kartą, pradėjo skirstyties ir plaukti į paskirtas vietas.

Laivą „Volturno'' jurių dugnan palydėjo šie laivai: Carmania, Devonian, Asian, Seydlitz, La Touraine, Czar, Grosser Kurfuerst, Minneapolis, Kroonland, Rappahaunock ir dar kitu du, kurių vardų nesužinojau.

Kad „Volturno'' gaisrui iškilus tuojaus nenuskendo, už tat galima padėkoti to laivo kapitonui Francis Inch'ui, kuris per 28 valandas narsiai ir didvyriškai kovojo, kuris padėjo gelbėti žmonių gyvastis.

Štai ką man papasakojo „Volturno'' bevielio telegrafo operatorius.

„Iškilus ant „Volturno'' tarp žmonių sumišimui, musų laivo kapitonas pastatė mus, 6 vyrus, su revolveriais rankose ir liepė tvarkos daboti; kitaip žmonių nebuvo galima nuraminti. Jeigu kas neklausė, tai grąsinome tam revolveriu, bet šauti nebuvo reikalo. Man bestovint prie krašto, apie 10 val. vakare, priplaukė viena „Kroonlando'' valtis. Jureiviai prašė, kad leistume žmones į vandenį, o jie juos pagausią. Delei bangų siubavimo valtis arti prie laivo priplaukti negalėjo. Kas tuo laiku norėjo išsigelbėti, butinai turėjo šokti į vandenį nuo 15—20 augštumo, o jureiviai juos išgriebdavo. Tai buvo vienintėlis išsigelbėjimo budas.

„Prisiartino prie manęs vienas žmogus, rodos, kad lenkas, ir prašo pavelyti jam šokti į vandenį. Kad jis buvo apsivilkęs trejais švarkais ir apsiavęs čebatais, tad aš patariau jam nusivilkti švarkus ir nusimauti čebatus. Jis nelabai noriai norėjo tat padaryti,

Sutrauka: Nariai Labdariai 806.00
Sieksniai žemės 882.00
Šiaip aukų 1194.89

$2,882.89
Su pirma pagarsintomis $11,720.42
Sulig 13-os dienos spalių Amerikos lietuviai sudėjo aukų Tautos Namams $16,634.85.

Per „Tėvynės'' Redakciją:
Sieksniai žemės:
295 — 81 SLA. kuopa, Butte, Mont. 10.50
296 — 102 SLA. kp., Weaver, Ill. 10.50
297 — 168 SLA. kp., Stamford, Conn. 10.50
298 — 199 SLA. kuopa, Hartshorne, Okla. 10.50
299 — Šv. Mateušo Draug., Chicago, Ill.
300 — D. L. K. Gedimino Dr-ja, Hartchorne, Okla. 10.50
301 ir 302 — „Lietuvos Ukininko'' Dr., Chicago, Ill. 21.00
303 — Jonas Gritė, Cleveland, O., 4226 Brooklyn, Ave., 178 SLA. kuopos iždininkas, paeina iš Senų Lamokų kaimo, Panevėžio pav., Kauno gub. 10.50
304 — St. Miliauskas, 22 N. New St. Bethlehem, Pa., (prisiųsta per „Lietuvos'' Red.) 10.50
305 — J. Gaščiulis, 1101 Hoppkins st., Cincinnati, O., saliuninkas, paeina iš Suvalkų rėd., Vilkaviškio pav., Gežų gm., Rudos kaimo 10.50
306 — 74 SLA. kp. So. Chicago, Ill. 10.50

Aukos iš Cincinnati, Ohio:
J.Gaščiulis 4.50
N. C. Krukonis 5.00
Po $1.00 aukojo: J. Arminaitis, A. Gladkevičius, K. Noreika, J. Šidlauskas, J. Viltrakis, A. Rimkus, — 6.00
J. Vaičiulis .50

Iš Cincinnati, Ohio, viso priimta $26.50
L. Stanevičius iš Marshfield, Ore. 2.00
J. Purvis, moksleivis, Badwin University, Berea, Ohio, 1.50
P. Vaičiulaitis, Beloit, Wis.. 1.00
Per p. F. Mikolainį iš Thorp, Wis. — aukojo: A. Malinauskas — $1.00; P. Borowik (lenkas) — 50c.; J. Volteraitis, F. Plučinski (lenkas) ir J. Hucker (lenkas) po 25c.; J. Jokubaitis ir J. Juzaitis po 20c., viso — 2.65
Per A. Vaičiuną iš Waterviolet, N. Y., 136 SLRKA. kuopos nariai aukojo: Alfonsas Vaičiunas $1.25; Jonas Vaičiunas, Kazim. Vaičiunas, Kazim. Perda, Ipolitas Janeviče, Pranas Bukoveckas, Andr. Pakajauckas, Juozas Vaičiunas, Augustinas Vaičiunas, viso 9.25
307 — Sieksnis žemės: M. and V. Furniture Co., Antanas Maliauskas ir Antanas Vidžiunas, savininkai, 687—3 ave., kampas 21-os gatvės, Brooklyn, N. Y. 10.50
Viso $168.90

Išviso per „Tėvynę'' įplaukė aukų Tautos Namams $463.30

Vietinės Žinios

Atsisveikinimas su gerb. svečiais. Lapkričio 1 d., apie vienuoliktą valandą ryto, L. M. ir D. Draugijų pasiuntiniai, d-ras J. Basanavičius ir p. M. Yčas, atsisveikino su Amerika ir čia gyvenančiais lietuviais ir ant milžino-laivo „Imperator'' (Hamburg-American Line) išvažiavo atgal Lietuvon.

Išleisti garbių svečių bei pasakyti jiems, paskutinį karštą „sudiev'' susirinko į Hoboken, N. J., iš kur išeina laivas, puikus lietuvių burelis. Jų tarpe matėsi žymesnieji lietuviai-inteligentai iš Brooklyno ir New Yorko. Pribuvo net d-ras J. Šliupas su savo žmona iš Scrantaon, Pa., idant kartą pasimatyti ir gal ant visad atsisveikinti su savo artimiausiu jaunystės draugu, ty. d-ru J. Basanavičium.

Labai griaudingas buvo tas atsiskyrimas — vis dar norėjosi ilgiau kalbėties su tuom lietuvių tėvu, vis dar norėjosi buti jo draugystėje... Vienok, visiems buvo malonu, kad svečiai grįžta Lietuvon užganėdinti, kad jų pasiuntinystė pilnai nusisekė. Galop pasirodo, kad brooklyniečiai pirmieji pradėjo dėti aukas Tautos Namams Vilniuje, suaukaudami tuoj gerb. svečiams Amerikon atvykus apie $300.oo, ir jie paskutinieji užbaigė aukauti, d-rui J. Basanavičiui ir p. M. Yčui esant jau ant laivo — p. P. Mikolainis paaukavo du sieksniu žemėė, ty. 21 dol.; priegtam girdėjome, kad kompozitorius Mikas Petrauskas pavedė L. M. ir D. Draugijų naudai vieną savo muzikos veikalų.

Linksma buvo išgirsti paskutinę svečių gerą nuomonę apie Amerikos lietuvius. Paskutiniais d-ro J. Basanavičiaus žodžiais buvo šitie: **„Geriausios kloties ateityje, mano brangiausieji! Bukite tikrais lietuviais, gyvenkite vienybėje, kelkite ir tvirtinkite tautišką susipratimą ir pasistengkite visi grįžti Lietuvon''...**

Štai sušvilpė-suužė laivo vamzdis... laivas pasijudino iš vietos. Musų gerbiamieji svečiai pradėjo tolinties nuo musų. Dar kartą maloniai apžvelgė visus d-ras J. Basanavičius ir, mosikuodamas skrybėle, tarė paskutinį „sudiev''. Kol tiktai galima buvo užmatyti, visi mes buvome akis atkreipę į jį, o jis į mus visus, likusius ant kranto...

Mes likome vieni — svečiai išvažiavo į tėvynę, nes judviejų ten irgi visi laukia.. juk darbo musų tėvynėje labai-labai daug...

Čia reik pridurti, kad musų kinematografistas p. A. T. Račiunas, nuėmė ant krutančių paveikslų išvažiuojančius gerb. svečius ir susirinkusius atsisveikinti lietuvius. Apart to, liko nuimta keletas grupių paprastų paveikslėlių...

P-nas J. Vanagaitis atvažiavo. Spalių 28 d. atvažiavo „Birutės'' leidėjas ir redaktorius, p. J. Vanagaitis. Jisai, kaip žinome, atkeliavo šiuo tikslu: rinkti „Birutės'' leidimui prenumeratą ir aukas. Be to, reikia pridurti, jog beviešint jam Brooklyne, sumanyta „Birutės'' leidimui įstiegti tam tikra bendrovė. Pagrindas tai bendrovei jau padarytas — pajininkais įsirašė Lietuvių Mokslo ir Dailės Draugijų pasiuntiniai d-ras J. Basanavičius, adv. M. Yčas, ir vietos lietuviai kun. d-ras V. Varnagiris bei prov. V. Daunora. Pajus — 10 dolarių.

Vaikai — vagiliai. Spalių 28 d. vietos policija suareštavo septynis vaikiščius, kurių seniausias turi 14 metų amžiaus ir, prie kaltės prisipažinus, patraukė vaikų teisman. Juos kaltina už įsilaužimą ant Keep gat. ir Union ave. į mokyklą, išvogimą daugelio mokyklos daiktų ir išdaužymą keleto jos langų bei išvartymą sėdynių.

Miko Petrausko šį metą pirmutinis koncertas bus Philadelphijoj Lithuanian Music Hall. Dalivauja abi seserįs panelės Karužiutės ir kiti artistai. Rengėjais yra žinomi veikėjai pp. S. Masickas, R. Kuruža ir kiti.

Po N. Metų Mikas Petrauskas žada duot visą eilę koncertų po įvairias Amerikos lietuviškas kolonijas.

Lietuviška opera. Kaip girdėt, tai organizacijinis lietuviškos operos darbas eina pirmyn. Daug gabesnių artistų į tai atsiliepė ir atsiliepia daugumas su dideliu entuziazmu. Plačiosios visuomenės užuojauta labai ir labai didelė. Artistai lavįsis dvejose kalbose, butent: lietuviškai ir angliškai. Visasvietinius tvarinius artistai lavįsis abejose kalbose, kad kartais, progai pasitaikius, kits iš artistų galėtų dalyvauti ir Amerikos angliškoj scenoj. Kaip matyt, tai Operinė Trupa ketina plačiai veikt. Valio!

Paryžiaus gyventojų statistika. Vienas iš Paryžiaus laikraščių nesenai pagarsino gan įdomias statistikos žinias kaslink to Europos didmiesčio. Kiekvieną sekundą Paryžiun atvažiuoja trįs svetimtaučiai ir kiekvieną minutę pribuna traukinis. Kas 10 minučių gema kudikis, kas 8 min. kasnors miršta. Kas 25 min. atliekamos vestuvės, o kas 12 val. daroma persiskyrimus. Kas 4 val. — vienas nelaimingas atsitikimas, o kas 14 val. savžudystė. Kas valandą — vienas arestas. Gaisrai atsitinka Paryžiuje, vidutiniškai imant, kas 45 minutės.

KRASOS DĖŽUTĖ.

Beržui. Tamstos eilės netinka — netalpįsime. Jono kelionę į Ameriką ir paskiausiai prisiųstas straipsnis irgi netinka, kadangi persilpnai parašyta. Kol kas rašinėkite žinutes, o paskiau pereikite prie straipsnelių rašymo.

P. Papui. Tamstos žinutėj perdaug tendencijos — netalpįsime.

Lewistoniečiui. Tamstos korespondencija apie Lietuvos Dukterų Dr. prakalbas, o taipgi apie p. M. Yčo atsilankymą, persena — netalpįsime. Labai malonu girdėti, kad Lewistone liko surinkta aukų $260.40; ypač pagirtina D. L K. Gedimino Dr., paaukavusi tautos namams Vilniuje 100 dol.

J. Šlitskiui. Sunku sugaudyti Tamstos mintis. Kaslink lošėjų-mylėtojų doriškos pusės sunku ką-nors pasakyti. Žinoma, geriau, kad lošėjai but pavyzdingo pasielgimo ir dori žmonės. Bet abelnai žiurint, svetimtautiškų teatrų aktoriai doriškai yra labai nupuolę, bet visuomenė ant to beveik neatkreipia savo domos. Be abejo lietuvių scena bei aktoriai-mėgėjai yra kitoniškose sąlygose. $2.oo gavome — perdavėme d-rui J. Basanavičiui, kaipo Tamstos auką Tautos Namams.

V. Aliačikui. Tik reikia žinoti, ką paliečia manifestas ir kaip jį tinkamai išnaudoti. Rusijos valdžia visgi prisilaiko šiokių-tokių taisyklių ir, be abejo, pagarsinto manifesto nelaužo. Jeigu J. Čaplovičių pasodino kalėjiman, tai buvo koki kita priežastis; gal jis pasisakė esąs Suv. Valst. pavaldiniu ar ką kitą...

Nemokytam (Piedmont, W. Va.). — Tamstos korespondencijos nedėsime, kadangi joje nieko ypatingo nėra ir net sunku suvaikyti mintis.

Teisme buvusiam. Ačiu už korespondenciją, bet ji netilps, nes apie tą patį dalyką pirmiau buvo priduotos dvi korespondencijos, kurios ir telpa šiame numeryje. Kaslink žinutės iš „Boston Am.'' apie I. W. W. vadovus, kurie kaltinami už nedavimą atskaitos iš paskirtų Lawrence'o streikieriams (žiemą 1912 m.) $15,379.86, tai sunku tam laikraščiui užsitikėti — žinutės netalpįsime.

J. Paruliui. Tamstos „eilės'' laikraštin netinka, kadangi jose visai neprisilaikyta eiliavimo taisyklių. Pastudijuokite iš V. Kuridkos raštų apie eilių rašymą ir paskaitykite geresniųjų musų poetų eiles.

LIETUVĖ AKUŠERKA IR NURSĖ,

Baigusi Mokslą Columbijos Kolegijoj Geriausiai prižiurių moteris palage ir visokiose ligose, — už pigią preke. Kalbu lietuviškai, rusiškai, lenkiškai, vokiškai ir angliškai.

Mrs. A. Hopp,
220 Mc Dougal St., Brooklyn, N. Y.
Telefonas: East New York 1643-W
31—12—13

EPIDEMIŠKOSIOS LIGOS.

Prof. Mathieu, idrektorius etnoliogijos stoties Beaune, Italijoje, savo nesenai išleistame veikale apie „Vynus ir Epidemijas'' rodo, kad vynas yra stiprus antiseptiškas „agentas'' ir vyno vertė choleros ir šiltinės epidemijose buvo prirodyta faktu, kad tie, kurie vartojo vyną, ligos išvengė, tuom tarpu, kaip vandens gėrikai buvo jos parblokšti. Mes daugelį kartų atkreipėme savo skaitytojų atydą į faktą, kad skilvio ir vidurių ligose Trinerio Kartaus Vyno Eliksiras, padarytas iš tyro raudono vyno, yra ištikimiausias vaistas. Žolės, esančios šitame vyne, taipogi turi didelę medikališką vertę; jos išvalys kuną prigimtu budu be skaudėjimo arba kokio kito apsunkinimo ir sutriprins virinimo organus. Aptiekose. Jos. Triner, 1333—1339 So. Ashland ave., Chicago, Ill. Reumatizmo ir neuralgijos skaudėjimuose jųs negalite rasti geresnio vaisto už Trinerio Linimentą.

Pajieškau Aleksandro Stalmoko iš Garždų parapijos, Telšių pavieto, Kauno gub. Pereituose metuose gyveno Rumford, Me., o dabar nežinia kur. Labai meldžiu Rumfordiečių, apie jį žinančių, man pranešti.

Antanas Vilkas,
Sag Harbor, L. I., N. Y.

Panelė Liudvika Eidukaitė (ar Aidukaitė) teiksis atsišaukti į „Vienybės Lietuvninkų'' ofisą, nes yra labai svarbus reikalas.

DIDŽIAUSIAS VAKARAS.

Dramatiškas Ratelis parengia **Didžiausią** Teatrą, kurio šioj apielinkėj dar niekad nebuvo: stato ant puikios scenos didžiausią 5 aktų dramą iš žmonių gyvenimo

„ŽMOGŽUDŽIAI''

Subatoje, 8 d. lapkričio-Novem., 1913. **Svetainėje Mokray Bro's, 159 4-th str., Passaic, N. J.** Visas pelnas nuo šio vakaro skiriamas Jovaro ukei Lietuvoje.

8-TAS METINIS BALIUS.

Draugystė šv. Domininko parengia balių subatos vakare, 8 d. lapkričio (Nov.), 1913 m., svetainėje Tautiško Namo, 101-103 Grand st., Brooklyn, N. Y. Pradžia 7:30 vakare. Trauksis iki vėlai nakčiai. Muzika po vadovyste V. Retikevičiaus. Įžanga su padėjimu drapanų: Vyrams 25c., Merginoms ir Draugystėms in corpore 15c.

Komitetas.

STENGKITĖS GAUTI DOVANAS!

12-tas Masquerade Balius, parengtas Lietuvių Gimnastikos Kliubo, atsibus subatos vakare, 15 d. lapkričio (nov.) 1913 m., svetainėje Palace Hall, 89-93 Grand st., Brooklyn, N. Y. Inžanga ypatai 25 c. Skiriamos trįs dovanos merginoms, ir trįs vyrams. Kurie bus puikiaus arba navatniaus apsirengę, gaus dovanas. Taip-pat kiekvienas galėsite gražiai pašokti ant puikios salės, griežiant puikiai muzikai, po vadovyste D. K. Venckaus. Visus atsilankiusius stengsimės užganėdinti kuonogeriausiai, Su pagarba, kviečia

Komitetas.

...iszliuosuoja flegma!

Kiekvienam, kuris kenčia nuo kosulio, arba užkimimo, malonu bus sužinoti, kad

Severos Balsamas Plaucziams (Severa's Balsam for Lungs)

išluosuoja flegmą ir tuom pačiu suteikia greitą palengvinimą. Jis yra geriausiai pritaikintas prie gydymo kosulio, užkimimo ir kitų panašių nesveikumų kvėpavimo organuose.

Kaina 25 ir 50 centų.

Aptiekose. Reikalaukit Severos. Jeigu neturetu, parsitraukit stacziai nuo mus.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS IOWA

„Vienybės Lietuvninkų'' kningyne gaunamos šios naujos kningos.

AR DAUG ŽEMĖS REIKIA ŽMOGUI? 1) Grudas kaip kiaušinis didumo. 2) Karalius Krezas ir gudrininkas Solonas. 3) Du seniai. 4) Malda Karma. Parašė gr. L. Tolstoj'us. Yra tai puikios apysakaitės, apie kurių vertę liudija jau patsai autoriaus vardas. Pusl. 48. 15 centų.

BLUDAS arba Lietuva buvusios Rusiojs revoliucijos mete. Romanas. Parašė J. Dobilas. Čia plačiai nupiešta, kaip jautėsi įvairi Lietuvos gyventojų sluogsnia: pradžioje 1905 m. sukilimų. Nekurios vietos apie vidujinį klebonijų gyvenimą ir nekurie typai, kaip Dalba, nupiešti tiesiog artistiškai. Bludas yra vienas iš geriausių lietuviškų originalių veikalų. Tilžė 1912 m. pusl. 428. $1.25.

ČENSTACHAVOS klioštoriaus slaptybės, arba kruvini Damazo Macocho darbai Antra padidinta laida, su paveikslais. Labai užimantis aprašymas. So. Boston, Mass. 1913 m. pusl. 32. 15c.

KAIP PASIKLOSI, TAIP IŠSIMIEGOSI. Apysaka iš lietuvių gyvenimo. Parašė Dėdė Atanazas. Kaunas, 1908 m. pusl. 162. 30 centų.

KLAIDA. Apysaka. Parašė Lazdynų Pelėda. Apysaka piešiai lietuvių gyvenimą „laisvės metu''. Vilnius, 1910 m. pusl. 520. $1.00.

LIETUVA, TĖVYNE, aš tavę myliu ir už tavę žuvu. Novelė. Parašė Lietuvys. Vilnius, 1911 m. Psl. 30. 10c.

MEILĖS KARŠTLIGĖ. Mintįs ir priliginimai apie supratimą šiuose laikuose meilės. Parašė I. A. Cholodov. Vertė iš rusiško S. Stropus. So. Boston, Mass., 1911 m. pusl. 51. 20 ct.

MIŠKAS VIS SMARKIAU DEGĖ. Piešinys vieno iš žymesnių šių dienų rusų rašytojų Skitalec'o apie pradžią 1905 m. revoliucijos. Brooklyn, N. Y. 1911 m. pusl. 32. 10 centų.

NAKVYNĖ. Pasaka apie vieną mažesniųjų gyvenimo vargų, paprastai vadinamų bėda. Apysaka iš gyvenimo 15 amžiaus. Parašė R. L. Stevensas. Iš anglų kalbos vertė L. Juras. Chicago, Ill. 1911 m., pusl. 38. 10 centų.

PAGAL ĮSTATYMUS. Apysaka M. Konopickos. Iš lenkiško vertė Pr. Siulelis. Chicago, Ill. 1910 m., pusl. 158. 40 centų.

VAIZDELIAI. Parašė Lazdynų Pelėda. Telpa čia sekančios 7 apysakėlės: 1) Vienas už visus. 21 Prie laimės. 3) Kam, del ko? 4) Skriauda. 5) Mano draugas. 6) Fabrikantų protėvis. ir 7) Erškėt-Roželės. Gražios apysakaitės. Vilnius, 1911 m., pusl. 81, 20 centų.

70 GRAŽIŲ PASAKAIČIŲ. Jauniems skaitytojams. Surinko A. Musteikis. Tai yra labai tikę skaitymai del vaikų. Vilnius, 1912 m., pusl. 64. 15 centų.

VAIKŲ DRAUGAS. Apysakėlių ir eilučių rinkinys. Parašė M. Grigonis. Chicago, Ill., 1913 m. 25 centai.

ŽIUPSNELIS. Knygelė vaikams pasiskaityti ir pasimokinti. Sutaisė Ladislovas L. Kninga susideda iš 138 pasakų, istroijų, eilių ir mislių, turinti suviršum 40 paveikslėlių. Trečias išleidimas. Vilnius, 1911 m., pusl. 190. 30 centų.

VYTAUTO SUNŲS. Istorijos apysaka. Čia aprašyta, kaip kryžeiviai nunuodijo du Vytauto sunu. Parašė I. Kruk. Iš lenkiško vertė A. Vėgėlė. Vilnius, 1911 m, pusl. 64. 25 centai.

ŽVAIGŽDĖ. Rytų pasaka. Čia delei aštrios Rusų Valstijos cenzuros, allegoriškoj formoj raginama kovoti už geresnę ateitį. Pasaka daro labai malonų įspudį. Parašė V. Veresajev. Vertė iš rusiško I. Giela. Chicago, Ill., 1910 m., pusl. 17. 10 centų.

ŽIEMOS VAKARAS. Apysaka iš žmonių kaimiečių gyvenimo. Parašė El. Oržeškienė. Vertė K. Puida. Chicago, Ill., 1912 m., pusl. 32. 15 centų.

BLINDA—ŠVIETO LYGINTOJAS. Keturių veiksmų ir vieno paveikslo drama. Parašė Žemkalnis. Čia puikiai parodyta, kaip žiaurus ponų pasielgimai su baudžiauninkais sukeldavo pastarųjų širdies kerštą ir pagimdydavo įvairius Blindas, Raudonkrutinius ir kitus garsius Lietuvos ir Žemaitijos razbaininkus. Vilnius, 1908 m., pusl. 127. 40 centų.

BURTAI. Zigmanto Przybylskio vienaveiksmė komedija. Išvertė Liudas Gira. Vilnius 1909 m., pusl. 16. 10c.

KOMEDIJOS. I Čigonė arba tamsumas brangiai apsimoka. Vieno veiksmo vaizdelis su dainomis. II **Senvaikis** vienaveiksmis dramatiškas vaizdelis. III **Katorgininko atsivertimas.** Monoliogas. IV **Senmergė.** Vienaveiksmis dramatiškas vaizdelis. Parašė A. Baranauskas. Ryga, 1910 m., pusl. 56. 35 centai.

DRAUGAS. Vieno veiksmo drama, iš ponų gyvenimo. Parašė Marco Praga. Vertė A. Matutis. Chicago, Ill., 1913 m., pusl. 22. 19 centų.

DUMBLYNĖ. Penkiaveiksmė drama, parodanti, kaip tamsius žmones išnaudoja visokie niekšai. Pagal Oržeškienės apysaką „Niziny'', parašė Dvi Lietuvaiti. Vilnius, 1912 m., pusl. 44. 25 centai.

GAILA USŲ. Vieno veiksmo komedija. L. A. Dmuševski'o. Vertė A. Vėgėlė. Vilnius, 1912 m., pusl. 30. 20c.

DU KELIU. Drama trijuose veiksmuose. Parašė G. Gejerman's. Vertė M. Šleževičius. Tai yra žymiausias paskutinių laikų teatrališkas veikalas. Vilnius, 1912 m., pusl. 175. 75 centai.

GEDIMINO SAPNAS. Keturių veiksmų (5 paveikslų) istorijos drama. Parašė A. Fromas. Ryga, 1910 m., p. 52. 35 centai.

DEKLAMATORIUS, deklamavimui eilių ir monologų rinkinys. Su išguldymu, kaip reikia deklamuoti ir žaisti. Butinai reikalinga perskaityti kiekvienam, kuris tik nori dalyvauti prie surengimų vakarėlių, balių ir kitokių pasilinksminimų. Parengė K. J. Chicago, Ill., 191 3m. pusl. 164. 50 ventų.

GUMINIAI BATAI. I. Farsa viename akte. Parašė Mauley H. Pike. II. **Nuo ausies lig ausies.** Vieno veiksmo komedija Choriževski'o. Vertė Vaidevutis. Cihcago, Ill. 1913 m., pusl. 22, 10 centų.

IŠ MEILĖS, arba žydė perkrikštė. Drama penkių veiksmų, parašyta Togobočni'ko, su dainomis ir šokiais. Vertė Jaunutis. Muziką harmonizavo K. Diržis. Vilnius, 1911 m., pusl. 119. 60 centų.

KATRIUTĖS GINTARAI. Triveksmis vaizdelis, su dainomis ir šokiais. Parašė Halina. Vertė M. Grigonis. Chicago, Ill., 1913 m., pusl. 27. 15 ct.

KERŠTAS. Trijų veiksmų, keturių paveikslų tragedija iš senovės laikų. Parašė Liudas Gira. Vilnius, 1910 m., pusl. 64. 30 centų.

LIZDAS NAMINIO LIUTO. Trijų veiksmų drama. Parašė Br. Vargšas. Chicago, Ill., 1913 m., pusl. 30. 15 ct.

LINKSMOS DIENOS. Pagal K. Lukaszewicz, parašė M. Grigonis. Dvięjų veiksmų, iš liaudies gyvenimo, vaizdelis, su dainomis ir šokiais. Chicago, Ill., 1912 m., pusl. 24. 10 centų.

MEDICINOS DAKTARAS. Komedija vienoje veikmėj. J. Korzeniowski. Sulietuvino Vaidevutis. Chicago, Ill., 1911 m., pusl. 41. 20 centų.

MIGLA. Vieno veiksmo komedija. Z. Przybylski'o. Vertė A. Matutis. Cheiago, Ill., 1913 m., pusl. 20. 10 ct.

MIRTŲ VAINIKAS. Drama keturių veiksmų. Parašė J. Žulavski. Vertė J. Jaunutis. Veikalas labai tinkąs kaip perstatymui ant scenos, taip ir pasiskaitymui. Vilnius, 1912 m., psl. 102. 60 centų.

MONOLAGAI: „Blaivininkų pirmininkas''. Parašė Žemkalnis. „Ant vienų pečių''. Vertė M. Grigonis. „Šimas Oratorius''. Vertė Jurgis Kasiulaitis. Vilnius, 1913 m., pusl. 16. 10 centų.

NUMANĖ. Vienaveiksmė komedija. Parašė Vydunas. Tilžė, 1911 m., pusl. 30. 15 centų.

PERSKYRŲ TEISĖJAS. Vieno akto komedija. Parašė Miguelo Servantes. Vertė M. Rastenis. Chicago, Ill., 1911 m., pusl. 16, 10 centų.

PILĖNŲ KUNIGAIKŠTIS. Tragedija penkiuose veiksmuose. Sužėtas pagal Kraševski'o apysaką „Kunigas''. Parašė M. Šiaulėniškis. Antras išleidimas. Tragedijoj tikriausiai atvaidytas budas kovos krikščionių-kryžeivių su pagonimis-lietuviais, doriškas augtšumas lietuvių nors ir pagonų ir doriškas žemunas kryžeivių, nors ir krikščionių. Ryga, 1911 m., pusl. 89. 30 centų.

PINIGŲ NĖR. Seeniškas veizdelis. I. S. Turgenevo. Iš gyvenimo jauno dvarininko Vertė M. Grigonis. Chicago, Ill., 1913 m., pusl. 23. 10 centų.

PIKTOJI GUDRYBĖ. Komedija vienu veiksmu. Parašė Vydunas. Tilžė, 1908 m., pusl. 52. 20 centų.

PONO FELIKSO ATSILANKYMAS. Komedija vienoje veikmėje A. Bielcikovskio. Vertė Vaidevutis. Chicago, Ill., 1911 m., pusl. 40. 15 centų.

PRIEŠ VĖJĄ NEPAPUSI. Komedija trijų veiksmų. Parašė M. Palionis. Chicago, Ill., 1911 m., pusl. 52. 20c.

J. J. Paukštis & Co.,
120--124 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

LIETUVIŠKA MUZIKOS KONSERVATORIJA

101 So. 2nd Str. Brooklyn, N. Y.

Mokinama dainavimo, kompozicijos, piano, smuikos ir t. t.

Direktorius
M. PETRAUSKAS.

BĖKIM GREIČIAU!

Nes dabar yr proga užsisteliuoti Rudenines ir Žiemines drapanas ant orderio pos Lietuvę kriaučių už labai sumažintą prekę.

Moteriškus siutus siuvam už $12 iš gerų vilnonių materijų, o ką apie padarymą ir pritaikymą tai nėr ko klaust, nes jau senei yra visems žinomas kriaučius, kurio darbu visi gėrisi. TAIPGI SIUVAM IR VYRAMS drapanas ant orderio atsakančiai didžiausiam pasirinkime, nuo $18.00 ir aukščiau. Mųs dirbtuvė atdara kas diena ir nedėldieniais orderius priimam. Kreipkitės po adresu:

PETRAS SHERTVITES

370 Bedford Avenue,
Brooklyn, N. Y.
Pagal Willamsburg Tiltą.

Turiu už garbę pranešti draugystėms, kliubams, ir kuopoms kad išdirbam visokius ženklus, ,,badges,'' saloloido ,,botonus.'' Visokius ,,emblems,'' su antrašais ar paveikslais ėdarom ant auksinių, paauksuotų, ar juodo metalo guzikų už labai pigę prekę.

Ant kožno pareikalavimo išsiunčiame prabas ,,sempelius'' ir jų prekes.

PAJIEŠKAU AGENTŲ.
REIKALAKIT KATALOGŲ.
A. STRUPAS, NOVELTY CO.
123 Ferry St., Newark, N. J.

KELIAUJANTIEMS EUROPON.

Dienos išplaukimo October ir November mėn., ir laivų vardai.

RED STAR LINE Į ANTVERPEN.
Laivakortės prekė $35.00.
Nov. 5. Finland.
'' 12 Lapland.
'' 19 Zeeland.
'' 26 Kroonland.

RED STAR LINE iš PHILADELPHIA, PA. Į ANTVERPEN — $33.00.
Nov, 7 Menominee.
'' 21 Maniton.

HOLLAND-AMERICAN LINE Į ROTTERDAM.
Laivakortės prekė $37.00.
Nov. 4 New Amsterdam.
'' 11 Noordam.
'' 18 Ryndam.
'' 25 Rotterdam.

NORTH GERMAN LLOYD Į BREMEN.
Laivakortės prekė $37 ir 40.
Nov. 2 Bremen.
'' 4 George Washingtton.
'' 7 Kronprinzessin Cecilie.
'' 14 Kaiser Wm. der Grosse.
'' 16 Prinz Friedrich Wilhelm
'' 21 Kaiser Wilhelm II.
'' 23 Grosser Kurfuerst.
'' 28 Kronprinz Wilhelm.
'' 30 Friedrich der Grosse.

NORTH GERMAN LLOYD iš BALTIMORE Į BREMEN — $33.00; trečia kliasa $ 36.00.
Nov. 5 Neckar.
'' 12 Main.
'' 26 Rhein

HAMBURG-AMERICAN LINE Į HAMBURGĄ.
Laivakortės prekė $35.00 ir $37.50.
Nov. 1 Imperator.
'' 1 Patricia.
'' 6 Kaiserin Auguste Vict.
'' 15 Pretoria.
'' 19 President Grant.
'' 22 Imperator.
'' 27 Amerika.
'' 29 President Lincoln.

HAMBURG-AMERICAN LINE iš BALTIMORES, MD. Į HAMBURG.
Laivakortės prekė $33.00.
Nov. 11 Barcelona.
'' 25 Bosnia

HAMBURG-AMERICAN LINE iš PHILADELPHIA Į HAMBURG.
Laivakortės prekė $33.00 ir 35.00
Nov. 10 Prinz Adalbert.
'' 29 Prinz Oscar.

HAMBURG-AMERICAN LINE iš BOSTON Į HAMBURG.
Laivakortės prekė $33.00 ir 35.00.
Nov. 22 Cleveland.

RUESIAN AMERICAN LINE Į LIEPOJŲ—LIBAVA.
Laivakortės prekė į Libava $33.00
Laivakort. prekė į Rotterdam $31.00
Nov. 1 Russia.
'' 15 Czar.
'' 29 Kursk.

CUNARD LINE I LIVERPOOL, O PASKUI PER HULL Į BREMEN, HAMBURG, ROTTERDAM, LIBAVA.
Laivakortės prekė:
į Liverpool $35.00 ir $37.50,
į Bremen, Hamburg ir Rotterdam $37 ir 40.
į Libavą—Liepojų $39 ir 42.
Nov. 1 Carmania.
'' 5 Lusitania.
'' 15 Caronia.
'' 19 Mauretania.
'' 29 Carmania.

CUNARD LINE iš BOSTON Į LIVERPOOL.
Laivakortės prekės:
į Liverpool $32.50,
į Bremen ir Hamburg po $35.00,
į Libavą per Hull $37.00.

CUNARD LINE iš MONTREAL Į SOUTHAMPTON, O PASKUI PER HULL Į LIBAVĄ.
Laivakortės prekė:
į Southampton $31.25,
į Libavą per Hull $35.00.
į Bremen $33.00,
Laivai išplaukia iš Montreal:
Nov. 1 Ansonia
'' 15 Andania.
'' 22 Ascania.

WHITE STAR LINE
į Liverpool, Southampton ir Libava per Hull.
Laivakortės prekės:
į Liverpool $35.00.
į Southampton $33.75,
į Libavą $37.00.
Laivai išplaukia:
Nov. 1 Majestic.
'' 6 Adriatic.
'' 8 Oceanic.
'' 13 Celtic.
'' 15 Olympic.
'' 20 Cedric.
'' 22 Majestic.
'' 27 Baltic.
'' 29 Oceanic.

Mes parduodame laivakortes virš minėtų linijų į Europą ir iš Europos į Ameriką su geležinkelių tikietais į visas šalis.

Apie laivakorčių prekę į visas šalis pasiklauskite per laišką pridėdami už 2 ct. markę atsakymui.

Pas mus keliaujantieji teiksis pirma parašyti laišką bent 10 dienų pirma iškeliavimo, kada ir kur pasitikti.

Pirkusus pas mus lavakortes, mes pasitinkame ant dypo, apruping bagažus, nuvedame ant laivo ir parupiname nuo konsulio popieras parėjimui rubežiaus. Išmainome pinigus — rublius į dolerius ir dolerius į rublius.

Mes parduodame tikietus ant Providence — Joy Line į šiuos miestus:
į Boston'ą $2.40,
į Worcester'į, $2.40,
į Fall River $1.75,.
į Providence $1.50.

Ateikite arba rašykite ant šio adreso:

J. J. Paukszt is & Co.,
120 Grand St., Brooklyn, N. Y.

„VIENYBĖS LIETUVNINKŲ'' IŠLEISTOS KNINGOS.

Adomas Mickevičius	15
Ar socijalistas gali buti kataliku?	10
Augis darbininkų judėjimo Lietuvoje	15
Apuoko sapnai	15
Anatemos kningelė	10
Apie kuno išlavinimą	15
Albumas lietuviškos parodos Pryžiuje 1900 m.	40
Apie Dievų pavydumą	15
Baltrus Turazeris (Drama trijuose veiksmuose)	20
Dangus ir žvaigždės. Populiariška lekcija iš astoronomijos	10
Davatkų gadzinkos	10
Dangaus augštumas ir žmogaus senumas. Anykščių šilelis ..	20
Darbininkų Kalendorius 1904.	15
Eglė žalčių karalienė. (Drama 5-se apsireiškimuose	15
Emigracija. Apysaka iš emigrantų gyvenimo	20
Gyvenimas Genevaitės	50
Gudri Našlė. (Juokažaislė dviejuose veiksmuose)	15
Gegutė. (Eilės)	10
Girtuoklių Adynos	10
Graudųs Verksmai	10
Herbertas Spenceris. Trumpa peržvalga jo filosofijos ...	15
Istorija Septynių Mokytojų	50
Idėja ant mėšlyno. Apysaka musų dienų	10
Istorija apie gražią Katriuką	10
Iš po budelio kalavijo ir Kaijimas (Dvi apysakos)	30
Išgriovimas Kauno pilies. (Tragedija 4-se apsireiškimuose)	20
Iš bažnyčios istorijos	10
Iš kur atsiranda nusidėjėliai?	10
Įtekmė socijališkų sanlygų ant visų kulturos šakų	15
Įtekmė dantų ant žmogaus gyvenimo	10
Juozas Arch. Sodietis—deputatas Anglijoje	10
Jonas Krikštytojas (Penkiaveiksmė tragedija su prologu)	30
Joninės. 4-rių veiksmų drama	45
Jaunieji Skrauja. Medžioklės piešinys.	75
Kalabas	10
Kėkštų Simas. (Apysaka iš ukininkų gyvenimo)	10
Kainas. (Misterija trijuose aktuose)	25
Kunigija ir svietiška valdžia	15
Kaip Sicilijos kaimiečiai kovojo už savo tiesas	10
Kur musų išganymas?	25
Keletas minčių apie mirties bausmę	10
Kaip valstiečiai kovojo už žemę ir laisvę	15
Kaip apsivesti ir laimingai gyventi	15
Kaip darbo žmonėms išsiliuosuoti	10
Keletas žodžių apie lietuvius ir naudingi pamokinimai	15
Knygelė dėl lietuviškų kareivių Amerikoje	10
Laima ir planetos	25
Lietuvos Istorija. S. Daukanto Knyga I	$1.50
Apdaryta	$2.00
Lietuvos Istorija. S. Daukanto Knyga II	$1.50
Apdaryta	$2.00
Abi drutai apdarytos į vieną tomą	$4.00
Lietuvių tauta. Tomas I	$1.50
Apdaryta	$2.00
Lietuvių tauta. Tomas II	$1.75
Apdaryta	$2.25
Abu tom. apdaryti į vieną	$4.25
Lengvas budas pačiam per save pramokti rašyti	10
Mythai, pasakos ir legendos žemaičių	50
Musų Dielės. (Per ką Lietuva kenčia)	10
Mokslinčius Tvardauskas	50
Miškas vis smarkiau degė ..	15
Našlaitė (Apysaka eilėmis)	10
Pasikalbėjimas apie dangų ir žemę	25
Parsidavimas ir pelnas	10
Paveikslai. (Dvi apysakos)	15
Palemonas ir Giržduta. (Apysaka eilėmis)	20
Puota — Nuskintas žiedas. (Dvi apysakos)	10
Pagieža — Jurgis Durnelis. (Dvi apysakos	25
Pirmoje Gegužės Sapnas	15
Ponas Bartkus. (Eilės)	10
Pažvelgus atgal. (Sociališkas Romansas)	$1.00
Palocius ežero dugnuose. (Trijų veiksmų drama)	15
Pamokinanti aprašymai iš gyvenimo žmonių	20
Rytojui Bežiurint	65
Rutų Vainikas, Mirga ir Undinė. (Trįs dramos)	30
Sausio devintą	15
Švedų liaudies švietimas	25
Senkaus Jurgis	15
Tamsybės Guolis	10
Užsistanavyk ant to gerai ..	15
Vargdieniai. (Apysaka iš baudžiavos laikų)	50
Vilius Tell. (Tragedija penkiuose aktuose)	30
Valkata	10
Vilkų Lizdas. (Apysaka iš Kryžiuočių laikų)	35

Rašykit
J. J. PAUKŠTIS & Co.,
120 GRAND ST.,
BROOKLYN, N. Y.

Sergančioms moterims.

Sesute.—

Aš esmiu moteria. Žinau kiek moteris turi iškentėti. Jaigu kenti nuo baltųjų andrapanių, nupuolimo arba attrukimo motės, esi nevaisinga turi skausmingus ir nereguliariškus periodus, reumatizmą ar kitokias ligas, pabandyk mano Naminį gydymąsi, kuriuo išsigydysi pati namie ir visai pigiai. Tuojaus rašyk aprašydama savo skausmus ir indėk 2c. markę atsakymui. Adresuokit:

MRS'A. S. HON,
South Bend, Ind, Box L. V. 2

FARMOS! FARMOS!

Didžiausia lietuvių kolonija Michigano valstijoje, Lake ir Mason county, kur yra 145 lietuviai farmeriai. Aš esmiu paėmęs parduoti toje apielinkėje iš anglikų daug gatavų farmų, ant derlingų lygių laukų su trobomis ir sodnais visokio didumo. Kaina nuog $20 akras ir brangiaus. Anglikai, nenorėdami gyventi lietuvių apgyventose vietose, pavedė man parduoti savo farmas. Tai yra gera proga lietuviams įgyti gerų laukų savo žmonių tarpe Tojie pačioje apielinkėje turiu pardavimui daug derlingos žemės, lygios ir neišdirbtos, visokio didumo farmoms. Kaina nuog $8 iki $20 akras. Lengviausi išmokėjimai ant daugelio metų. Galite pasirinkti žemės, kokios tik norėsite. Turiu palei upes ir žuvingus ežerus. Atvažiuokite tuo, kol tebėra ant laukų javai; tai matysite, kokia yra žemė, ir žinosite, ką perkate ir kaip kas auga. Ateinantį pavasarį žinosite kaip pradėti ant savo žemės gyventi. Turiu pardavimui farmų su gyvuliais ir apsėtais laukais. Kurie perka ir tuoj nori parandavoti gal atlikti tai per mane, nes aš turiu randauninkų, kurie gali tuoj nupirkti ar parandavoti; galite gauti geras randas. Atvažiuokite šią vasarą pas mane! Aš esmiu farmeris, ir galėsite pra leisti pas mus savo vakacijas sveikame ir tyrame ore ir išsirinksite sau geriausios žemės musų lietuvių kolonijoje. Kuomet liksite musų kaimynu, aš nurodysiu, kaip geriausia yra pradėti ant farmos gyventi. Pribuvę į Peacock, Michigan, telefonuokite man į farmą. Aš pribusiu su automobilium jus paimti ir apvežiosiu po farmas, kad galėtute išsirinkti kuogeriausią farmą. Rašykite, tai tuoj gausite kninguže ir mapą dovanai. Adresuokite:

ANTON KIEDIS,
Peacock, Lake County, Michigan.

„Vienybės Lietuvninkų''
Keliaujantis
Agentas
J. DIGRYS.

Tarptautiškoji Akušerių MOKYKLA.

Moterįs, norinčios išmokti akušeriauti, dabar tu legališką mokyklą Scrantone, Pa. **Mokslas prasidės 2 d. Sausio,** 1913 m. ir trauksis per 4 mėnesius. Pasibaigiant kursui, bus duotas diplomas, valdžios pripažintas visoje šalije.

Instoti mokyklon gali moterįs, turinčios nemažiaus 20 metų amžiaus ir mokančios bent skaityti ir rašyti. Už kursą mokasi $100.00.

Mokyklon Lietuves priima ,,The International College of Midwifery''.

DR. J. SZLIUPAS, Prezidentas.
1419 N. Main Ave., Scranton, Pa.

Telephonas: 6426—J—Market.
Daktaras
JONAS J. KAŠKIAUČIUS
VALANDOS: 8—11 ryte, 1— 3 po pietų 7— 9 vak.
Seredomis 8—11 ryte.
152 Polk Str. prie Ferry Str.
NEWARK, N. J.

PARSIDUODA PIGIAI

naujos drukuojamos mašinos Typewriters. Rašykite šiandien, o gausite katalogą dykai. Knygos teipgi parsiduoda ir yra reikalinga Agentų.

Kreipkitės per laišką a t šio antrašo:
A. MALIAUSKAS,
687 3rd Ave., BROOKLYN, N. Y.

P. S. Teipogi parsiduoda naminiai rakandai (Furniture) ar t išmokesčio vietiniai kreipkitės pas mane.

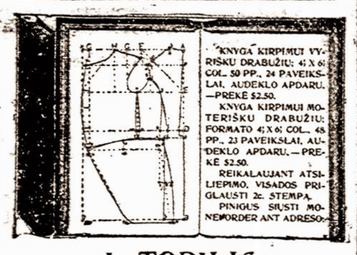

KNYGA KIRPIMUI VYRIŠKU DRABUŽIU; 41 X 6 COL., 50 PP., 24 PAVEIKSLAI, AUDEKLO APDARU, —PREKĖ $2.50.
KNYGA KIRPIMUI MOTERIŠKU DRABUŽIU; FORMATO 41 X 6 COL., 48 PP., 23 PAVEIKSLAI, AUDEKLO APDARU, —PREKĖ $2.50.
REIKALAUJANT ATSILIEPIMO, VISADOS PRIDĖTI 2c. STEMPA. PINIGUS SIŲSTI MONEYORDER ANT ADRESO.

J. TOPILIS
120 Grand str.
Brooklyn, N. Y.

DAKTARAS A. BACEVYČE
GYVENA ELIZABETHPORT'E, N. J.
200 Marshall St., ir kampas Second St.
Ligonius priima:
ryto nuo 8—9 po pietų nuo 2—3
ir vakare nuo 6—8
Telephone 1537 R. Elizabeth.

Telephone: Greenpoint 8.
Daktaras A. S. Jankauckienė
Gydo visokias ligas vyrų, vaikų, moterų lanko prie palagų.
VALANDOS: Nuo 12—2 po piet, nuo 7—8 vakare.
265 Berry St., prie Grand St.
BROOKLYN, N. Y.

LIETUVIAI, EIKIT PAS LIETUVI!

Pirk dziegorėlius, lencugėlius, šlubinius žiedus, šipkortes, daviernastis, siųst pinigus į Lietuvą, puikių popierių gromatoms rašyti, knygų. Jau 19 metų prie to užsiėmimo viską išpildau teisingai tai reiškia geral.

Visiem velijam eit pas
Jurgi Jeszmanta,
6 So. Washington St.,
Cor. E. Market st. Wilkes-Barre, Pa.

Dr. J. S. Message (Misevičia)
272 BERRY STREET Brooklyn, N. Y.
Tel. 595 Greenpoint
Specialistas širdies ir plaučių ligų.
OFFICE HOURS:
8—10 A. M. 12—2 P. M. 6—8 P. M

NUSIPIRKITE
Tik-ką atspaustą Naują Eilių Kningą
„LIAKO AIDAI"
pas C. M. Lukošių.
„Laiko Aidai'' 112 puslapių 8½x5½ col.
Kaina 50c.
Visi mėnesinio laikraščio „Aidas,, numeriai vertės $1.10. Tas visas kningas vertės $1.60. galima gauti už $1.00.
pas C. M. LUKOŠIŲ
6 John str. Waterbury, Conn.
Reikalaujame agentų.

ORIGINALIŠKI ROZAVI ir KITOKI MILTAI.

Kostumieriai, reikalaukite Rugių Duonos iš Rozavų

M. ROSENFELD'S HEALTH PURITY 140 ROSOVE NATURAL HEALTH FOOD FLOUR MADE OF RYE PRODUCT

ir kitokių miltų. Busite sveiki ir stipryš!

DUONKEPIU ATYDAI!

Aš esu savininkas ir pardavėjas Suvienytose Valstijose ir Europoj **Originalinių Rozavų miltų** iš čyščiausių, sviežiausių ir geriausių **rugių grudų,** kuriuos tik už gerus pinigus galima gauti. **Rozavus miltus** turi vartoti tik **geriausi duonkepiai** šios šalies ir aš noriu atkreipti atidą tiems duonkepiams, kurie dar nevartoja **Rozavų miltų rugių duonai.**

Aš tiktai ir pasiskelbiu, kad maloniai kiekvienam atsišaukusiam suteiksiu visokias informacijas, ypač **duonkepiams** ir visada užganėdinsiu atsišaukusius. Aš užtikrinu Jums, kad tai bus geras pelnas ir atgabens didelę pramonę, tik tuojaus paimkit plunksną ir parašykit pas mane laišką, reikalaudami platesnių žinių apie **Rozavus ir kitokius Miltus.**

Morris Rosenfeld,
G 4 and 5 Produce Exchange, NEW YORK, N. Y.

TAI SENIAUSI IR TURTINGIAUSI
AMERIKOS LIETUVIŲ PAŠALPINE DRAUGIJA
ĮSTEIGTA 1886 M.

Moka pašalpą ligoje po $6.00 sevaitėje ir turi keturis pomirtinės apsaugos laipsnius: $150.00, $300.00, $600.00 ir 1000.00.

Kiekvieno lietuvio privalumu yra dėties prie tos Organizacijos.

Iki 1 d. Sausio 1913 metų Susivienijimas išmokėjo: našlėms ir našlaičiams pomirtinių pašalpų — $72.469.33. Lietuvių apšvietos ir kulturos reikalams — $8.651.82. S.L.A. turtas išneša (1 d. Sausio 1913 m.) *$52.517.97.*

Tuojaus prisirašyk prie gyvuojančios tavo mieste S.L.A. kuopos. Jaigu kuopos nesiranda, klausk informacijų pas Centro Sekretorių žemiaus paduotu adresu, o gausi paaiškinimus kaip suorganizuoti kuopą.

A. B. Strimaitis, Centr. Sekr.
307 W. 30-th St. - - - New York, N. Y.

PASALPA VIENYBĖ

K. Labanas

Su geriausiais advokatais, kurie veda visokias provas, kriminalnas ir civilnas augščiausiuose teismuose. Nė viena prova jiems ne yra perdidelė nei permaža.

Išdirbu visokius dokumentus. Inšiurinu forničius ir gyvastį žmogaus su geriausiomis Kompanijomis. Parduodu namus, lotus ir farmas geriausiose vietose.

Duodu patarimą (rodą) dykai visokiuose reikaluose.

Su visokiais reikalais kreipkitės pas mane, o busite pilnai užganėdinti.

NEW YORK'O OFISAS: 55 Liberty Str., 19-h floor, Room 1902. Tel. Cortlandt 3923 **Valandos:** nuo 9 ryte iki 5 vakare.

BROOKLYN'O OFISAS: 239 S. 4-th Str. Tel. **Valandos:** nuo 6 ryte iki 8-nių. Vakare nuo 6 iki 10-tai.

AR TURI KATALIOGĄ?

Visų lietuviškų KNYGŲ nuo seniausios iki naujausios laidos, pilnas naujas katalogas, 80 pusl., bus prisiųstas DYKAI. Tik iškirpęs šitą apskelbimą ir, prisiųsk drauge su savo adresu.

MYLĖTOJAI MUZIKOS, čia gali ganti gerų muzikališkų instrumentų katalogą, įvairiausių armonikų, koncertinkų, klernetų ir t. t.

Rašant man laišku, adresuokite:
M. J. DAMIJONAITIS
MAIL ORDER HOUSE
812-814 W. 33rd St. CHICAGO, ILL.

Telephone 1331

Nik. P. Zelwis
Lietuviškas graborius.
Išbalsamuotojas ir laidotuvių Direktorius. Karietos laidotuvėms, vestuvėms ir krikštynoms.
Ofisas ir gyvenimas:
1034 Bank Street, Waterbury, Conn.
Lietuviai, kreipkitės reikale.

Ar matei kada-nors laikraštį
"DRAUGĄ"?
"DRAUGAS" yra 8-nių puslapių didžiausio formato, vedamas geriausių redaktorių. Rasi jame geriausių raštininkų raštų ir visokių žinių iš Lietuvos, Amerikos ir iš viso pasaulio. "DRAUGAS" gvildena svarbiausius gyvuosius lietuvių reikalus.
"DRAUGAS" atsieina metams $2, pusei m. $1
Užsieinuose metams $3, pusei metų $1.50
Rašydami laiškus adresuokite
DRAUGAS PUB. CO.
2634 W. 67th St. Chicago, Ill.

Ar žinoti kada laikraštį "LIETUVA?" Gal norėtai kur ją gauti?
„LIETUVA"
Rašyk adresui:
A. OLSZEWSKI,
3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.
Eina jau 21 metus Chicago, Illinois kas penktis ir paduoda daugiausiai gerų ir svarbių žinių iš Amerikos, Europos ir viso svieto, o prenumerata kaštuoja metui tik $2.00, pusei metų $1.00.

Telephonas 2320 Greenpoint.

Lutkauskas ir Garšva

Graboriai ir Laidotuviu Direktoriai.

Laidojame Numirelius ant visokiu Kapiniu.

PARSAMDOME KARIETAS

veseilioms, krikštynoms ir šiaip pasivažinėjimams. Atsišaukit ypatiškai ar per telepnoną. Ofisas atdaras dieną ir naktį.

227 Bedford Ave. (V. Daunoro name) **Brooklyn, N. Y.**

DAKTARAS IGNOTAS STANKUS

Vienatinis tikras lietuvys daktaras ir chirurgas cieloje Philadelphijoje. Kito lietuviško daktaro nėra mieste Philadelphijos. Serganti netrotykit laiko ir pinigų,bet tiesiog kreipkites ypatiškai arba laišku prie daktaro Stankaus, o apturėsite tikrą ir teisingą gydymą. Atmink skaitytojau, jog Dr. Stankus yra baigęs didesnį daktarišką mokslą, kaip tai: po užbaigimui medicinos mokslo GARSIAME STEITAVIŠKAME UNIVERSITETE, važiavo mokintis į POST GRADUATE MEDICINOS MOKYKLĄ, katra yra didžiausia ir jau paskutinė didžiųjų daktarų mokykla visame pasaulyj. Čionai speciališkai mokinosi daryti visokias operacijas ir gydyti pavojingas ligas. Taipgi buvo miestavu daktaru kur praktikavojo po hospitalių dispenseres dienomis ir naktimis. Dabar treti metai kaip Dr. Stankus įrengė savo locną gydyklą SANATORIJĄ mieste Philadelphijos dėl gydymo visokių ligų. Atvažiuojanti iš toliaus gali pasilikti tiesiog jo SANATORIJOJE dėl gydymo.

GYDO LIGAS

Nuo skaudėjimo strėnų, sanarių rankų ir kojų, skaudėjimo paširdžių, pečių ir kaulų, reumatizmo. Nuo visokių kraujo ligų, užkrečiamų ir slaptų lytiškų ligų. Augimo spuogų ant veido ir kuno, užkietėjimą ir nedirbimą vidurių, niežėjimą skuros, dedervinių, slinkimą plaukų, skaudėjimo galvos. Visokias širdies, inkstų, plaučių ir kepenų ligas, neuralgijos, negalėjimo miegoti ir išgąsčio, nuo slogų, peršalimo, kosulio sunkaus kvėpavimo, negalėjimo valgyti ir abelną nusilpnėjimą. Visokias moterų ligas: nereguliariškas mėnesines,skaudėjimą strėnų ir paširdžių. Visokias vyriškas ligas, paslaptingas ir įgautes per išdykumą. Gydo ligas su liekarstomis kokios tiktai yra ant svieto. Ligas, kurias negalima išgydyti su liekarstomis ir po reikalavimui pačių pacijentų — daro visokias operacijas. Turi savo locnas, naujausio budo elektriškas mašinas dėl gydymo ir egzaminavimo, su pagelba kurių galima permatyti visą žmogaus kuną.

PASARGA — Aš siunčiu gyduoles ir toliaus į kitus miestus, bet siunčiu tiktai tiems, katrie aprašo simptomus savo ligos ir iš jų aprašymo yra galima suprasti ligą. Pas mane nėra nei raštininkų nei aptiekorių, nes jų darbas ir pagelba yra niekam netikusi prie daktariško gydymo. Kuomet ligonis atsišaukia per laišką, tai aš pats perskaitau, o jei reikalauja, tai savo rankomis sutaisau ir pasiunčiu jam gyduoles. Nemislyk skaitytojau, kad gerai supranta ligą kuomet ueini ypatiškai pas daktarą savo miestelyje ir jis tuojau įkiša termometrą į burną, pabarškina, pasiklauso krutinėj ir nei žodžio nepaklauses apie jusų ligos simptomus, tuojaus parašo receptą dėl liekarstų. Buk tikras, kad toksai daktaras jusų ligos nesupranta, tiktai jo tas barškinimas ir paklausimas krutinės yra niekas kitas, kaip tiktai trumpa komedija, kad paimti nuo jusų kelis centus. Jeigu ligonis parašys laišką arba apsakys simptomus savo ligos, tai yra ką jaučia savyje, kas ir kokioje vietoje skauda ir kas konkia, tai daktaras teisingai atspės jo ligą, o atspėjęs, pritaisys tikras gyduoles.

PADĖKAVONES UŽ IŠGYDYMĄ

Čionai sutalpinti visų yra negalima, bet kelios padėkavonės talpinasi su pavelijimu pačių pacijentų. Kitos visos padėkavonės yra užlaikomos didžioj slaptybėje. Jurgis Buckas, P. O. Box 705, Tamaqua, Pa. sako taip: Labai blogai apsirgau. Vietiniai daktarai atsisakė nuo išgydymo, o vienas iš jų sakė greičiausiai daryti operaciją. Kuomet nuvažiavau pas daktarą Stankų ir pasiliķęs jo Sanatorijoje likausi išgydytas į trumpą laiką be peilio ir be operacijos. Kotrina Rutkienė, Minersville, Pa. Labai didžiai sirgau, turėjau skaudėjimą strėnų, nugaros, kojų, nereguliariškas mėnesines ir gėlimą paširdžių. Vietiniai daktarai nieko negelbėjo, tiktai ateidami į mano namus leidio po skuros į paširdžius tą prakeiktą zrodiyvą morfiną, kad tiktai tam sykiui skausmas sustabdyti. Nuvažiavau pas Daktarą Ignotą Stankų ir pasilikau jo Sanatorijoje dėl gydymo. Dr. Stankus pripažino visiškai kitokią ligą, tuojau padarė operaciją ir davė tikras gyduoles nuo tos ligos. Už nedėlios laiko aš išgijau ir sugrįžau namo sveika. Aš Steponas Baranauskis, 845 So. Front st., Philadelphia, Pa. Per keliatą metų jaučiau negerumą gerklėje, o prieš atmainą oro net ir skausmą. Ant galo iškarto pradėjo tinti kaklas, gelti galva ir pasidėl didis karštis. Dr. Stankus po sustabdymo karščio, padarė man operaciją ant gerklės ir dabar jokio negerumo gerklėje nejaučiu ir esu sveikas. Antanas Sašis, 1311 Monroe st., Philadelphia, Pa. Daktaras Stankus išgydė mane nuo kosulio, skaudėjimo krutinėje, sunkaus dusavimo, skaudėjimo paširdžių,galvos ir abelno nusilpnėjimo. Už ką ištariu jam širdingą ačiu. Helena Kopp, 497 Edgewood st., New Haven, Conn. Likosi išgydyta nuo slinkimo plaukų. Aš Fabijonas Druteika, 701 W. River st., Waterbury, Conn. Siunčiu savo paveikslą ir ištariu širdingą ačiu Dr. Ignotui Stankui už prisiųstas man gyduoles ir išgydymą manęs nuo baisios ligos, kaip tai: kosulio, skrepliavimo, skaudėjimo krutinėje ir paširdžiose.

Visuomet kreipkitės ypatiškai arba su laišku ant tikro adreso taip:

DAKTARAS IGNATIUS STANKUS

1210 S. BROAD STREET, - - PHILADELPHIA, PA.

Ofiso valandos: Iš ryto nuo 9 iki 11. Po pietų nuo 2 iki 4, vakarais nuo 7 iki 8 val.
Nedėliomis nuo 9 iki 11 val. ryto ir nuo 1 iki 4 valandai po pietų.

Geras išbraukymas su Pain-Expeller visados pagelbsti nuo reumatizmo. Sergėkis nuo netikrojo.

D-I-D-E-L-I-S P-E-L-N-A-S

Nesveikiems, silpniems ir sergantiems susipratusiems žmonėms.

Tie, kurie ilgą laiką sirgo landžiodami nuo vieno daktaro prie kito ir daug pinigų išmokėjo tiems, kurie netik neišgydė, bet dar paaršino labiau užsendinant ligą; per ką negalėjo gerai dirbti; tad apturėjo dubeltavą nuostolį, — ve be naudos išmokėtus pinigus ir nustojimą uždarbio; tik todėl, kad užsidėjo su menkos vertės daktarais, kurie negali išgydyt.

BET KITI, KURIE SUSIPRATĘ, NORS SILPNI IR SERGANTI ŽMONĖS;

bet su visokioms šviežioms ir užsendytoms ligoms atsišaukė prie garsaus, visiems žinomo kaipo geriausio Amerikoje **PHILADELPHIJOS MEDICAL KLINIKO mokslinčių daktarų**, tad tapo išgydyti trumpam laike, netrotijant dovanai pinigų ir uždarbio; per ką apturėjo **didelį dubeltavą peiną, sveikatą, drutumą ir pinigus sučėdijo.**

IŠ TUKSTANČIŲ IŠGYDYTŲ NUO VISOKIŲ LIGŲ ŠTAI KĄ PATYS ŽMONĖS RAŠO PRISIUNČIANT SAVO PAVEIKSLUS DĖKAVODAMI:

GARBINGAS PHILA. M. CLINIC! Siunčiu didžiausią padėkavonę už greitą išgydymą nuo skaudėjimo galvos, strėnų, vidurių ligos, negalėjimą valgyt ir miegot ir nuo susilpnėjusio viso kuno. Pirmiau gydžiausi pas daugelį daktarų, bet anie tik vietoj pagelbos daug pinigų iškaušę, o ligą labiau paaršino. Vienok kaip prisiųstas Jųs liekarstas suvartojau, tad pasilikau pilnai išgydytas, sveikas ir laimingas. Už tai dar kartą ištariu ačiu Phila. M. Klinikui ir Jus garbingą vardą garsinsiu terp savo tautiečių, kad išgydot ir tada kaip kiti neįstenge. Su guodone **J. Bernot**, 42 Franklin St., Springfield, Mass.

Mr S. Kolomčiukas.

GUODOTINAS DAKTARE! Labai dėkingas už tikrą išgydymą ir už liekarstas, nuo kurių pastojau kaip naujai ant svieto užgimęs, išgelbstint nuo slaptos ligos. Taip gerai dabar jaučiuos, kad į trumpą laiką net 15 svarų daugiau sveriu. Prisiunčiu savo paveikslą, likdamas sveikas ir džiaugdamasis, pilnas guodonės **S. Kolomčiukas**, 41 Ave, L, Salveston, Tex.

TEIPAT **Mr Zukas**, McKees Rocks, Pa., prisiunsdamas savo paveikslą, nemažiau yra dėkingas už išgydymą nuo sunkios ir pavojingos ligos. Kiti negalėjo išgydyt.

Mr Zukas.

Mrs Zofija Bustrykene, C. M. and St. Paul st. Sobieski, Wis. Štai ką rašo: Nesuskaitytus kartus labai gražiai dėkavoju Phila. M. Clinikui, už išgelbėjimą manes išgydant nuo moteriškų nesveikumų ligos kaip nusilpnėjimo, teip ir skaudėjimų. Dabar esu pilnutėliai sveika ir daugiau gydyties nereikalauju.

GERESNIŲ FAKTŲ nieks negali reikalaut; ką užtvirtina didelės daugybės išgydytų.

KAD JAUTIESI NESVEIKAS, TAI GERIAU PADARYSI, KAD IŠSYK TIESIOK PRIE KLINIKO kreipsies, nes liekarstas išsiunčia po visą Ameriką ir kitas dalis svieto, o busit dėkingi kaip ir visi, kuriuos Phila. M. Klinikas apdovanojo tuom didžiausiu turtu, tai yra sveikata.

THE PHILADELPHIA MEDICAL CLINIC

todėl greičiau už kitus daktarus išgydo ir tokias ligas, kurių kiti neįstengė; kad čionai kiekvienam atsišaukusiam užrašo ir sutaiso speciališkai liekarstas iš geriausių gvarantuotų medikamentų naujausių išradimų, kurie pasaulyje yra žinomi kaipo geriausi ir todėl, kad prie Phila. M. Kliniko yra net keletas Profesionatiškų Daktarų, terp kurių yra net Amerikos valdžios medalių apdovanotų.

ŠITIE GARBINGI mokslinčiai, Profesonal. Daktarai, pirma ranka prie Kliniko:
Daktaras ALEX. BROWNAS, Superintendent, Dr. WINCAS YODER, Medical Director.

ĮSITĖMYK, kad slaptybės ligų saugiai užlaikoma, visada.

KAD ESI NESVEIKAS BET NORI PASTOTI SVEIKU IR LAIMINGU, tad apmyk savo ligą bei nesveikumus lietuviškoj kalboje kas konkia, o tikėk, kad apturėsi tikrą pagelbą sveikatai kaip tukstančiai, kurie jau džiaugiasi ir dėkavoja, nes čionai išgydo ir tokias, kurių kiti negalėjo išgydyti kaip sviežias teip ir užsisenėjusias ligas nuo skaudėjimo: pečiuos, rankose, kojose, sanariuose, krutinėj, strėnose, galvos. Šonų; išbėrimai spuogais nuo blogo ir nečysto kraujo, nuo saužagystės sėklos nutėgimo, nusilpnėjimo, vidurių nedirbimo, užkietėjimo slogos, greito pailsimo, nervišku mo, baimės, silpno ir numažėjusio ir raujo, užkrečiamų slaptų lytiškų ligų. Širdies, kepenų, inkstų, silpnų plaučių, kosėjimo, sunkaus kvėpavimo, nu peršalimo slogų, blogų sapnų, nemigos, neturėjimo apetito, be peilio, be pjaustymo be operacijos, bet su liekarstoms, kurios tukstančius išgydė. **Tei pat moteris nuo skausmingų mėnesinių ir kitokių ligų, kurios užpuola vargingimui žmonių, VYRŲ ir MOTERŲ. Reikalaujant rodos nuo daktaro, visada adresuok arba ateik po šiuo adresu:**

THE PHILADELPHIA M. CLINIC,
1117 WALNUT STREET, PHILADELPHIA, PA.

VALANDOS; nuo 10 iš ryto iki 4 po p. Šventadieniais nuo 10 iki 3. Utarn. ir Pėtnyčiomis nuo 6 iki 8 vak. **Reikalaukit nuo Kliniko dovanai ir skaitykit knygą „Daktaras".**

Pasarga: kurie daktarai negali išgydyt, tai gali kreiptis prie Phila. M. Clinico, o apturės roda.

LIETUVIŠKA APTIEKA

Sveikata Brangiausis Žmogaus Turtas.

Jau nuo keliolikos metų Brooklyne-New York gyvuoja **Vienatinė ir Didžiausia LIETUVIŠKA APTIEKA Provizoriaus VINCO J. DAUNOROS,** kurios tikslu yra apsaugoti savo vientaučius nuo visokių apgavikų ir gydyti juos t i k r a i geromis ir pasekmingomis gyduolėmis nuo visokių ligų ir kuno silpnybių.

LIETUVIŠKA APTIEKA savo ilgų metų prityrimu išrado daugybę speciališkų gyduolių, sutaisytų iš šviežiausių ir geriausių medikamentų ir labai pasekmingai gydančių ligas.

Tarpe kitų aptiekos sandėlyje sukrautos ir gaunamos sekančios gyduolės:

Kraujo Valytojas	$1.00	Del išvarymo soliterio	$3.00
Gyvasties Balsamas	75c	Del lytiškų ligų	50c. ir $1.00
Nervų Stiprintojas	50c ir $1.00	Nuo Reumatizmo	50c. ir $1.00
Vaistas nuo vidurių	50c. ir $1.00	Nuo kojų prakaitavimo	25c
Nuo kosulio	25c. ir 50c	Gydanti mostis	50c
Nuo gerklės skaudėjimo	25c. ir 50c	Antiseptiškas muilas	25c
Skilvinės proškos	$1.00	Antiseptiška mostis	25c
Pigulkos del kepenų	25c	Nuo dusulio	50c
Nuo galvos skaudėjimo	25c	Proškos del dantų	25c
Nuo kojų nuospaudų	10c. ir 25c	Nuo kosulio del vaikų	25c
Nuo dantų gėlimo	10c	Kastorija del vaikų	10c. ir 25c
Nuo peršalimo	25c	Nuo viduriavimo	25c
Plaukų stiprintojas	25c. ir 50c	Kraujo Stiprintojas	50c
Linimentas arba Expelleris	25c	Gumbo Lašai	50c ir $1.00
Anatharynas plovimui	25c	Nuo plaukų žilimo	50c
Nuo kirmėlių	25c	Blakių Naikintojas	10c
		Karpų Naikintojas	10c

Specijališka tikrai lietuviška Trejanka arba Trejos Devynerios 25c

Taip pat iš Lietuvos pargabentos visokios Lietuviškos gydančios žolės, šaknis ir t. t., kokios tik yra žinomos ir žmonių vartojamos.

Reikalaukite prisiuntimo Katalogo su mūsų gyduolių aprašymais.

Kreipiantiemsiems per laiškus arba asmeniškai duodame tikrai sąžiniškus ir teisingus patarimus kiekvienoje ligoje.

Jeigu jums brangi yra jusų sveikata, tai tuojaus reikalaukite gyduolių, rašydami arba atsilankydami į LIETUVIŠKA APTIEKA

VINCAS J. DAUNORA
APTIEKORIUS
229 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

Gera proga visiem

Užlaikau tikrą lietuvišką krautuvę, kurioje galite gauti, laikrodžių, laikrodėlių, žiedų, spilkų, kolčikų, kompasų, kryžiukų, gramafonų visokio išdarbio. Taipogi lietuviškų rekordų, ir kitų visų kalbų. Puikiausių armonikų, smuikų, klernetų, triubų ir daugybę visokių muzikališkų instrumentų. Taipgi gerų britvų visokio skyriaus. Maldakningių, visokių gražių popierų laiškams rašyti (gromatoms) su puikiausiais apskaitymais ir dainomis. Visokių magiškų monų daikių. Taipgi monų knyga, kur galima iš jos padaryti visokias mandrystes. Taipgi visokių kazyrių turime. Taisom visokius auksinius daiktus: laikrodėlius, žiedus, branzalietus ir visokius muzikališkus instrumentus: armonikus, smuikas, klernetus, triubas, pianus, vargonus ir kitus visokius augščiau minėtus daiktus. Aš gvarantuoju, kad mano tavoras pirmos klesos, o prekės pigesnės kaip kitur. Ordelius išsiunčiam greitai į visus Amerikos ir Kenados kraštus. Kviečiam visus su ordeliais ir visokiais pirkiniais kreipties šiuo adresu:

J. GIRDES 95 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

Telephone 2427 Greenpoint

VIENATINĖ IR SENIAUSIA LIETUVIŠKA AGENTURA

Parduodam Szifkortes ir siuncziam pinigus.

Jau nuo 1886 metų, kaip parduodam ŠIFKORTES keliaujantiems į Lietuvą arba norintiems parsikviesti iš Lietuvos savo gimines ar pažinstamus į Ameriką, visados parduodam Šifkortes kuoteisingiausia į kur tik nori, ant greičiausių ir geriausių LAIVŲ už prieinamą prekę. Kurie pas mus pirko Šifkortes, kelionėje neturėjo nė jokio klapato; per tai, kad męs visados suteikiam keleiviams geriausius patarimus, kaip turi keleivis apsisaugot nuo apgavyščių.

Taigi reikalaujant ŠIFKORČIŲ — malonėkit kreiptis prie musų, o busit kuogeriausia aprupinti visame.

Offiso valandos:
šiokiems dienoms nuo 8 ryto iki 9 val. vakare.
Šventoms dienoms nuo 9 ryto iki 3 val. po piet.
120–124 Grand Street, Brooklyn, N. Y. (Antros durys nuo Berry Street)

PINIGUS SIUNCZIAM IR ISZMAINOM.

Siunčiame pinigus į visas svieto dalis saugiai, greitai ir pagal pinigų kursą.

Teipgi išmainom ant ruskų ir vokiškų.

Parduodam Tikietus ant geležinkelių į pietines ir vakarines valstijas.

Persiunčiam potografijas į Lietuvą ir užregistuojam laiškus.

Spausdiname visokias knygas, konstitucijas ir kitus visokius spaudos dalykus, greitai ir pigiai.

„VIENYBE LIETUVNINKU"

Seniausias Lietuviu Laikraštis Amerikoje. Ikurtas 1886 mete.

Išeina kas Sereda. Užsirašant „Vienybę Lietuvninkų" Amerikoje prekiuoja į metams $2.00, pusei metų $1.00. Užrubežinose prekiuoja metams $3.00, pusei metų $1.50.

Teipogi spausdinam visokias knygas, konstitucijas, bilas, plakatus ir tikietus baliams, popieras laiškams rašyt ir kitokius spandos dalykus. Darbą atliekam greitai ir pigiai.

DIDŹIAUSIA KRAUTUVE VISOKIU KNYGU.

Čia visokias knygas galima gaut, kokios tik yra išėję iš po spaudos, kaip svietiškas teip ir maldų knygas. Žodynų, gramatikų, rankvedžių, Biblijų ir t. t.

J. J. Paukszstis & Co.

120-124 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

Delikatnos Moters

Daugel yra delikatnų moterių, kuriet yra per "delikatnos" ateiti pas mane ir atsišaukuoti mano globai ir galej išgydinti.

Gėda šiame atvejyje nuvargina jus ir jusų draugus, kadangi jums rodosi, jogei jųs turite nešti savo naštą arba pačios jieškotis pagelbos patentuotose gyduolėse, kurių yra geriaus visai nevartoti. Jųs dovanosite mums už atvirą kalbą. Jeigu jums ką skauda, tai reikia jus pažadyti ir kartais daktarui reikalinga yra atvirai kalbėti. Daleiskite mums pasakyti ką mes esame padarę kitoms moterims, kurios buvo kitados taipgi delikatnos, bet šiandien yra sveikos, stiprios ir gražios, dėka musų rupestingumui, protingai analizai jų negalių ir speeijališko jų gydymo.

Štai ką garsinga moteriškė iš Scrantono sako:

Dr. Alex O'Malley: —

Gerbiamas Daktaras, —

Su džiaugsmu turiu už garbę pranešti, jog Tamsta mane visiškai išgydei iš baisios rupturos, arba išsiveržimo, nuo kurio metus kentėjau. Taigi visiems rekomenduoju jusų metodą gydymo be peilio ir pavojingos operacijos. Visoms moterims prirodiju, kad tokiam atsitikime šauktusi jusų pagalbos.

Mrs. J. P. Philips,
1422 Sweetland Ave., Scranton, Pa.

Čia vėl kita dėkinga moteriškė praneša keletą žodžių moterims, kurios kenčia nuo ligos:

Brangus Daktaras O'Malley, —

Kuonoširdingiausia rekomenduoju jusų metodą gydymo ligas. Per keletą mėnesių aš kentėjau nuo visokių skaudėjimų. Kentėjau dienomis ir naktimis, net negalėjau gerai užmigt, nuo nerviškumo, inkstų ir kepenų. Buvau pas visokius daktarus, bet jie nieko negalėjo pagelbėti. Jau mislijau, kad visai negalėsiu išsigydyti. Tada, tris nedėlias atgal, atsišaukiau pas jus ir dabar jaučiuos visai gerai.

Širdingai ačiu.

Mrs. J. Rudolph,
168 So. Main St., Wilkes Barre, Pa.

Dr. ALEX. O'MALLEY

Ofisai 158 S. Washington St., Wilkes-Barre, Pa.

DIDELIS LIETUVOS ŽEMLAPIS.

Su etnografijos sienomis. Atspausdintas ant dailaus, slidaus popieriaus, keliose spalvose. Tikras pagražinimas sienos kiekvieno lietuvio stubelės. Pirmutinė dar tokio didumo mapa lietuvių kalboje.

Parsiduoda musu knygyne, tik po 50 centu.

Pasiskubinkite kiekvinas įgyti tą ŽEMLAPĮ ir pamatyti surašytas visas LIETUVOS vietas. Turime nedidelį skaitlių exempliorių. Šiuo adresu:

J. J. PAUKŠTIS & CO.

120-124 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

SAULE

Du-kart nedėlinis laikraštis

Smagiausias lietuviškas laikraštis visoje pasaulėje.

IŠEINA kas UTARNINKĄ ir PĖTNYČIĄ

Prenumerata kaštuoja:

Amerikoj Ant viso meto $2.50 Ant pusės meto $1.25 Ant ketverčio meto 65c.

EUROPOJE Rosijoje ir Lietuvoje $3.50 Anglijoj ir Skotlandijoj 15 sh. Prusuose 15 markių.

MĖNESINIS RAŠTAS

Linksma Valanda

IŠEINA APIE 15 D. KOŽNO MĖNESIO.

Talpinasi visokių gražių Istorijų, Pasakų, ir t. t.

PRENUMERATA:

Amerikoje ant viso meto tik $1. Rosijoje $1.50. Anglijoje 7 sh. Prusuose 7 mk.

☞ Kas užsirašo "SAULĘ" ir "LINKSMĄ VALANDĄ" ir pilnai užsimoka, tai abu raštu gauna per visą metą už $3 in Ameriką, in Rosiją $4.50. in Angliją 7 sh. ☞ Priek tam pilnai užsimokėję skaitytojai kas metas gauna DOVANĄ puikų Kalendorių.

W. D. Boczkowski & Co.

520-522 W. South St.

MAHANOY CITY, PA.

GERA PROGA!

Gramatika angliškos kalbos mokytis be mokytojo (apdaryta) $1.00

Vaikų Draugas arba kaip mokytis skaityti ir rašyti be mokytojo..... 15c

Naujas Budas mokytis rašyti be mokytojo..... 10c

Aritmetika mokinimuisi rokundų, su paveikslais (apdaryta)..... 35c

Viso $1.60

Kas atsiųs iškirpęs šitą apgarsinimą iš "Vienybės Lietuvninkų" ir $1.00 per money orderį, tai gaus visas 4 knygas 60c. pigiau.

P. Mikolainis

Box 62 New York City

Konkursinis

Geografijos Vadovelis

Kaina 75c.

Apdaryta $1.00.

120-124 Grand st., Brooklyn, N. Y.

I. J. Paukštis & Co.

Sergantieji Lietuviai!

AR JAU NETEKOTE KANTRYBĖS JUSŲ LIGOJE?

Diena po dienai, savaitė po savaitei, mėnesis po mėnesiui, metas po metui gydau sergančius lietuvius. Pažiurėkite kiek sergančių jau išgydžiau, kiek sergantiems pagelbėjau jų ligametinėje įkirtoje ligoje. Kada jums gyvenimas įkirėjo nuo mėginimo visokių taip vadinamų liekarstvų, jaučiatės jog kas kartas jums esti aršiaus—tada vienatinė pagelba yra be užvilkimo kreiptis prie seno, garsaus specijalisto

DRO LEONARD LANDES

Jis jums be pinigų duos rodą ką turite daryti, idant gelbėti gyvastį ir išaiškįs jums ligą. Gydau jau per 20 metų kopasekmingiausiai visokias ligas, kaipo: Netekimą spėkos, užnuodijimą kraujo, tekėjimą kraujo, ligos skilvio, širdies plaučių, kepenų, žarnų, inkstų ir t. Del lytiškų ir inkstų ligų turiu didelius ir garsius aparatus Elektrikos ir X—Spindulių, per kurius matau jusų vidurinius organus. Nekiekvienas gydytojas turi tokius aparatus, nes jie yra brangus. Chemiškai ir mikroskopiškai ištiriu kraują ir šlapumą. Neatidėliokite ant vėliaus, bet tuojaus ateikite pas garsų

DRA L. LANDES

140 EAST 22nd St., New York, N. Y. tarpe 3-rd ir Lexington Ave's.

Valdiškos valandos: nuo 10 ryto iki 8 vakare; nedėldieniais nuo 10 ryte iki 4 po pietų.

Atsiųskite už 2c. markę, o gausite labai žingeidžią knygelę dovanai!

Telephone 854 W. Williamsburgh.

Williamsburgh BATHS.

F. TEITELBAUM, savininkas.

Rusiškos ir Turkiškos

PIRTYS

274 South First Street,

(tarpe Havemeyer street ir Marcy Ave.)

BROOKLYN, N. Y.

Perėjo in naujas rankas ir viskas gerai prižiurima. Užeikite ir persitikrinkite. Moterims kiekvieną utarninką.

BENNETT TYPEWRITER. Kaina $18.00

Bennett Typewrite yra tai naujausio išradimo drukuojama mašina ir drukuoja teip greitai ir puikiai, kaip ir brangiausios mašines. Ji yra su universališkais, raktais, teip kaip mašinos už $100.00, arba ir brangesnės. Ant tos mašinos galima drukuoti 80 žodžių į minutą. Padaryta iš labai tvirto plieno. Tik ši viena drukuojama mašinėlė atramentuojasi nuo kaspino.

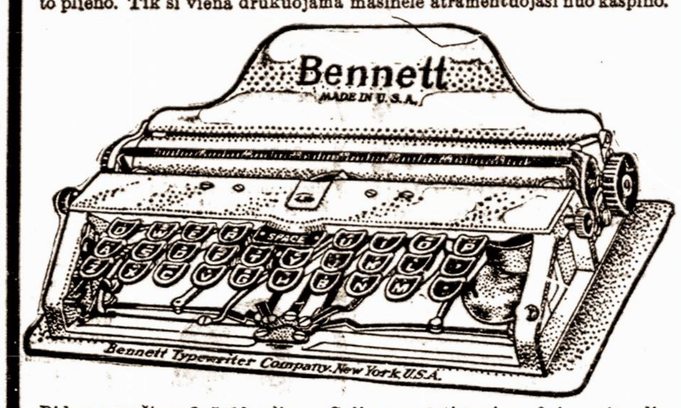

Didumo mašinos 2x5x10 colių, Galima vartoti popierą 8 ir pusės colių platumo. Turi 84 litaras ir ženklus. Volelis su literomis mainosi ir tokiu budu ant jos galima drukuoti visokeriopose kalbose. Susideda iš 180 atskirų dalių, sveria 3 ir pusę svaro. Sudėta į labai puikią skrynelę ir ją galima nešiotis rankoje, arba kišeniuje. Ji yra netiktai naudinga, bet ir reikalinga kiekvienai ypatai, o už tokią prekę, tai kaip dykai.

J. J. Pauksztis & Co.,

120-124 Grand st., Brooklyn, N. Y.

Rusiszkai Amerikoniszka Linija. Tiesiog tarp Maskolijos ir Amerikos plaukioja kodidžiausi ir puikiausi Maskolijos Ciesoriški Pačto laivai, dvigubais šriubais varomi.

Russia — 16.000 tonų. Kursk — 13.500 tonų. Czar — 13.000 tonų.

Į Rotterdamą į 9 dienas nestojant niekur, į 11 dienų nesimainant niekur į Liepojų.

$31.00 3-čios klesos $33.00.
$45.00 2-ros klesos $50.00.
$65.00 1-mos klesos $75.00.

Išplaukia kas antra subata.

Sekanti išplaukimai iš New Yorko:

Czar — Novem. 15
Kursk — Nov. 29
Russia — Nov. 13

Del smulkesnių žinių kreipkitės in mųsų agentus ir centraliską kontorą-Russian American Line—Pier 31-st Street, Brooklyn, N. Y. Telephone — 2850—2851 Rector.

A. E. JOHNSON & CO. General Passenger Agents.

27 BROADWAY. NEW YORK CITY, N. Y.

ŽIRA

10 CIGARETTES FOR 5¢

CZYSTUMA
GERUMAS
EKONOMIJA
Viskas suvienyta ŽYROJE

☞ Laimi už nuopelną ☜

Telephone 1295 Greenpoint.

P. BUTKUS

LIETUVIŠKAS GRABORIUS

(Undertaker).

Išbalsamuotojas ir laidotuvių Direktorius. Karietos laidotuvėms, veseilioms ir krikštynoms. Lietuviai, kreipkitės reikale pas lietuvį.

Mano gyvenimo ofisas atdaras dieną ir naktį.

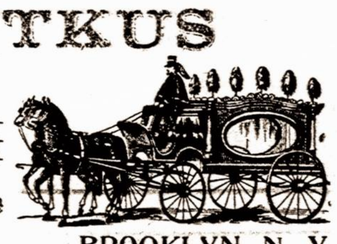

213½ BERRY ST. BROOKLYN, N. Y.

Branch Office 48 Hudson Ave.

Tel. 279 Greenpoint.

Geriausia lietuviams užeiga pas

JONĄ KULBOKĄ

Skanus Alus,
Gardi Arielka,
Visoki Vynai,
Kvepianti Cigarai.

74 Grand Street

Kampas Wythe Ave.

BROOKLYN, N. Y.

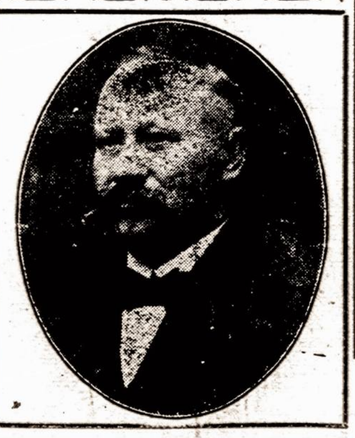

W. SLOMINSKA

Mano Dirbtuve Apdovanota Dviem Medaliais

ant Kosciuškos Parodos už rupestingą ir artistišką išdirbimą

KARUNŲ, ŠARPŲ, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARŠALKINIŲ LAŽDŲ IR TEIP TOLIAUS.

Turiu už garbę apreikšti guodotiniems Kunigams ir guodotinoms Draugystėms, kad aš dirbu visus augščiau paminėtus daigtus PIGIAUSIAI, TEISINGIAUSIAI IR GERIAUSIAI, nes per daugelį metų užsiimdama išdirbiniais įgijau geriausią praktiką ir dėl to galiu viską padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrikai.

Su guodone

W. SLOMINSKA, 1025 Milwaukee Av., Chicago, Ill.

Zmijecznikas yra tikrasis ŽMIJECZNIK

Geriausias Linimentas arba PAIN EXPELLERIS ant svieto nuo visokių gaivos skaudėjimų. KAULŲ, PERŠALIMO, REUMATIZMO, STRĖNŲ SOPĖS, SAUSGĖLŲ, KAKLO, GALVOS SUKIMO ir DIEGLIŲ.

Jeigu nori ligoje ir nelaimėje pasigelbėti, nejieškok rodos pas kokius nemokintus žydelius ar kryžiokus save priepuoly, bet kreipkis arba tiesiai parašyk pas savo locną vientautį, reikalaudamas tikrų, grynų ir gydančių vaistų — pas

ALBERTĄ G. GROBLEVSKI,
Plymouth, Pa.

garsų dirbėją „Lenkiškų ir Lietuviškų gyduolių", o persitikrinsi, kad nerasi skleisi veltui ir ant apgavysčių savo sunkiai uždirbto cento.

Turime gyduoles nuo visokių ligų, kokios tiktai randasi ant svieto teip dėl senų žmonių, kaip dėl kudikių, vyrų ir moterų.

„Lenkiškai-Lietuviški" vaistai jau tukstančius padarė sveikais — išgydys ir Tave!

Ypatingai SLAPTAS ligas gydome ir gilioje slaptoje užlaikome, kaip kunigas išpažintį.

Dėlto jeigu trokšti tikros gydytojaus pagelbos, aprašyk savo negerovę, aiškiai ir su smulkmenomis, pridėk 2 centu ant atsakymo laiškui, o niekuomet to nesigailėsi. Adresas:

Albertas G. Groblevskis

Cor. Elm and Main Sts.

Plymouth, Pa.

Nepamirškit Tautiško Namo!

Erta, daili salė mitingams, veselijoms, teatrams ir baliams. Gardi degtinė, šviežias alus, kvėpią cigarai, skanus užkandžiai ir nakvinė.

TAI LIETUVIŲ UŽEIGA.

A. RAZUTIS

101-103 Grand st., Brooklyn, N. Y.

Telephone 1470 Greenpoint.

PRIETELIAI LIETUVIAI.

12 dideliu ir 12 mažu,

H. B. ROSENSON,

317-319 Grand St., BROOKLYN, N. Y.

Telephone, 1103 W'msburgh

ADVOKATAS

KAZIS KRAUČUNAS.

Buvęs 9 metus Skyriaus Viršininku, Inspektorium Suvienytų Valstijų Immigracijos; turi visas tiesas kaipo Attorney, Advocate, Proctor, Solicitor ir Counsellor-at-Law. Veda visokias bylas (provas) visuose teismuose ir departamentų skyriuose. Gavimui patarimų, kreipkitės laiškais, įdėdami krasos ženklelį atsakymui. Vedimui svarbių bylų ir reikalų, pribuna ypatiškai į visas Valstijas ir miestus sulyg pareikalavimo. Adresas:

KAZIS KRAUČUNAS, Attorney-at-Law
403 Lyon Building. Seattle. Wash.

Jonas S. Lopatto

Attorney and Counsellor-at-Law (Lietuvys advokatas pabaigęs Pennsylvanijos Universitetą), užsiima varymu provų visuose teismuose.

Offisas rumuose 47-48-49 Bennet Building, kampo Public Square ir North Main Street, WILKES-BARRE, PENN'A.

Office Phone Peoples 87
„ Bell 47
Residence Peoples 1100

THE LACKAWANNA

Parankiausei geležinkelei Europon keliaujantiems. Linijos sueina prie Trans-Atlantiškųjų laivų. Nebrangiai perdavinėja bagažą ir perveža pasažierius.

The Road of Anthracite

(Kietųjų auglinių kelias).

Trumpiausis keliai į Buffalo.
Tiesiai į Scrantoną ir Anglių Sritį.
Tarpe New Yorko ir Buffalo penki traukiniai kasdien.
Tarpe New Yorko, Chicago ir Vakarų keturi traukiniai kasdien.
Tarpe New Yorko, St. Louis ir Pietvakarių, kasdien.
Tarpe visų vietinių Punktų nuolatinis ir parankus susinešimas.
Artymesnių informacijų apie kainas, traukinių begiojimą, etc., kreipkitės pas savo vietinį agentą arba rašykite pas:

Lackawanna Railroad.

George A. Cullen,
Passenger Traffic Man'r
90 West Street, N. Y.

A. OLSZEWSKIO BANKA

Chicago, Illinois

PRIIMA pinigus taupinimui nuo $1.00 ir augščiau ir moka 3 procentą už padėtus pinigus.

SKOLINA pinigus pirkimui ir statymui namų ir štorų Chicagoje.

SIUNČIA pinigus į visas dalis svieto ir parduoda šifkortes ant visų linijų.

IŠMAINO ruskus pinigus ant amerikoniškų ir amerikoniškus ant ruskų.

Turint kokius nors reikalus į Banką rašykit šiuom adresu:

A. OLSZEWSKI BANK

3252 So. Halsted St. CHICAGO, ILL.

Teisingiausia Lietuviszka Agentura

PARDUODU LAIVAKORTES ant geriausių ir greičiausių Laivų, keleiviai visados bus užganėdintais.

SIUNČIU PINIGUS į visas dalis svieto kuo-greičiausiai ir pagal pinigų kursą. (Stoviu po kaucija $30.000.)

Teipgi Pinigus priimu kurie nori pasidėt dėl apsaugojimo ir ant kiekvieno pareikalavimo juos sugrąžinu.

PIRMOS KLIASOS HOTELIS, Skaniausi ir sveikiausi visoki gėrimai, per tai visados svečių pilna, kiekvieną draugiškai ir maloniai visados pavaišina.

P. J. CHMIELIAUSKAS,

177 E. Main St. PLYMOUTH, PA.

(Bell Phone 8—R)

Tel. 2334 Greenpoint.

PUIKIAUSIA VIETA LIETUVIAMS

pas PETRA A. DRAUGELI.

Skanus alus, gardi arielka, elius, visokis vynas, kvepenti cigarai, ir puikus užkandžiai. Salė dėl mitingų ir susėdimų. Nepamirškit šios atsakančiausios vietos, o busit užganėdinti.

73 GRAND STR. BROOKLYN, N. Y.

Palei Wythe Ave.

PUIKUS HOTELIS

Andriaus Milišausko

Visada šaltas alus, skani arielka, elius, porteris, visoki vynai ir kvepianti cigarai.

Lietuviai vietiniai ir atvažiavę iš kitur, nepamirškit šios puikios vietos.

16 Baltimore st. Wilkes-Barre, Pa.

Priešai Central Dypą

Kaip pasilikti Amerikos piliečiu.

Knygutė Lietuviškoj ir Angliškoj kalbose. Turinys: Įstatymai apie pilietystę, klausimai ir atsakimai kaip išsiimti popieras, Suvienytų Valstijų konstitucija, nepriguimybės deklaracija ir konfederacijos straipsniai. Amerikos Lietuvi Ukėsų Klubas, matydamas reikalą, išleido virš minėtą knygelę kurios čienia yra 25c. Užsisakydami knygą pinigus siųskite per Money Orderį arba krasos ženkleliais, ant šito adreso:

LITHUANIA CITIZENS CLUB
372 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

PIRMAS LIETUVIŠKAS

Fotografistas ir Maliorius

Geras darbas.
Vidutiniška čienia.

G. BENSON,

328 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.